

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מורה חדש (אוי קלט)
 עתה יקום בלתי מסתורי בשם התיאור
 העורך: ד"ר מרסון האחרון: ד"ר שן
 המרי: מורה חדש בע"מ. ת"א. רח' הירוק 11.

שנה ל"ט
 פורסם: Dr. MARTON ERNO.
 A szerkesztési és kiadási felelős:
 SCHEIN DEZSO. - Kiadó: Mizrach
 Chagat Ltd., Tel-Aviv Rechov Hanegev
 (Vof. Schlesinger) 11. sz. Telefon: 67677

Nem fogadjuk el az UNO és Eisenhower egyoldalú ítéletét

Izrael tovább harcol a szankciók elkerülésére

Ben Gurion expozéja a Kneszet rendkívüli ülésén

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A kormány és a politikai pártok egész napi tanácskozása miatt tegnap este egyórás késéssel ült össze a Kneszet rendkívüli ülése, hogy meghallgassa Dávid Ben Gurion miniszterelnök expozéját Izrael magatartásáról Eisenhower elnök mint a végérvényes politikai nyomásával kapcsolatban. Az expozéban, amelyet világszerte rendkívüli érdeklődés előzött meg, a miniszterelnök ismételtenszövegbe, hogy Izrael megfelelő biztosíték nélkül nem vonulhat ki sem az éjláti özből, sem a gázai sávból. Ugyanakkor azonban elhatározta, hogy a kormány újabb akciókat indít az Amerikával holtpontra jutott tárgyalások újrafelfutása és a válság békés rendezése érdekében.

Nehéz vita két világhatalommal
 — A sors úgy akarta, hogy fiatal és kis államunk nehéz vitába kerüljön két világhatalommal, amelyeket egyetlen ország sem tisztel jobban, mint Izrael, az UNO-val és az Egyesült Államokkal. A vita a népek közötti kapcsolatok morális problémája körül forog: hogy az UNO tehet-e az Egyesült Államok segítségével megkülönböztetést a diktatórikus Egyiptom és a demokratikus Izrael között? Hogy azoknak, akik a mi pusztulásunkat akarják, megengedik-e, hogy megszegjék minden ígéretüket és nemzetközi kötelezettségeiket, az UNO alapokmányát és az UNO közgyűlésének, valamint Biztonsági Tanácsának határozatait, hogy gyilkosokat és szabot

töröket küldhessenek országunkba és gazdasági bojkottot, valamint zárlatot tarthassanak fenn velünk szemben, Izraelnek pedig nem engedik meg, hogy megvédje önmagát és jogait, függetlenségének egyenlőségét és biztonságát.

Kétféle mérték és kétféle igazság
 — Vajjon az UNO az Egyesült Államok segítségével szankciókat vet ki ránk, mert nem vagyunk hajlandók elhárítani az egyiptomi diktátor kétkezes morálját, amely másoktól azt követeli, hogy tartson jó és semmibe vesz minden kétoldalú szerződést, valamint nemzetközi kötelezettségeit, amely más számára kedvező? Vajjon az UNO és az Egyesült Államok

pecsétjükkel szentesítik-e a bűnös megkülönböztetést a népek közötti kapcsolatban? Ez a keserű probléma vetődött fel nemcsak a mi országunkban, hanem az egész világban, amely nem hajlandó ilyen diszkriminációt tudomásul venni. — Minden olyan kísérlet, amely halálos ítéletet és diszkriminációt akar ránkényszeríteni, visszavetjük és ellenállunk. — Minden olyan kísérlet, amely halálos ítéletet és diszkriminációt akar ránkényszeríteni, visszavetjük és ellenállunk. — Minden olyan kísérlet, amely halálos ítéletet és diszkriminációt akar ránkényszeríteni, visszavetjük és ellenállunk.

Izrael hatás az amerikai népek
 Ben Gurion a továbbiakban arról beszélt, hogy bár Izraelnek súlyos panaszai vannak az UNO ellen, azt az emberiség magasztos intézményének tekintik, melynek alapokmányában a zsidó nép profétáinak eszméi foglaltak. Az amerikai néppel szemben pedig Izrael népe mindig örök hálát fog érezni anyagi és erkölcsi támogatásáért, amelyben Izrael részesítette. Izrael népe és az amerikai nép között lelki és történelmi rokonság teremt meg a rokonszenv kapcsolatát,

mert a mi kicsiny és szegény országunk hallatlan erőfeszítésekkel ugyanazt valósítja meg, amit Amerika tett; menekülteket fogad be a világ minden sarkából és egyetlen termelő néppé forrasztja össze őket a szabadság szellemében, (Folyt. a 12. oldalon)

A Nyugat és az amerikai pártok elvetik Eisenhower álláspontját

Anglia és Ausztrália Izrael mellett — Németország nem fogja gazdasági szankciókat alkalmazni

Washington, (Reuter). — Lyndon Johnston, a szenátus demokrata többségének vezetője éles bírálatot gyakorolt Eisenhower rádióbeszéde fölött. Véleményem az, — mondta Johnston, — hogy Izrael visszavonulása egyidejűleg olyan UNO-akciónak kell jönnie amely biztosítja, hogy Izrael nem marad védtelen.

Még sokféle lehetőség vár kivizsgálásra, mielőtt választanunk kellene Izrael engedelemre, vagy megbüntetésre. Nem az a feladatunk, hogy megvédjük Izraelét, hanem hogy előre vigyük a béke ügyét.

London, (Reuter). — Az angol külügyminisztérium szóvivője Eisenhower beszédét kommentálva kijelentette, hogy

Anglia véleménye szerint az Izraeli örök visszavonulásának és a közelkeleti válság rendezésének egyidejűleg kell történnie.

Az UNOKollektív Bölcsességének feladata, hogy a kérdésen ilyen módon oldja meg. Az első lépés Izrael hozzájárulása kell, hogy legyen csapatának kiürítéséhez, de ugyanakkor szükség van az UNO további határozatára, amely biztosítja a szabad hajózást az éjláti özből és feljelölje az ezzel kapcsolatos egyéb problémákat is.

Az alsóház tegnapi ülésén Macmillan miniszterelnök nem volt hajlandó állást foglalni Eisenhower rádióbeszédével kapcsolatban, bár úgy a konzervatív, mint a munkáspárti képviselők a kérdések önzóvel árasztották el a kormányt. Herbert Morrison, volt belügyminiszter általános taps közepette nyilatkozatot követelt a kormánytól arra

néve, hogy Anglia nem kötelezte el magát az Eisenhower-Dulles-vonal mellett. — Hugh Frazer konzervatív képviselő szerint az alsóház nagy többsége nem járul hozzá ahhoz, hogy Izrael visszavonulása kényszerítsék megfélelítő biztosítékok nélkül.

Patrick Maitland (konzervatív) szerint az angol közvélemény nem fogadná szívesen, ha szankciókat határoznának el Izrael ellen. — Shinwell (munkáspárti) volt hadügyminiszter kijelentette, hogy Angliának nem kell az Eisenhower által elkövetett hibákat követni, míg Aneurin Bevan, a munkás-

párt külügyi szóvivője felpanaszolta, hogy Amerika külpolitikai nyilatkozatainak tesz közé szövetésségeivel való tanácskozás nélkül.

„Meg kell kísérelnünk mielőbb véget vetni ennek az anarchának” — jelentette ki Bevan.

Angol diplomáciai körök szerint az amerikai kormány az Eisenhower-tervet védi, midőn szembeszáll Izrael követeléseivel és a kongresszusi vezetők álláspontjával. — Washingtonban attól tartanak, hogy Amerika elveszítené az arab világ szimpátiáját, ha lehetővé tenné Izraelnek, hogy felemelje csap

(Folyt. a 12. oldalon)

Három minisztertanácsot tartott tegnap a kormány

A pártok folytatják a megbeszéléseket a külügyi válságról

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A kormány tegnap három rendkívüli minisztertanácsot tartott. A kormány washingtoni nagykövete részvételével. Az első ülés előtt Even jelenléte tett Ben Gurion miniszterelnöknek a State Department álláspontjáról. Ezen a tanácskozáson résztvettek Mose Dáján vezérkari főnök, valamint a külügyminisztérium amerikai ügyosztályának tisztviselői is. A beszámoló után Aha Even megjelent a kormány első rendkívüli ülésén és részletesen informálta a minisztertanács tagjait. Délután a kormány megtartotta második ülését, amelyen meg-

állapították Ben Gurion beszédének irányvonalait. Ugyancsak ismertették a Reuvén Silóach washingtoni követ által tegnap éjjel D. Ben Gurionhoz eljuttatott telefonüzenetet, amelyben Eisenhower elnök „a 24-ik óra előtt néhány perccel” a visszavonulásra hívta fel Izrael miniszterelnökét.

Éjjel a Kneszet ülése után a kormány ismét összeült, hogy az „utolsó utasítások” kidolgozása Aha Even számára, aki ma reggel repül vissza Washingtonba. Az éjszakai ülés sorrendjének számít a kormány új politikai vonala szempontjából, minthogy ezen alakítják ki azokat a taktikai utasításokat és „végső engedményeket”, amelyeket a kormány hajlandó az Amerikával való barátság és végleges szaktítás megakadályozása érdekében tenni. Az ülés a késő éjszakai

órákban még tartott. Ertesülésünk szerint a déli-éjláti ülés folyamán Aha Even azt javasolta a kormánynak, hogy tanusítson „rugalmasabb álláspontot” Amerikával szemben különösen a gázai sáv kérdésében minthogy véleménye szerint ez megnyitná az utat az Amerikával való további tárgyalások folytatásához. Aha Even szerint a gázai sáv kérdésében tanusítandó „engedelmesebb” magatartás hatatosabb amerikai kiállást eredményezhet bizonyos körülmények között az éjláti hajózásra vonatkozólag.

A kormány tagjai közül Sapira vallásügyi miniszter Aha Even javaslatának elfogadása mellett szállt szóra, míg a miniszterelnök és a kormány többsége a Kneszetben kifejezésre jutott álláspont mellett foglalt állást, ami a „nyitott kapu” elvének fenntartása mellett változatlanul garanciákat követel Izrael számára.

TITKOS TÁRGYALÁSOK A NEMZETI ÉS KOMMUNISTA KINA KÖZÖTT

Csang Káj-Sek átadja az UNO-tagságot Pekingnek?

Hongkong, (Reuter). — A kommunista barát New Evening Post úgy értesül, hogy a nemzeti és a kommunista Kína között titkos tárgyalások folynak, amelyeknek eredményeként megtörtén-

het, hogy a nemzeti Kína UNO-küldöttsége lemond és átadja helyét az egyesült kínai delegációnak. Cing Lin asszony, a kínai köztársaságot megalapító Szun Jat-Szen tábornok özvegyének vezetésével. A hírforrás szerint a megbeszélések Formozában folynak, bár a nemzeti kínai kormány erőlyesen cőfoja az erre vonatkozó híreket.

A lap azt állítja, hogy kompromisszumos megállapodásról van szó az „egyesült Kína” megalapításáról, amelyben Csang Káj-Sek mint az egyesült kormány helyettes miniszterelnöke repelne, míg Formozsa alkotmányos kérdést kerüldő önállósággal oldának meg.

Utazások külföldre

figyelmes előkészületeket igényelnek. Utlevél-, ki- és beutazási engedélyek, helyelőjegyzés, stb. — Ha Európába, USA-ba, Kanadába, Délamerikába vagy Ausztráliába akar utazni, forduljon bizalommal a „CONTINENTAL” — Waidner utazási irodához, Haifa, Háromaut-út 88., amelynek húszéves tapasztalatait költőlegesen igénybeveheti. Hajó- és repülőjegyek Izraeli fontban. (Magyarul beszélnek.) (*)

GUTTMANN BETTY WANIEWSKY NUSZI

RÁMÁT-GÁN (Vaslui) SYDNEY (Szászrégen)
 címe hiányában ezúton is meghívják rokonaikat, barátait és ismerőseiket esküvőjükre, amelyet f. hó 26-án, kedden délután 6.30 órakor tartanak a tel-avivi Sáltiél-teremben, Levinszky-utca 82. sz. a.
 Násznapok:

Baumóhi Áron és neje Steinberger Jicchá és neje
 Givat-Ádá Rámát-Gán

Milyen az időjárás?

Ezzel kezdődik a beszélgetés és kávéval fejeződik be, mert az itteni klíma és idegfejtő munka mellett a kávé fontos szerepet játszik. Akár meleg, akár hideg, vagy chamszin van, a kávé felelősséget bennünk. Hogy szükség és kedvünk szerint ihassunk kávét, keverjük „Shavit”-tal. A „Shavit” javítja az aromát és a drága kávét olyan olcsóvá teszi, hogy a kiadás már jóformán számításba sem jön. — Ezért minden kávéhoz — „Shavit” 18-98. (*)

Finom kávéja olcsón
 CSAK AKKOR LESZ, HA
AROMATIC cikóriát
 KEVER HOZZA PÖTLÉKNÁK.

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, testvér és sógor

Frank Zsigmond (LEVA) HAIFA
 hosszas és türelmesen viselt szenvedés után, február 19-én elhunyt.
 A gyászoló család

A forrón szeretett férj, gyermek, testvér

Harsányi Tomi (Izrael) Haifa (Budapest)
 SÍRKÖVÁRTASA szerdán, febr. 27-ikén d. u. 1/4-kor lesz a khatat-beachi temetőben

„Az UNO-nak nem lesz más választása...”

Eisenhower az amerikai nép támogatását kéri a szankciókhoz

Azonnali visszavonulást követel és egy jobb jövőt ígér Izrael számára

A csütörtökre virradó hajnali 4 órakor (amerikai időszámítás szerint este 10 órakor) megtartott televíziós és rádióbeszédében Eisenhower elnök ismételt felszólította Izráelt a visszavonulásra anélkül, hogy a már ismert amerikai javaslatnál tovább menő garanciákat helyezte volna kilátásba a gázai szabad hajózás kérdésében. Eisenhower gondosan elkerülte a „szankció” kifejezés használatát, amely helyett „Izraélre gyakorolt nyomás”-ról beszélt, miután a republikánus és demokrata parlamenti vezetőkkel folytatott két és félórás tanácskozás során nem sikerült megszereznie a két nagy amerikai párt támogatását az Izraél elleni szankciós politika számára.

Eisenhower nem is annyira Izraélhez fordult beszédében, mint inkább az amerikai közvélemény támogatását próbálta megszerezni a pártvezérek feje fölött kormány részére. Ebből arra következtetnek, hogy a Szovjetunió közkeleti behatolásának ellensúlyozására irányuló erőfeszítések során Eisenhower a Szauz királlyal, az iraki régenssel és a libanoni külügyminiszterrel folytatott megbeszélésein nyilvánvalóan olyan ígéretek tett, vagy közeleztetéseket vállalt, amelyek nem tették lehetővé számára, hogy Izraélnek az eddigi bizonytalan ígéretek túlmennyiségét ajánljon fel. A jelek szerint Izraél feltétel nélküli visszavonulását kívánja elérni, de Eisenhower presztízskérdést lát úgy az Egyesült Államok, mint az UNO számára és főleg ezért határozta el magát erre az amerikai politikai életben szokatlan gesztusra, hogy személyes tekintélyét és népszerűségét közvetlenül

latba vetve próbálja álláspontját érvényesíteni. Súlyos és ismételt provokációk után Beszédének bevezetésében Eisenhower rámutatott a közkeleti petróleum fontosságára Nyugat-Európa szempontjából, majd elismerte, hogy az angol-francia-izraeli katonai akció súlyos és ismételt provokációk következménye volt. Amerika azonban úgy véli, hogy az erőszak önkényes alkalmazása nemzetközi viszályok elintézésére ellentétben áll az UNO alapokmányával. Eisenhower méltatta az angol és francia kormányok eljárását, amelyek az UNO-közpülés határozata nyomán visszavonták haderejüket, majd rámutatott arra, hogy erre Ben Gurion is ígéretet tett annakidején azzal a feltétellel, ha UNO-haderejét helyezték el a Szinaj-félszigeten. Ez megtörtént, Izraél azonban nem vonta vissza haderejét bizonyos pontokról. Emiatt követke-

zett be a jelenlegi válság. Olyan sorsdöntő pillanathoz közeledünk, — mondotta Eisenhower — amikorra az UNO-nak vagy be kell ismernie, hogy képtelen helyreállítani a békét a Közelkeleten, vagy fokozott erőfeszítéssel kell rábírnia Izráelt a visszavonulásra. Nagy csodálkozására — Izraél nem engedemessékedett. Az elnök ezután megemlégett a „tehetséges és odaadó” UNO-főtájkár által ajánlott lépéseket, amelyek hivatottak volna biztositani, hogy a jövőben mindkét fél tartózkodni fog harcok cselekedetektől. Február 2-án a közgyülés úgy határozott, hogy Izraél visszavonulása után UNO-karhatalmak helyeznek el az egyiptomi-izraeli fegyverszüneti határvonalon a fegyverszüneti egyezmény pontos betartásának biztosítására és annak elkerülésére, hogy az éjjeli öböl bejáratánál kiűljának az ellenségeskedések. Amerika támogatta ezt a határozatot, mert oda kívánt hatni, hogy a jövőben Izraél élvezhesse a fegyverszüneti törvények által számára biztosított jogokat. Február 3-án Eisenhower levélben hívta fel Dávid Ben Guriont a visszavonulásra — „a fontos baráti viszonyra való tekintettel, amely Amerika és Izraél között mindig is fennállt” — de nagy csalódásra Izraél mindaddig nem tett eleget az UNO-határozatnak.

„További erőszakitést téve Izraél igényeinek kielégítésére Eisenhower utasította Foster Dulles február 11-én nyilatkozatban közölte, hogy Amerika, mint az UNO tagja támogatni fogja az UNO-karhatalom oly módon való elhelyezését, hogy a gázai övezet ne váljék ismét fegyverszivárgás és megtorló akciók színterévé. — Dulles szóbelileg kijelentette Izraél nagykövete előtt, Amerika készséggel hajlandó felhívni az UNO-t, hogy — Egyiptom hozzájárulásával — vegyen részt a gázai övezet adminisztrációjában. Ami az akabai öbölben való hajózást illeti, kifejezést adunk azon hitünknek, hogy az öböl nemzetközi vízi út és semilyen nemzetnek nincs joga megakadályozni békés szándékú hajók szabad közlekedését az öbölben. Közöltük, hogy Amerika hajlandó lépéseket tenni a többi államokkal annak érdekében, hogy ez az álláspont általánosan elismertessék. Az izraeli kormány azonban még nem fogadta el az UNO-közpülés február 2-iki „messzemenő” határozatát. Izraél többet akar: szilárd garanciákat követel inváziós erői visszavonásának előfeltételeként.

Az UNO kudarcra A következőkben Eisenhower kifejti, hogy Izraél követelésének teljesítése egyértelmű volna annak elismerésével, hogy a támadó előnyt húzhat abból, ha megszállja egy más ország területét. Ha Izraél nem vonul vissza, az UNO kudarcát jelentené. Ez a kudarc „a la longue” ártalmára lesz Izraélnek, mert veszélyeztetni a közkeleti problémára békés rendezésének kilátásait. Az UNO-nak nem szabad kudarcot vallania. Hiszem, hogy a béke érdekében nem marad az UNO-nak más választása, mint nyomást gyakorolni Izraélre, hogy engedelmessédjék a visszavonulási határozatnak. Nem fogadom el azt az érvelt, hogy szemet kell húzni Izraél engedetlensége fölött, miután a Szovjetunió sem tett eleget a Magyarországgal kapcsolatos UNO-határozatnak. A szabad vil-

lág népeitől elvárjuk, hogy közreműködjenek a világ ügyeinek békés rendezésében, amint hogy ezt sajnálatunkra nem várhatjuk el önkényes diktátorok által uralt nemzetektől.

Ha Egyiptom mégis blokálná az éjjeli öböl Arra is hivatkozás történt, hogy Egyiptom is megsértette a fegyverszüneti egyezményt és a nemzetközi jogot. Ez azonban nem szolgálhat igazolásul Izraél Egyiptom-ellenes fegyveres támadása számára. Nem kell feltételeznünk, hogy amennyiben Izraél visszavonná erőit, úgy Egyiptom meg fogja akadályozni az izraeli hajókat a Szezeletatorna, vagy az éjjeli öböl használatában. — Ha

legnagyobb sajnálatunkra, Egyiptom bizonyos idő után mégis megtenné ezt, az UNO-nak energikusabban kell majd fellépnie.

Eisenhower kifejtette végül, hogy az angol-francia-izraeli katonai akció óta jelentős előrehaladás történt a közkeleti problémák békés rendezése felé. Izraél visszavonulása után konstruktív feladatok hárulnak majd az UNO-ra. Tiszteletben kell tartani Izraél nemzetileg és belső fejlődésére való jogát. A közkeleti béke helyreállítása hosszadalmas folyamat, amely türelmet és kitartást igényel, de további előrehaladás ezen a téren az izraeli visszavonulás „súlyos problémájának” megoldásától függ.

Benyújtották a jelentést a Kupát Cholim orvosi szolgálatának reformjáról

A páciensek a nap minden órájában fordulhatnak majd a maguk orvosához

Tel-Aviv. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Aharon Becker, a szakszervezeti központ főtájkára tegnapi benyújtotta a Hisztádrut küldömbizottságának jelentését,

amely a Kupát Cholimban végrehajtandó reformokat tartalmazza. A jelentés legfontosabb szakasza az, amely az ambulanciák munkamód-szerűsítését és az orvosok javadalmazásának megreformálására vonatkozó javaslatokat tartalmazza. A bizottság azt javasolja, hogy a Kupát Cholim orvosai a náluk jelentkező páciensek arányszáma szerint kapják fizetésüket. Amennyiben nem jelentkeznek náluk megfelelő számú beteg, amennyi után egyhavi fizetést jár, a Kupát Cholim központja át helyezi őket más beosztásba.

Az orvosok a náluk jelentkezett betegeket a nap minden órájában kötelesek ellátni. Az orvosi ellátást az ambulancián, és magánlakásukon is nyújthatják. A betegsegélyző minden tagja megváltogathatja úgy a háziorvost, mint a gyermekorvost, de a szabad orvosválasztás csak a páciens lakókörzetére korlátozódik. A betegsegélyző tagok egyet évente iratkozhatnak át egyik orvostól a másikhoz. Amennyiben valamelyik orvosnál olyan sokan jelentkeznek, hogy nem képesek mindent ellátni, elsőbbségi jogot élveznek azok a tagok, akik már régebben ennél az orvosnál voltak feliratkozva. Az orvos is élhet azzal a joggal, hogy valamely páciensnek tőle való elhelyezését kérje a vezetősegtől.

Az orvosok mult hét szombatot megtartott közgyűlé-sükön — mint jelentettük — a legelősebben ellenzik a javaslatokat és azzal fenyegetőznek, hogy amennyiben az új módszert rájuk akarják kényszeríteni, sztrájkot sem riadnak majd vissza.

A haifai Hápoél nyerte meg az országos vívóbajnokságot

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). A héten folyt le Haifán az elsőosztályú országos vívóbajnokság döntő mérkőzése a Hápoél Haifa és a Jeruzsálemi Egyesített csapatok között. A pálmát, mint az elmúlt évben, a Hápoél Haifa vitta el, amely törben 6:3 kardban 5:4 arányban győzte le az egyetemi együttest és veretlenül nyerte meg a csapatbajnokságot. A bajnokságotban J. Kalai csapatkapitány, Ron mérnök és dr. Radán vettek részt, míg az egyetemi együttest D. Mendes, E. Katzenstein és D. Friedland képviselték. A vívó-csapatbajnokságban Jeruzsálemi Főiskolások — Makkábi Rámát-Gán és a Hápoél Haifa csapata — Makkábi Tel-Aviv mérkőztek egymással; Rechovoon a Hápoél rendezte kerületi atlétikai versenyt szombat reggel 8 órai kezdéssel.

Sport

A Nemzeti Bajnokság

Labdarúgó mérkőzések tavaszi felévet a holnapi 11. fordulóra folytatják. A nap főtájkáját a jaffai Hápoél-pálya szolgáltatja, ahol kettes mérkőzést rendeznek a bajnokságban vezet két csapat szereplésével. Az előzős. Hápoél Tel-Avivnak a Makkábi Haifával kell megküzdenie, hogy eddig megszerzett egy pontot előnyét továbbra is megőrizze az öbölben. A következő Makkábi Tel-Avivval szemben, míg utóbbitnak a Makkábi Natanja lesz az ellenfele a szombati mérkőzésen. Összel a Hápoél Tel-Aviv Haifán sikeresen játszott a Makkábi Haifa ellen, noha csak 3:2 arányban győzte le az akkor kitűnő formában játszó Makkábit. Most a Hápoél a saját pálya előnyét fogja ugyan élvezni, de még így is kemény harcra van kilátás a két rivális között. A Makkábi Tel-Aviv az ősi mérversélyes ellenfele Natanjával győzt (1:1 volt az eredmény) — holnap is csak abban az esetben szerzi meg mindkét bajnok pontját, ha csatáral valamennyien ki-vennek részüket a küzdelemből és nem bízzák a mérkőzés sorsát egyetlen társukra. Gláserre. A gólváltási pálya is újabb érdekes mérkőzésnek lesz színhelye a holnapi fordulón, mert a helyi csapat, a Hápoél Rámát-Gán, a Hápoél Petáék-Tikvával, a harmadik hely birtokosával játsszik. Ezen 5:2 arányban a petáék-tikvai csapat győzött, tehát van a Rámát-Gánnak bőségesen törleszteni valója. A Makkábi Petáék-Tikva a Bétár fogadja a kitűnő mezőnyjátékos mutatót, csak kapusának gyengesége miatt szenvedett vereséget. Ha védelmét meg tudja erősíteni, nagy küzdelem alakulhat a holnapi mérkőzésen. A legutóbbi találkozó 1:1 volt a két csapat között a végeredmény. A holnapi táblázat legutólsója, a Makkábi Jaffa, szombaton is nehezen javíthat majd jelenlegi helyzetén, minthogy Haifán kell játszania, a Hápoél Haifa ellen, amely csapat legutóbbi mérkőzésén nagy játékerőt mutatott. Őszi eredményük 3:1 a Makkábi Jaffa javára. Az NB holnapi mérkőzése (elől a pályaválasztó): Hápoél Tel-Aviv — Makkábi Haifa, Makkábi Kábi Petáék-Tikva — Bétár, Tel-Aviv, Hápoél Rámát-Gán — Hápoél Petáék-Tikva, Hápoél Haifa — Makkábi Jaffa. Az I. osztályú bajnokság sorolása: Hápoél Chedera — Bétár Jeruzsálem, Hápoél Mácháná Jeruzsálem — Hápoél Tel-Aviv, Hápoél Jeruzsálem — Hápoél Rechovo, — Makkábi Rechovo — Makkábi SÁ-ájim. Ezzel a fordulóval az I. osztályú bajnokság őszi felévet fejezik be. Az országos kézilabda-bajnokságban a rechovoit mérkőzés jelent a központi eseményt, mint-hogy a bajnokság két vezető csapata, a Makkábi Rechovo és a Hápoél Rechovo játszanak ott egymás ellen. A Haifai Főiskolások a Makkábi Cáfonna, Makkábi Petáék-Tikva a Makkábi Rámát-Gán és a Makkábi Tel-Aviv a Hápoél Petáék-Tikvával mérkőzik a holnapi sorsolás szerint. A pingpong csapatbajnokság újabb mérkőzéseit pénteken este 7 órakor és szombat reggel 8 órakor Petáék-Tikván, a Makkábi tereiben rendezik meg. A kosárlabda-országos bajnoki mérkőzéseken az I. osztályú csapatok mellett megkezdik a II. osztályú bajnokság mérkőzéseit is. Ezekben a Hápoél, Makkábi és Elieur egyetemi csapatok vesznek részt; a szombati megnyitó fordulónban 3:1 csapat kezd meg a bajnoki küzdelemet.

Kupát Cholim Mákkábi
a pártönkivüli betegbiztosító-pénztár mindenkinek!
Szabad orvosválasztás a pénztár orvosai közül.
TELJES, vagy RÉSZ-BIZTOSÍTÁS.
Beiratkozás a pénztár irodájában:
TEL - AVIV, Balfour utca 13.
HAIFA, Herzl-u. 16., vagy a pénztár pénzbeszedőinél

A JÓLAPOLT HÖLGY FODRASZA
HAIFA újabban kozmetikai
HELEN szalon 4 osztályt nyitott
HÉDI szakképzett kozmetikusok vezetése alatt.
Jutányos árak.

A Családok Egyesítésére Alakult Bizottság haifai körzet
Ezúton hívunk meg mindenkit, akinek rokona él Romániában, hogy vegyen részt azon a **nagygyűlésen**, amelyet szombaton, február 23-án, délelőtt 10.30-kor fogunk megtartani Haifán, a Bét Hámore termében, Arlozoroff-u. 92. sz. alatt.

IZRAELI SPORTLAP
MÉGJELENÉSE ALKALMABOL
Lorencz Dávid szerkesztő árnak
SOK SZERENCSET KIVANNAK
A HAIFAI SPORTBARÁTOK

Haifai mozik műsora:
ORION: AMIG A VÁROS ALSZIK
PEER: Tel. 2232. AZ ELTÜNT FÖLDRÉSZ
ARMON: A FALU SZÉPE (színes)
EN-DOR: Szombat, vasárnap hétfő
OFELSEGE (színes)
Kedd, szerda, csütörtök AZ ÖRÖK ZSIDÓ
AMFITEATRUM: THE LAST WAGON (színes)
GAL-OR: Nappal: péntek, vasárnap, hétfő KANGAROO
Kedd, szerda, csütörtök
DESICION BEFORE DAWN
Este: AZ ALVÓ TIGRIS
GANIM: AZ EGYMILLIÓ FONTOS BANKJEGY
ACMON: Tel. 3003. ELJEN LAS VEGAS (színes)
HADAR: Tel. 2509 Szombat, vasárnap, hétfő
A HÉT ARANYVÁROS (színes)
Kedd, szerda, csütörtök
HOUDINI, A VARAZSLÓ (színes)
MAY: TÁVOLI LÁTHATÁR

TILS MASQUE
széppé teszi az arcot
Kapható minden jobb üzletben
Kamalmentesen kapható: agynemű, lakatár, gyermekágy, varrogó
Táam Cháim kényelmest teszi az életet. Vároljon részlete, eredeti árakon.
TAAM-HAIM
27 ALLENBY RD. TEL. AVIV
Last Shop in the Goodway Zone 2268

Radio
Az izraeli rádió magyar nyelvű adása 20.45 órakor a 33.3. 43.9. 407 és 460 m.-es hullámhosszon.
PÉNTÉK
6: A haifai rádió műsora, — 6.30: Máj tovu, 6.35: rövid hírek, 6.37: reggeli torna, — 6.47: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: reggeli melódiák, 12: déli zene, 13:10: Nagor énekek, 12.30: füvészekari hangverseny, — 12.50: innen-onnan, 13.30: hírek, (párhuzamos műsor 13.45—14.15-kor: hanglemezek), — 15.30: Kábhát sábbát, 16: ifjúsági műsor, 16.30: női rovat, 17: rövid hírek és időjárásjelentés, — 17.05: klasszikus zene kívánásgmúsora (Bloch: Sion; Mac rapszódia; Mendelssohn: Reformáció, szimfónia, (párhuzamos műsor 18—18.30-kor: koncertnap-tár, 18.30—19-kor: Hasei Szeot zongorázik), 19: hírek, — 19.30: szombati énekek, 19.40: részletek Dosztojevskij szindarabokból, — 20.10: intermezzo, — 22.25: zenei mozaikok, 21: hírek, 21.15: péntek esti hangverseny, Bruno Walter vezényel; Mozart: Szimfónia, a-dur, K. 201; Mozart Esz-dur zongoraverseny, előadja M. Hess; Mozart: Esz-dur szimfónia, K. 543; 22.30: néptáncok, 23: híreszenfoglalás.
A hadsereg műsora: 18.02: Kívánásgmúsora, 18.45: Wanda Landowska csembalóján, 19.10: a hadsereg énekharminak műsora, 19.40: péntek esti hangverseny Cimarosa, Chanan Schlesinger és Saint-Saens műveiből, 21.15: Col Porter, „Kánkán” c. operettje, 22.00: tánczene.
Júdiás műsor: 19.15: dalok, 19.19: hírek, — 19.29: politikai eszevzés 19.40: új héber irodalom.
SZOMBAT
7.30: Adon olám, 8.30: hírek, 8.45: a szülőföld dalai, — 9: szombat reggeli hangverseny — Giaminiani: Concerto Grosso; — Esch: Verseny zenekarra és három csembalóra; Elgar: Szerenád, — 10: zenei találós kérdések, — 11: kórnói zene, 11.30: A úrpöngy felgördül, 12.15: kórnói zene, 12.30: héber dalok kívánásgmúsora, 13: Szinházi-és filmzene, 13.30: hírek, (párhuzamos műsor 13.45—14.15-kor: cházandálok), — 15.15: délutáni zene, 16: Delibes „Lakmé” című operájának 2-ik felvonása, 17.05: „Művészet és tudomány”, — 17.25: szombati dalok, (párhuzamos műsor 18 órakor, 18.30-ig: néptáncok), 19: hírek, 19.15: vendég a mikrofonnál, 19.25: Hámávid és Molávé Mákká műsor, 19.50: Smuel Ron zenekar hangverseny, vezényel: Michéel Taube, szölista Fenyves Lóránt (hegedű), Corelli: Concerto Grosso; — Honegger: Prelude arlócs és fuga; Schubert: Adagio és rondo, 21.30: kamazene, — 21: hírek, 21.36: kamazene, — Beethoven: Trio, b-dúr, előadja Pina Salzman, Cvi Haftel és Daniel Hofmekler, 22: tánczene, 23: híreszenfoglalás, 23.10: tánczene.
A hadsereg rádiója: 18.02: A tábor énekek, 19.10: szórakoztató zene, 19.40: néptáncok, 20.30: „Dobok és cinktányérok”, — 21.10: tánczene.
Júdiás műsor: 19.15: Hámávid, 19.19: hírek, 19.29: Mélyve mákká műsor, — 19.50: sábbát-dalok.

Elkészült a kulcs,
amely megnyitja a héber nyelv kapuit
VEGYE MEG
GROSZ ELIEZER
héber-magyar szótárát
amelynek első kötete már megjelent
25.000 szót, a legfontosabb fajtentes papíron, ötszázötven.
Kapható az Uj Keletnél és a lap összes árusítóinál.

Egy HÉT Izraelben

A megjelenésének tizedik évfordulóját ünneplő „Uvdot Umiszpárim” (Adatok és számok) című tájékoztató, amelyet a Keren Hajjeszod ad ki a tájékoztatóügyi minisztériummal közösen, rendkívül érdekes dolgokat közöl Izrael orvosviszonyairól. Ezek az adatok az ország egyik legsúlyosabb problémáját, a falusi és határvidéki orvoshiány problémáját világítják meg, amelyben az új alijja következtében némi enyhülés remélhető.

A hivatalos adatok szerint 1955 végén 3874 orvos működött Izraelben, ezek közül 3046 férfi (79 százalék) és 828 nő (21 százalék). Életkor tekintetében a fiatal, vagyis 45 éven aluli orvosok az egész orvosi kar egyharmadát (33 százalékát) teszik ki, a 45 és 54 év közöttiek 26,7 százalékát, míg az egész idős orvosok mintegy 40 százalékot képeznek. (Érdekes adat: 25 éven aluli orvos mindössze egy van az országban.)

Abból a 2923 orvosból, aki nem dolgozik kórházban, 2252 (vagyis 88 százalék) a városokban rendel és csak 276 (azaz 12 százalék) működik falun. Ezenkívül még 46 orvos van, aki a városban és falun is dolgozik. A probléma súlyosságát mutatja, hogy a falusi és határszéli lakosság az ország népének 30 százalékát teszi ki. A statisztikából kitűnik, hogy míg a városokban minden 500 lélekre jut egy orvos (a kórházi orvosokon kívül), falun 1800 lélekre kell egyetlen orvossal megelégednie.

Habár az orvosoknak közel háromnegyedrészt a körházak és egészségügyi intézmények foglalkoztatják (a Kupat Cholim az egész orvosi kar 35 százalékát és az alkalmazott orvosok több, mint a felét), ezek is akut orvoshiányról panaszkodnak. A napokban zajlott le a Kupat Cholim somroni körzetének egy gyűlése, amelyen bejelentették, hogy komoly remény van a betegséggyógyítás mutatók orvosihiány közeli megszűnésére. A most érkezett magyarországi és egyiptomi alijjával ugyanis tekintélyes számú orvos is jött, akiknek, mintegy 60 százalékát a Kupat Cholim már alkalmazta is.

Huszonhét ezer dollárt hagyott a héber egyetemnek az ausztráliai Brisbane városában meghalt dr. Leopold Lubkowitz orvos. Az örökösök végrendekezése értelmében az összegből könyveket és felszerelést vásárolnak a héber egyetem orvosi fakultása és a Hadassza-klinika részére, azonkívül kutatásokat fognak finanszírozni az orvostudomány különböző ágáiban.

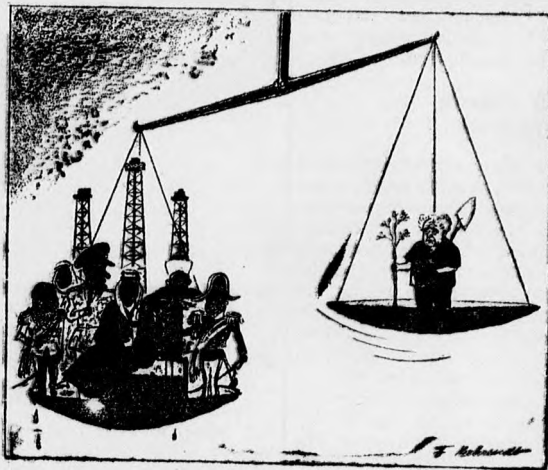
Nemrég fejezték be a dél-nevegi Timná környékén feltárt rézlefordulások bányászati vizsgálatát, amely azt mutatja ki, hogy évi 7000 tonna réztermelés mellett az

ottani érclefordulások 15 évre elegendők. Az érc közepes minőségű és tonnánként 16 kg rézet tartalmaz. Az egész lefordulás másfél-kilométer hosszú és 800 méter széles területet foglal el és a vastagsága 6-8 méter. A kitermelt érc feldolgozására szolgáló kohót 1958 elején remélik üzembe helyezni.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium véglegesen jóváhagyta azt a tervet, amelynek alapján acéldező üzem foglalkoztatni Migdál Askálonban. A vállalatot, amelybe negyedmillió forintot számítanak befektet-

jobb terméseredményt érjen el. A többi beduintörzs még bizalmatlan a modern földművelés és a föld trágyázásának szükségessége iránt, de ha az Atauna nemzetség által megrágyázott 900 dunámmal árpaföldön sikerül az eddiginél jobb termést kapni, ez alighanem forradalmasítani fogja a beduinok mezőgazdaságát, amely évezredek óta az égi esőcsatornák kegyeire és Allah akaratára bízta a termések sorsát.

Szombaton zártkörű megbeszélés volt a haifai város házában, ahol az összes érdekelt tényezők beszámoltak

Az amszterdami „Algemeen Handelsblad” karikatúrája az izraeli helyzetről

ni, helybeli tőkések létesítik az Askálonban tervezett fémpápai üzemek keretében. Ugyanakkor külföldi tőkések negyedmillió dollár investálásával plasztikai cikkek előállításával foglalkozó gyárat akarnak felállítani Migdál Askálonban.

Csak most szabad elárulni, de így talán még érdekesebb, hogy múlt szombaton, amikor az egész ország lakossága tüntetett az Ejláti öböl partvidékéről és a gázai sávból való visszavonulás ellen, magában Sarm e-Sejchben, vagyis a kiüritendő vöröstengeri Salamondöbölben is volt „tüntetés”. Az ott állomásozó izraeli helyőrség katonái különleges módon tiltakoztak Amerika és az UNO-közügyölés egyoldalú nyomása ellen. Határozatlanul kimondták, hogy ha szükséges, hajlandók lemondani a fizetésükről, sőt a szabadságukról is, csak ne kelljen kivonulniuk onnan...

Talán az egész világtörténelem során most fordult elő első ízben, hogy a beduinokat megtanították a földmesterséges megrágyázására. Zsidó szomszédok példáján felbuzdulva a negevi Musza el-Atauna sejk nemzetisége a téli vetésekhez műtrágyát használt, hogy

az egyiptomi hadifoglyok országlátó utaztatásának eredményeiről. Különösen érdekes volt azoknak a polgároknak az elbeszélése, akik vendégül látták a körutazásra vitt 150 tiszt és 350 főnyi altiszt, vagy közlegény valamelyik csoportját. Az egyik ilyen vendéglátó elmondta, hogy a hozzákevert hadifoglyok nem akarta elhinni, hogy nincs nálunk élelmiszeradagolás. Csak akkor hitte el mégis, amikor tíz tojásból készült rántottát rendelt — és megkapta.

De még sokkal jellemzőbb arra, hogy milyen hazug rémpropagandával tömtek az egyiptomi katonák és lakosság fejét Izraellel kapcsolatban, egy másik haifai polgár elbeszélése. Az egyiptomi foglyok egy részét felvitték a Kármel tetejére, ahol váratlanul keserves sírásban törtek ki és jajveszékelték könnyörögtek, hogy ne dobják le őket onnan a tengerbe...

A tel-avivi Dan autóbüszkooperatíva egyik sofőrje majdnem megejtette a havi fizetését, amikor egyik este a hazulról hozott szendvicsekhez nekiült vacsorázni. A dolog úgy durrant ki, hogy Zeév Oppenheimer sofőr felesége lélekzavarába beállított a rondószögére és két-szemből jelentette be, hogy elűzte 300 fontja, a mit alig néhány órát azelőtt hozott haza a férje a havi fizetéséből. A rendőrség megállította a nyomorúságos és csinos kisautót a 1300-as számú szövőműhelyi háttérben is. Alig néhány órával a két bejelentése után megjelent a rendőrség maga Oppenheimer is és leültette, hogy az események tájképeben papírmunkát csináljon, benne a havi fizetését. Hamarosan tisztázták, hogy a feleség szótében összekeverte azt a szesket egy másikkal, amelybe a vacsorára szánt szendvicseket csomagolta.

Gedera mellett, az egyik arab falu határában 620 dunám területet mandulafákkal ültettek be. Az ez al-

kalomból rendezett ünnepségen a földművelésügyi minisztérium és a gazdaságvétség képviselői bejelentették, hogy a legközelebbi évben sok tízezer dunámon akarnak mandulafákat ültetni az ország különböző részeiben. Valamikor, a palesztinai zsidó telepítők munká kezdetén különösen a Rothschild báró által alapított, vagy támogatott első kolóniák egyik fő mezőgazdasági ága volt a mandulatermesztés és a mandulaültvények területe meghaladta a 40 ezer dunámot is. Az első világháború alatt és utána ez a fontos mezőgazdasági ág elpusztult és alig ezer dunámra zsugorodott össze. Most az országban és a világcsonkban is kedvező feltételek vannak újra a mandulatermesztés részére és 32 gedera gazda „Bikuré jerrek” (Zöldség-primörök) elnevezés alatt társaságot létesített és az ültette be az első 620 dunámot (minden tagnak 20 dunámot) mandulafával.

Beér Séván a héten megkezdte a városi strand építését. Remélik, hogy a strandfürdő, amelybe 150 ezer fontot fektetnek be, a nyári szezon beálltáig elkészül és a közönség rendelkezésére fog állani.

Az elmúlt napokban két új dokumentációs filmet mutattak be meghívott közönség előtt a tel-avivi Jaron moziban. Az egyik film címe: „Kérem, válaszoljon a levelemre” és egy izraeli polgárról szól, aki az UNO-hoz fordul, hogy mi békében akarunk élni, de az arabok minden úton-módon megakadályozzák ezt. „Szináj hetedik napja” a címe a másik filmnek, amelyet mozhíradókból és fényképekkel állítottak össze annak illusztrálására, hogy az izraeli hadsereg által elfoglalt területeknek milyen történelmi kapcsolatai van-

Kishont Ferenc:

Az elefánt és a hangya avagy Nem félünk a szankcióktól

A dzsungelben az elefánt az úr. Az elefánt olyan hatalmas, hogy tövestől csavar ki fákat. Ha rá lép egy oroszlánra, abból már többet ép oroszlán nem lesz. Az elefánt fel tud dönteni egy elefántot. Az elefánt olyan nagy, hogy nincs is ilyen nagy. Ezzel szemben a hangya olyan kicsi, hogy könnyedén átsétál a tű fölé. A hangya olyan kicsi az elefánt mellett, hogy szinte nem lehet őket egy asztalhoz ültetni röhögés nélkül.

És mégis... Akármilyen kicsi is a hangya, mégis iszik vizet, akárcsak az elefánt. Egy szép nap lesétált egy hangya boy a forráshoz és ott letelepedett. Gyűjt az elefánt és megbökdöste a hangya vállát: hordja el magát, mondta neki, nem látja, hogy útban van?

Nem megyek, felelte a hangya boy, nemzetközi jogom van a vízhez.

Ne izéljen, bakafántoskodott az elefánt, menjen már.

Nem mérék, így a hangya boy, csak a holttestemen keresztül.

Az elefánt felemelte a lábát: Tov Lépek.

A hangya boy felpillantott, kétszer csuklott, aztán lehunyta a szemét: Ready.

Az elefánt rátette a hangyára a lábát, ránehézett és rettenetes nyomást gyakorolt. Erre mi történik? A hangya boy szépen kísétál az óriási ujjak közül és megjegyzi: forró situáció volt. Erre ráül az elefánt. Ki sétál ki alóla? A hangya boy. Az elefánt tapos — a hangya sétál. Ugyanis az elefánt tövestől csavar ki fákat, széttapossa az oroszlánt és feldönti az elefántot. De a hangyával nem bír. Miért? Mert a hangya túlkicsi a számára. Hiki.

szert „nagy csapás” az, hogy 18-19 hatóság is foglalkozik ezeknek az olételepüléseknek az ügyeivel, de minden kísérlet, amely a különböző hivatalok ténykedésének összeegyeztetésére irányul, eddig eredménytelen maradt. Miért? Azért, mert a különböző hatóságok és szervezetek körében centrifugális erők működnek, amelyek a szeparatizmus felé vonzzák őket, vagyis mind egyik csak a saját szempontjaira van tekintettel és feltétlenül vigyáz arra, nehogy más hivatal „belekantárkodjék” az általa monopóliumként kezelt tevékenységi körébe.

A Dávár egyik legújabb száma közli, hogy Zalman Aran közoktatásügyi miniszter nemrég összehívta a minisztérium három osztályának — a nyelvtan-terjesztési, a tájékoztató- és a dolgozó fiatalok oktatásával foglalkozó ügyosztály — alkalmazottait és megdöbbenéssel ismertette előttük azt a bürokratikus módot, amellyel az új olételepülésekkel foglalkoznak. A miniszter

Mult pénteken „nemzetközi” alapon javították meg Jeruzsálem kanalizációját, amely az újavárosból az arab kézben levő Sejch Dzszerách negyeden át az óvárosba is átnyulik. A munkát egyrészt a zsidó Jeruzsálem városi felügyelője és három munkás végezte s ugyanennyi embert küldött az arab óvárosi adminisztráció is, akik mindannyian a határvonaltól mindkét oldalán felsorakozott UNO-felügyelők jelenlétében dolgoztak. Előző hétfőn ugyanilyen alapon takarították el a szemetet és nyitották fel szennyvezető csatornát a régi postaház mögött. Ezen a helyen mindkét részről 6-6 munkás dolgozott UNO-megfigyelők jelenlétében.

Mirjam Novic, a gáliti Lochámé Hágétáot kibuc tagja, aki a világháború óta foglalkozik az európai zsidóság katasztrófájára és a gettóházadásokra vonatkozó anyag gyűjtésével a kibucban erre a célra létesített Jicchák Katzenelson-ház számára, száz ismert külföldi festő képét és rajzát vitte le Ejláta, hogy megvesse az ottani múzeum alapjait. A festmények között Marc Chagall, Pascal, Mane Katz, Mattis és más világhírű művészek alkotásai is vannak. Addig is, amíg a múzeum saját épülethez fog jutni, az értékes képgyűjteményt a Philipp Murray amerikai munkásvezér nevével viselő kulturális termékek helyezették el.

Gyermekek, ifjúság, figyelem!
A DO-RE-MI színház bemutatója, amelyet a jövő héten hétfőn és szerdán tartanak a tel-avivi „Ohel-Sém” teremben, nem a „Gulliver a törpök országában” lesz, hanem egy teljesen új színdarab, amelynek alapja a közismert mese második része, és amely az ifjú meglopó kalandjait mutatja be
az óriások országában

KÜLDJÖN IKKA-csomagot purimra

A február 26-ig megrendelt csomagokat PURIMIG MÉG ÁRKEDVEZMÉNNYEL osztjuk ki. — Az árkedvezmény csak a február 26-ig a megrendelőhelyekre beérkezett rendelésekre vonatkozik.

Az újabbra érkezett átvett elismervények vasárnaptól tekinthetők meg a

MEGRENDELŐHELYEKEN:
JERUZSÁLEMBEN: WASSZ börtön (Vajda Móse) Slow Cion Mész (Princsa Mary)-u. 15., 0,30 k délután 4-6 óráig.

TEL AVIVBAN: IKKA, Ben Jehuda 27., 0. KEMÉNY

1. emelet, délután 10-12, délután 4-7 óráig.

HAIFAN: GIBKARAR ELARI közönséghelyénél, Nordau-u. 21. szán.

Levél cím: Eng. G. KEMÉNY, TEL AVIV, Ben Jehuda 27.

Héber könyvek

Joszeff B. Schechtman: Zeév Jabotinszky
Karni kiadó, Tel-Aviv

A cionista mozgalom egyik legérdekesebb személyiségének biográfiája először angolul jelent meg „Rebel and statesman” címen. A szerző, aki évtizedeken keresztül Jabotinszky közvetlen környezetéhez tartozott, a múlt századvégi Odesszától az első világháborút követően a cionista mozgalom nagyobb lendületű fejlődéséig ismerteti egy sziporkázó szellemű, zseniális és fékezhetetlen temperamentumú egyéniségének a kialakulását. Ez az életrajz nem ugyanazon eszközökkel íródott, mint a korunkban divatosabbá vált biográfiák; Schechtman nem életregényt ír, amint azt korunk nagy írói, Stefan Zweig, Emil Ludwig, vagy André Maurois tettek, hanem voltaképpen monográfiát, amely Zeév Jabotinszky életútján keresztül a korszak zsidóságának történetét, annak érdekesebb személyiségeit is bemutatja. A könyvnek eddig csak első kötete jelent meg héberül, amely az 1880-1923 közötti korszakot mutatja be.

A jómódu kereskedőcsaládból származó Jabotinszky apja fiatalon meghalt. Ötvenéves anyjával és húgával élt Odesszában, anyja papírkereskedést nyitott. A fiatal Jabotinszky azonban hamar kibepül a szülői házból. Középiskolás korában feltűnik ragyogó irítségével és hamarosan két odesszai lap vetélkedik írásaiért. Az egyikkel való kapcsolatait felhasználva, Romába megy tanulmányait folytatni. A fiatal tárcairó,

aki Altalena néven jegyzi írásait, felkapott és népszerű, már 19 éves korában. Írói készségénél csak nyelvtehetsége nagyobb. Olaszul olyan tökéletesen megtanul, hogy az összes dialektusokat kifogástalanul beszéli, cikkeket, sőt szerelmű bántatában, még verset is ír olaszul, alig egy évi római tartózkodás után. Később, amikor visszatért Odesszába és a századeleji pogromok hatása alatt megismerkedik a cionizmussal, ugyanilyen könnyedséggel válik az orosz novellistából német, héber, angol, francia politikai cikkíró és népszerűnek.

A századeleji Oroszország forradalmi megmozdulásai pogromokkal jártak együtt. Jabotinszky, aki asszimilált környezetből ébredt zsidó öntudatra, az aktív önvédelem megszervezéséhez látott és Odesszában megteremtette — fiatal zsidók segítségével és hitközségi vezetők aggodalmas gáncsokdásaival közepette — az első önvédelmi zsidó csoportot. Ez a még galutbeli első lépés következetesen folytatódott Jabotinszky életében és csúcspontját a zsidó légió szervezésénél érte el, amelyet Londonban, már az első világháború éveiben megkezdett és 1917-ben, az angol kormányval folytatott hosszas tárgyalások után megkapta Lloyd George kormányának hivatalos hozzájárulását is. A másik fényes közéleti tett a Tárbút iskolák megszervezése körüli tevékenység, amelynek főként 1910 és 1913 között szentelte minden energiáját. Schechtman sokféle bizonyítékot talál arra, hogy az oroszországi héber iskola és ovodahálózat megteremtése egyedül Jabotinszky érdeme, bár ebben alighanem számos ellentmondanak neki a korszak cionistái közül.

A légió körüli szerepe is vitatott, bár senki sem vonja kétségbe, hogy az angliai századot ő szervezte meg. A könyv ismerteti Dávid Ben Gurionnak ebben a kérdésben 1933-ban adott nyilatkozatát, aki többek között azt állítja, hogy a légió gondolata nem a galutban, hanem Erec Jiszráelben született meg, a Moser mozgalom megszervezésével 1908-ban, a valóságos zsidó légió megszervezésére pedig ő (Ben Gurion) tett először javaslatot, 1914-ben, Jeruzsálem török városparancsnokának.

A vita mind a mai napig nem dönt el, de Schechtman szerint elvi szempontból is lényeges különbség volt Ben Gurion Hágánája és Jabotinszky katonai szervezkedése között. Jabotinszky — írja Schechtman — tudta, hogy a török uralom alatt nem lehet zsidó Palesztinát építeni és a zsidó légiót azért akarta megszervezni, hogy mint az an-

Irta: Barzilay István

lanthatalmak szövetsége, a zsidó nép is hozzájáruljon az ottomán birodalom bukásához, amitől Erec Jiszráel felszabadítását remélte. Ben Gurion és Ben Cvi pedig a török hadsereg keretében akartak zsidó csapatokat szervezni, hogy a háború veszélyeitől megvédjék a kis jisivut. Schechtman idézi Ben Gurionnak és Ben Cvinek 1917-ben tett nyilatkozatát, amelyben tudtadjá a légió amerikai száradának megszervezését és ebben beismerik, hogy Jabotinszky-nak volt igaza a politikai orientáció tekintetében.

Érdekes, hogy közéleti tevékenységének ebben a korszakában Jabotinszky

Cvi Arad: Jömi Niszán
Regény (Szfíriát Hápoálim)

A fejlődésben lévő héber regényírásnak tehetséges művelője Cvi Arad, akiben az epikus és a lírikus elmentés tulajdonságai valahogyan szintézisben találkoznak. Nem merjük azt állítani, hogy regénye, amely újabb kísérlet a kibuc életének irodalmi feldolgozására, maradéktalanul sikerült. Sok furcsasága van, mindekelőt megismerkedésnek módja, amely a leggyakorlatibb olvasót is zavarba ejti (sosem tudhatja, vajjon a regény főhőse kezde el újra elbeszélést az első személyben). Ez a hibás szerkezeti felépítés a főoka annak, hogy az alakok is elmosódnak, holott a szerző nagy igyekezettel alkot érdekes típusokat. A regény cselekmény-magja a felszabadító háború befeje-

szorosan együttműködött Weizmannal, aki akkor nagyfontosságú kémiai tálmányán dolgozott, amelynek fejében pár hónappal később a Balfour deklarációt kapta meg.

„Revizionistává” — Erec Jiszráelben vált Jabotinszky, ahol a hivatalos cionista vezetőségnek szerinte mérsékelt és együttműködő magatartásával szemben a radikális vonalat képviselte a kétszínű angolok ellen. Nagy csalódására Brandeis főbíró sem tudta megnyerni politikájának. Összeütközésbe került az angolokkal, akik letartóztatták, Akkóban tartották fogva és aztán kiutasították az országból. Azóta sem léphetett Jabotinszky Erec Jiszráel földjére, korai halála pedig megakadályozta abban, hogy Izráel feltámadását megérje.

Erről a korszakról azonban Schechtman könyvének második kötete fog majd beszámolni.

zése után zajlik, amikor a kibuc „privátháborút” vezet, hogy meg a fegyverszünet megkötése előtt elfoglaljon egy határszelen fekvő földdarabot. A „hadjárat” előkészítése során, amikor a kibuc taggyűlésen összezsápnak az ellentétes felfogások, bár hosszúra nyúló, de érdekes vitában látjuk meg mindazon problémákat, amely ma is foglalkoztatják mindennapi életünket. A kibuc elsőszülött korosztályának bűbájos szabre-élete a gyermekházban — a költő Cvi Aradnak sikerült széprózái alkotása. Sajnos, — ez a regény sem oldotta meg azt a nagy problémát, hogy életszagu irodalmi műben mutassa be a legérdekesebb izráeli társadalmi produktum, a kibuc életét.

Dr. Feuerstein E.: Jehudim Chátané Prász Nobel
(Nobel-díjas zsidók) Zimzon kiadás

A nagy zsidó személyiségeket ismertető könyvsorozat, — amely dr. Feuerstein publicisztikai tevékenységének évek óta áll a tengerégyenlő — értékes könyvvel bővült. A szerző 34 Nobel-díjas zsidó életrajzát írja meg a könyvben, mindegyik nagy zsidó író, vagy tudós tevékenységét és fényképét is közölte. Nagyon tanulságos könyv ez, amely főleg ifjúságunknak mutatja be, mennyi mindent adott az Európából kiűldözött zsidó nép az öreg kontinens kultúrájának. Hiszen a Nobel-díjas zsidók között kevés az amerikai — nagy többségük a német kultúrán keresztül nyújtotta a világnak, amit adni tudott. Csak a második világháború előtt és után jelentkeznek az amerikai zsidók, hogy Nobel-díjban részesüljenek az Egyesült Államok tudományos életének nagyobb dícsőségére. A szabrek nyilván csalódottan látják a könyvből, hogy egyetlen izráeli tudós sem kapott még Nobel-díjat.

Nagy öröklődéssel találunk meg Hevesi Györgyöt a fel-

sorolásban. Hevesi 1943-ban kapta meg a kémiai Nobel-díjat, az izotopok kutatása során elért, Svédországban között eredményeier. Hevesi György 1885-ben Buda-pestben született, de egyetem tanulmányait Németországban folytatta, ahol Karlsruheban tanult, majd pedig Angliába ment át és a manchesteri egyetem diákja lett. A budapesti egyetem 1918-ban tanárnak hívta meg, de csak rövid időt töltött Magyarországon, mert elfogadta a kopenhágai egyetem meghívását. Innen került később Stockholmába. Hevesi felfedezése abban áll, hogy a rádióaktív anyag, ha az emberi szervezetbe kerül, feltűnően hamar raktározódik el a szövetekben. Ebből a kísérletből, amelyet Hevesi foszforral hajtott végre, az orvostudomány és a mezőgazdaság egyaránt számos gyakorlati eredményt produkált.

Dr. Feuerstein Emil új könyve a legalkalmasabb ajándék a serdülő ifjúság számára.

Chájim Náchmának hívták („Rámát Chén, Sdérot Chén” stb.)

A doch szó nem a tomer doch-ból származik, hanem a din vechesbon rövidítés. Doch — annyi mint jelentés. A mum szó hibát, testi fogyatékossgot, de rövidítés tárgyalást jelent, vagy ahogy tréfásan jellemzik: medábrim umedábrim — beszélnek és beszélnek és sohasem érnek a végére...

A felsorolást folytathatnánk oldalakon keresztül, de izelítőknek ez is elég. Reméljük azonban, hogy a rövidítések és műszavak minálunk sosem fognak olyan totális formát ölteni, mint a vasfüggöny mögötti országokban.

Ó, azok a rövidítések

Meg kell vallanom, hogy néhány hete vagyok már az országban és nem tudom mi, de valami hiányérzetem van. Járom az utcákat, itt Hál-fán, voltam már Tel-Avivban, Jeruzsálemben. Bementem üzletekbe vásárolni, voltam moziban, utaztam vonaton, buszon és séruon és valahogy, valami hiányzik nekem. Nem tudtam rájönni, de bennem élt és törttem a fejemet. Ma éjjel rájöttem: Pestről álmodtam. Reggel kinéztem az ablakon és felfedeztem, hogy mi is az, amit eddig kerestem. A rövidítések. A rövidítések halmaza és útvesztője, amibe Magyarországon mindig belezavarodtam. Itt nem kell a „Közért”-be menni vásárolni, mert csupa „maszek” („magánsektor”) van. — Az „aszek” (állami szektor) helyett itt inkább az „észekre” helyezik a súlyt. A fehérneműt nem a Patyolat teszi tönkre rövid idő alatt. Gomb, tű, cérna nem gond, mert nem hallod a Röltex-nél, hogy kifogyott, sajnos. Ha eltörlik a szemüveged, Pestben csekély két hét alatt megjavítják az Ototért, de csak SzTK-vényre.

Hogy lehet így élni? Hogy a tüzelőt ne a „Tükért” szálítsa haza hiányosan? Rengeteg szövetület van tele áruval. Miért nem nyitnak Atex üzleteket, ahol nem mindig kapod meg, amit akarsz? Hallom Abofort sincs. Ki hozza itt egyáltalán forgalomba a bori? Es hogyan költözködnek Tefu és Bel-sped nélkül? El sem tudtam képzelni, hogy a fűszeresnek is szabad tejet árulni.

Azt hittem, ezt csak a Tejért-nek engedik meg a tehenc. Hol a Terimpex, Kemolin-pex és Nikex? Hát ebben az országban nincs export és import? No meg az Épfu, Szeffu, Tefu és Fűszefu, hát kik fuvaroznak itt? Es Piért, Otp, Sztk, Máv, Hév? Mi van itt? Az autóbuszok talán csak az Szkv tulajdonai? Rengeteg új ház épül, sok dolga lehet a KIK és FIK-nek. Nálunk unatkoztak, ha csak nem jártak sokat Termért-re, Übért-re és Rőpgyűlésre. Itt a házmegebizottak és tömbmegebizottak, vajjon Osztpolos, Szapolos, vagy Pártpulos meggyőződésűek? Ez fontos, sőt mondhatnám súlyponti kérdés. Jó lesz, ha utánajárok és megtudom,

Kerékpáros lapkihordót
keres magyar nyelvtudással
az UJ KELET
jeruzsálemi fiókja
Merkáz Kávéház, King George I.

... jobban tisztít
... üdítőbb,
ÉS FEHÉREBB FOGAK!
Egyetlen fogmosás és már
érzi a
TAYA
FOGKRÉM
ELŐNYEIT
A fogkrém finom habja
elpusztítja a száj leg-
eldugottabb részeiben
levő ártalmas bakte-
riumokat is, tisztítja
a fogakat és megelőzi
a fogszuvasodást.

TOOTH PASTE TAYA

JOBBAN HABZIK — JOBBAN FEHERIT — JOBB IZU

Baj van a menekült magyar orvosokkal — Amerikában

A 24.200 magyar menekült között, akik az elmúlt két hónapban az Egyesült Államokba érkeztek, mintegy 200 orvos van, akik természetesen folytatni akarják hivatásukat. Ezek a menekültek a legtöbb helyen lelkes támogatásra találtak, akik követték, hogy minden tekerés nélkül engedélyezzék működésüket. E meleg és nagylelkű érzelmek sajnos összeütköztek a hideg tényekkel.

A 48 állam mindegyike különleges törvényeket hozott a közegészség védelmére, amely törvények kizárják az idegen diplomák gyors nosztrifikálását. Különösen Kalifornia állam törvényei szigorúak és az elmúlt héten a menekült orvosok körüli leghevesebb vita Kaliforniában robbant ki.

Dr. Siegmund esete
Klasszikus dr. Siegmund Ervin, 34 éves budapesti sebészorvos esete, aki a New-Jersey-i Klimer befogadó táborból dec. 10-ikén érkezett San Franciscoba. Két héten belül ideiglenes állást kapott a St. Mary (Szent Mária) kórházban, amely havi 400 dollár fizetéssel, mint technikum alkalmazta. Bár amerikai kollégáit Siegmund igen előzékenynek és szolgálatkészeknek találta, munkakörével nyilván nem volt megelégedve. Kijelentette, hogy nem marad Amerikában, ha nem lehet orvos.

Öt nappal San Francisco-ba való érkezése után, zsebében az egyetemi és specialista diplomáival, Siegmund megjelent a sacramento-i állami engedély-hivatalban. A főtitkár közölte vele, hogy a birtokában lévő diplomák nem elegendők. Miután látta, hogy a kaliforniai követelményeknek nem tehet eleget, dr. Siegmund hivatalos formában be sem nyújtotta kérvényét. De később, egy televíziós interjú során kijelentette, hogy „technikai” okokból vonták meg tőle a lehetőséget, hogy Kaliforniában, mint kórházi orvos elhelyezkedhessen.

Amikor Siegmund ügyével kapcsolatban kérdéseket tettek fel dr. Dwight Murray-nak, az amerikai orvosszövetség elnökének, állítólag azt válaszolta, hogy a menekült magyar orvosok helyezésében tették volna, ha házájukban maradnak, ahol „e válságos időkben bizonyára nagy szükség van rájuk.”

Az orvosszövetség elnökeinek „közívü” álláspontja a

keserű tiltakozó levelek tömegét és a polémizáló vezér cikkeket egész sorozatát váltotta ki a sajtóból. „Nem vagyok biztos benne, hogy Dwight Murray közzívü, — írja dr. R. R. Newell, san-franciscoi orvos. — Csupán minden jó orvos ideáljának akart kifejezést adni, akinek a nehéz helyzetben kötelessége bátran a helyszínen maradni.”

Az országos elnök védelmében az csikái orvosszövetség vezetősége odanyilatkozott, hogy dr. Murrayt „félreértették”. Amikor a magyarországi forradalom kitört az amerikai orvosszövetség azonnal 5000 dollár segélyt küldött és a tagok egyénileg is igen bőkezűen segítettek kartársaikon. Dr. George Lull az orvosszövetség titkára pedig hivatalos körlevelet küldött az összes helyi és állami orvosi testületekhez annak megállapítására, hogy érkezettek magyarországi orvosok a közözségükbe és, ha igen, dolgozzanak ki megfelelő programot szakképzettsgük felhasználására. (Newsweek)

Villanyborotvagép
karbantartás és javítás
DANIEL BIRNBAUM
Tel-Aviv, Mobilver-utca 38/a,
Nachlat Benjámin 18., sarok.
Szábbát- és automataórák.
Philips - Remington sérut.
Telefon 24588.

HABIMAH
Tel-Aviv, febr. 23., szombat
Bemutató
ANNE CHRISTIE
Irta: Eugen O'Neill.
Fordította: Ráfáel Bnáz.
Rendező: Hy Káuz.
Diszletek: Arnon Adar.
Haifa, február 23., szombat
„Orah”, 6.30 és 9.30 óraor
ANNA FRANK NAPLOJA

KOMEDIA SZINHÁZ
MAX PERLMAN
JIDDIS
Naharia, február 22. péntek,
6.30 és 9.15 óraor
VUNST MIR MAZL TOV
Tel-Aviv, febr. 23., szombat
Ohel-Sém, 6.30 és 9.15-kor
DRAJ TECHTER
IZ NISKAJN GELECHTER

Világsajtó?

Amikor Amerika lenyeli büszkeségét

Washington (OFNS). — Mr. Dulles igen kényes helyre tette a került, amikor ezek a szabadságkorlátozókat meg kellett indokolnia a szenátus külügyi bizottsága előtt. A legjobb menség, amit felhozott, hogy ezt a gyakorlatot először a demokráta elődje, Mr. Dean Acheson fogadta el. Döntő érvként hozzátette, hogy az araboknak a zsidókkal szemben tanúsított ellenséges magatartása történelmileg azon a tényen alapszik, hogy a zsidók felelősek Mohamed próféta haláláért. Ez a vád olyan megrökönyödést keltett a külügyminiszter környezetében és a tanultabb szellemek körében, hogy gyorsan vissza kellett vonni.

A külügyminisztérium egyébként nem felejtette el a kínos precedenseket, amelyek a múltban többé-kevésbé hasonló helyzetekben merültek fel. Ott volt például — 1885-ben — Mr. Kelly esete, aki kétségkívül minden idők leghévesebb diplomataja volt. Először az olasz kormány minősítette persona non grata-nak, mert diplomatához nem illő szókimondáson mulatott, a pápa világi hatalmának megszüntetését. Az amerikai külügyminisztérium nem tiltakozott kiutasítása ellen és a diplomatát a bécsi császári kormányhoz nevezte ki. Itt ismét elutasították — ezúttal azért, mert felesége zsidó volt. Ezt a sértést már az amerikai külügyminisztérium megsekkallta s nem küldött ki helyébe más tisztviselőt; Amerika ebben az időben úgy vélte, hogy Mr. Kelly elutasítását nem tűrhetik szó nélkül, tekintve, hogy a vallási alapon való megkülönböztetés sérti az amerikai alkotmány szellemét.

Figyelemreméltó az a nyilatkozat is, amelyet a múlt század végén tett az akkori amerikai külügyminiszter, aki nem volt más, mint Mr. Dulles nagyapja. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok kereskedelmi előnyök kedvéért nem hajlandó elmozdítani elveit és nem írja alá a cári Oroszországgal kötendő kereskedelmi szerződést, amelynek egyes pontjai az amerikai zsidó kereskedők kizárását tartalmazták.

Ibn Szaud látogatását az amerikai nép többsége lelkiismeretfurdalással szemlélte. A felső régiókban gyekeztek elnyomni ezt az érzést és az egész látogatást az erőltetett hivatalos barátságosság szellemében vezették le. Különös látvány volt, ahogy az amerikaiak végigjárták azt a mesterkéltnem ösztinte diplomáciai szintjüket, amelyet valamikor — nem is olyan régen — Európa legdekadensebb és legmegvetendőbb anakronizmusának tartottak.

Patrick O'Donovan

Új fiú az iskolában

Angliában az elmúlt hétig csak kevesen tudták a londoni Hill House elemi iskola létezéséről. Az intézet mindössze öt éve áll fenn, 102 növendéke van, aránylag olcsó (évi 100 font sterling). Növendékei a chelseai középiskolából kerülnek ki és egyetlen arisztokrata sincs közöttük. De a múlt hét egyik napján egy fekete Ford fékezett le az iskola bejárata előtt és egy piros pozsgás 8 éves kislány ugrott ki belőle. Anglia számára történelmi pillanat volt: Ötveneségy Károly Fülöp Arthur György herceg, Cornwall hercege, Rothesay hercege, Carrick grófia és Renfrew bárója, az Islesk lordja, Skócia hercege és nagy tisztartója egy nyilvános elemi iskola tanulója lett — az első trónörökös, aki ilyesmivel cselekszik a királyság történelmében.

A trónörökös nyilvános iskolába küldetése valóban évszázados tradíciót tört meg. Viktória királynő a leendő VII. Edward nevelését szívesen bízta a szigorú Albert herceg kezére. Viktória halálánál sem akart arról, hogy unokái idegen gyermekekkel „keveredjenek”, így hát a leendő V. György királyt is teljes elszigeteltségben neveltette fel. VIII. Edwardot és VI. Györgyöt csak 13 éves korukban küldték az osztrai tengerészeti akadémiára. Edward Windsor (a híres velszi herceg) itt kapott először izellitót a fiúk világából, amikor az idősebb növendékek egy ízben piros tintát öntöttek a fejére, nyakát a lefelé csukódó ablak párkányára helyezték és „I. Károly szomorú sorsára emlékeztetve” — „lefejezték”.

Egy darabig úgy látszott, hogy Charles herceg nevelése a fenti mintát fogja követni. A Buckingham palota iskolatermében nevelődje, Katherine Peebles tanította írni, olvasni, számtanra, majd franciára, történelmre, földrajzra és bibliára. De édesapja, Fülöp herceg rábeszélte, hogy Charles igenis „keveredjen” idegen gyerekekkel.

Charles munkanapja reggeli 9.15-kor kezdődik, amikor felöltöztet felakasztja a

Titkos szocializmus

Amerika feltűnés nélkül megteremtette a népjóléti állam saját változatát, bár természetesen csaknem minden amerikai rémesen meg lenne sérve, ha valaki ezt hangosan kimondaná. Ahol az állam által nyújtott szociális juttatások végződnek, ott kezdődnek a nagy ipari konzernek népjóléti tevékenységei. Az amerikai proletariátus nagyrésze — az az osztály, amelyet a marxista kifejezés megbotránkoztatna — olyan fantasztikus szociális járandóságokat kap munkaadóitól, amiről a kommunizmus még csak nem is álmodhat.

A csikágói „Abott Laboratories” vegyi gyár pld. egy komplett művésziskolát, tanárokkal és felszereléssel bocsát alkalmazottal rendel-

kezésére. A gyárnak van egy halász- és vadász-klubja is, továbbá számos kugli-pálya, ahol esténként férj- és feleség, kellemes társaságban sportolva... fogyókurázhat. Kosárlabda-csapat mindennapos jelenség, de egyes cégek olyan exotikus időtöltésekkel kedveskednek, mint cellozó, tánc és tengeralatti halász-klubok.

A „North American Aviation Company”-nak si-klubja van, az „International Nickel Company”-nak 48 kugli-csapat. A detroiti „Chrysler Corporation”, többek között egy komplett, nemzeti ruhát viselő skót dudászzenekart finanszíroz. A daytoni „National” gépkocsi társaság, Ohio-ban két ultramodern golf-pályát bocsát alkalmazottai rendelkezésére.

A középkeretű, kissé elhízott Neumann János az a típus volt, akit embertársai első látásra megszerettek. Még azok is, akik alig ismerték, egyszerűen „Johnny”-nak szólították. Ugy nevezte ki, mint egy jovialis kocsmáros, holott korunk legnagyobb matematikusa volt. Ideális és személyisége mélyes hatást gyakoroltak tudományos korunkra.

Magyarországon született két évvel Einstein „különleges relativitási elméletének” megjelenése előtt. Neumann a matematikai tudományok újjászületésének korakában nőtt fel, amely megteremtette a kvantum-elméletet, a nukleáris fizikát, az atom- és hidrogénbombákat. Vezető európai egyetemeken tanult és tanított, az Egyesült Államokban 1930-ban jött hogy matematikai fizikát tanítson Princetomban, ahonnan 1933-ban átment a Haladó Tanulmányok Intézetébe (Institute for Advanced Study). Az amerikai állampolgárságot 1937-ben vette fel.

Neumann János diplomáinak és teljesítményeinek listája csak sejteti azt a különös, izgalmas világot, amelyben oly boldogan élt. Matematikai elméletei keveset jelentenek a laikusok számára, annál váratlanabb jelentőséggel bírnak a tudományok és a modern élet különbözőbb területein. Híres „játék-elmélet” például az amerikai légierők stratégiai vezérlésére használta fel. Ezt az elméletet a matematikai közgazdászok egész iskolája alkalmazza a gazdasági és szociológiai problémák megoldására, beleértve a kiszámíthatatlannak tűnő világtőzsdék „viselkedését” is.

Neumann döntő szerepet játszott a háborús atombombatervek kidolgozásában. A háború után tanácsokkal látta el a kormányt magasszóna tudományos problémákkal kapcsolatban, beleértve a thermo-nukleáris

Filmkockák

Maurice Zolotow, a „Theater Arts” és több amerikai napilap szinkritikusa nagy feltűnést keltő cikkben „leplezte” le James Deant, az amerikai fiatalág gloriifikált bálványát. Zolotow bálványromboló cikkében a tragikus elhunyt, fiatal filmszínész barátait idézi, akik szerint Jimmy „rablítás, kegyetlen, gyengéd érzelmre, jó érzésre alkalmatlan jellem” volt. Fizikailag piszkos volt; nem szeretett fürdeni, nyíratkozni, borotválkozni és tiszta ruhában járni. Kollégái elviselhetetlennek tartották közelében tartózkodni. Zolotow befejezésül Edia Kazant idézi, aki kijelentette, hogy James Dean „beteg és minden vonatkozásban egészségtelen volt.”

Számolni kell azzal, hogy az amerikai fiatalág nem fogja választ nélkül hagyni az idealizált hőst rágalmazó cikket.

Hollywood új turista attrakciója az 1957 nyarán megnyitandó vasmúzeum lesz. Madame Tussaud londoni múzeumának mintájára 300 életnagyságú viaszbáb fogja megörökíteni a filmvilág legnevesebb személyiségeit. A filmváros legjobb „make-up” mesterei máris serényen dolgoznak a halhatatlan filmszillagok megmintésén.

„A földi paradicsom” c. színes dokumentációs film felvételeit 35 fotográfus fényképezte a világ minden táján. „Ismerd meg a világot” c. filmsorozatnak első filmje lesz „A földi paradicsom”, amely CinemaScope-ban tárja elénk a világ legszebb és legérdekesebb tájait.

Az amerikai filmek erkölcsére ügyelő „Production Code”-ot radikálisan modernizálják. A „Code” ezennel nem vetőzza meg a törvénytelen kábítószerekkereskedelmel, magateltelhajtsással, rabzsolgátsággal, gyermekrablással foglalkozó témákat. Vátoztatlan tabu marad a nemi perverzok és betegségek témája. A részvétől eredő emberölést korlátozó feltétel: nem szabad olyan formában ábrázolni, amely arra enged következtetni, hogy helyes, vagy szükséges volt a tett elkövetése. Új tabu: faji, vagy vallási gyűlölet, bigottizmus propagálása, — nem érszak, — a bűn aprólékos részletei és az amerikai tolvajnyelv nyomfesteket nem tűrő szavak.

Röviden: Hollywood. Theodor Bikel, a telavivi Kameri színház egyik megalapítója fontos szerepre kapott meghívást a Metróól. Páris Max Ophuls, aki nemrég Münchenben rendezte a „Párgaró házasságát”, visszatért Párizsba és hozzálátott „Modigliani” filmográfiájának folytatásához. Róma. Maria Schell a „Fehér éjszakák” című Dosztojevski novella filmváltozatának főszereplője. Frankfurt. „A Cár futárja” c. francia-olasz-szerb-német koprodukció főszerepét Curd Jurgens alakítja. London. Eartha Kitt és Rod Steiger az angol fővárosban filmöznek. A kitűnő szanzenekesné egy vallásos tárgyú film főszereplője, míg Rod Steiger „A hidon túl” c. filmdráma vezető színésze. Amsterdamban. A szezon legnagyobb filmslágere Lawrence Olivier „III. Richard”-ja. Berlin. „Made in Germany” lesz a címe Carl Zeiss, a jeni Zeiss megalapítója életéről szóló filmográfiának. Mexico City. Dolores del Rio újra filmezik. „A guadelupeai szűz” és a „Middle tone” c. filmek főszerepében lép újra a közönség elé. Bécs. Willy Forst rendezte „A császárvasdások” című filmpereftet. Miláno. 1956 év legnagyobb kasszaslágere a „Piknik” volt.

Nagy emberek mosolya

Mikor Labiche-t beavaszolták a Francia Akadémia-ba, a tiszteletére rendezett banketten megkérdezte a szomszédja, mik a benyomással, mint akadémiai tagnak. Az újdonsült francia halhatatlan kedves mosollyal válaszolt:

— A vacsora nagyszerű!

Megkérdezték Jacques Dumesnil-t, a híres francia boxbajnokot, hogy van az, hogy az utóbbi időben a mérkőzéseit olyan hamar megnyeri.

— Mérkőzés közben mindig Martine Carolra gondolok — válaszolta — és azt képezelem el magamban hogy kint vár rám a bejáratnál.

Az elmúlt napokban elhunyt Arturo Toscanini megkérdezték egyszer, miért nem vesz fel a zenekarába nőket.

— A dolog nagyon egyszerű — válaszolta a mester. — Ha szép nőket vennék fel a zenekaromba, úgy az zavarná a orkeszter férfitagjait, ha pedig csúnya nőket vennék fel, úgy az zavarna engem.

Alfréd Kerr, századunk első felének legbecsültebb berlini szinkritikusa, egyszer elkésvé érkezett egy szindarab premierjéhez.

— Egészen csendesen foglalja el helyét, Kerr úr — mondta a jegyszédő, miközben beengedte a páholy-

— Ugyan miért? — sagta vissza Alfréd Kerr — már mindenki elszűk?

PURIM KABARÉ

Gáti Dezső
CONCERT MANAGERS CO. HAIFA

FŐSZEREPEBEN:

HALMAI IMRE BOROSS IDA

ANDREJ GROMIKO

Egy orosz diplomata „amerikai” karrierje

A „Hotel Plaza” New-York egyik legelőkelőbb szállodája (szegény Molnár Ferenc ott lakott élete utolsó éveiben). A világ leghíresebb diplomatai ott szállnak meg és így érhető volt a szálloda igazgatójának rendkívüli izgalma, amikor egy szép nap egyre-másra érkeztek hozzá a panaszok, hogy elvételhetetlen káposztaszag terjed a folyosókon és behatol a szobákba. A szakács életre-halálra esküdzött, hogy már egy hete nem főzött káposztát, azonkívül is az ő konyhájának illatai semmiképp sem hatolhatnak a szobákba. Izzadságszöppek gyöngyöztek az igazgató homlokán, ilyen blamázs, a szálloda jó neve forog kockán. Járta a folyosókat emeletről-emeletre, szaglászott, míg jó orra végre nyomra vezetted. Az ajtóhoz ért, ahonnan a szag kiszivárgott. Már éppen be akart törni a szobába, amikor az egyik szobalány kitépett onnan.

— Mondja csak, mitféle szag ez?

— Káposztaszag, uram.

— Hogy jut ide káposzta?!

— Gromikoné öngyűlölete valódi orosz borstot főz férjének.

A szállodaigazgató haragja elpárolgott és hangos nevetésre tört ki. Nemcsak a szerelem meg a gyomron keresztül, hanem a hazaszeretet is.

Fontosabb karrier — 18 év alatt

Andrej Gromiko kétszázötvenedik évét kezdte meg. Még ötvenedik évét sem érte el és most Molotov örökébe lépett. Tíz évvel ezelőtt, amikor csak harmincnégy éves volt, az UNO-ban képviselte országát és állta a sarat Cadogan-nal, Byrnesszal, Bernard Baruchal — a világ leggyakorlatosabb, legravaszabb diplomatáival szemben. Gromiko az orosz diplomácia csodagyereke. Nevét szülővárosától kapta, Gromikiben született, Gomer környékén. Apját vagy nem ismerte, vagy korán elvesztette, senki sem tud róla semmit. Anyja közönséges napszámosasszony egy ukrainai kolhozban, Szeptolievskij környékén. Andrej mérnök akart lenni, — ez minden orosz gyerek vágyalma, — de másirányú tehetséget fedeztek fel benne és közgazdasági fakultásra küldték. Harminc éves korában állt be életében az első fordulat: kiküldték a külügyminisztériumba. Tizenöt év alatt tette meg tehát a fantasztikus karriert a külügyminisztériumi székig.

„Ismerd meg az ellenséget”, — ezért a fiatal diplomata külön kiképzést kapott Amerikát illetőleg és 1960-ban az amerikai ügy-

Irta:
Dr. Feuerstein Emil

osztály élére állították. Még azon, sorsdöntő évben kiküldték Washingtonba követségi tanácsosnak. Vilámgyorsan mászott fel a karrier létrafokain, már 1943-ban ügyvivő, a követ helyettese és még ugyanazon évben — nagykövet. Ő volt az orosz küldöttség feje a san-franciscói konferencián, mely az UNO-t létrehozta és ő lett az orosz főmegbízott. A világ meg akkor tanulta meg a nevét, amikor Litvinov utódjává nevezték ki Washingtonba. Eleinte nehezen viselte el az amerikai sajtó „publicity”-jét. Lassan azonban megszokta Amerikát. Amikor egyszer azt a kérdést tették fel neki, hogy mi a véleménye a „repülő csészealjakk”-ról azt válaszolta: „Természetesen a Szovjetunióból jönnek — felelte — az egyik orosz diszkoszvető az olimpiasztra trenirozik!”

A legöregebb fiatalember Conelly szenátor amerikai delegátus, egyszer rossz néven vette, hogy Gromiko tulságos részletességgel boncolt egy problémát és az asztalt csapkodta dühében. Gromiko a Biztonsági Tanács elnökiénél interpellált: „Szabad-e feltennem a kér-

dést, hogy az asztal kibírja-e az ilyen ütéseket. Ez ugyanis személyi biztonságnak kérdése...”

Stettinius egyszer azt mondta neki: „Gyermekünk, az UNO, nemsokára járni fog”. — Igen — felelte Gromiko, — de még nincsenek fogai, már pedig a fogzás-

Moszkva irányította Gromikot — vagy fordítva?

Fiatal korán kivül még két körülmény kellett felírnia nemcsak érdeklődést, hanem szimpátiát is, ami nagy szó Amerikában. Az amerikaiak egyáltalán nem így képzelték el az orosz diplomatát. Gromiko nem volt elhanyagolt kinézésű, borzas haju forradalmár, de élesnyelvű cinikus személyiség sem volt. Kötöny családapa, ki minden szabad idejét feleségre, fia, lánya társaságában tölti. Este keményen dolgozott, vagy sakkozott, vagy bélyeggyűjtésményét rendezte. Az amerikai átlagember úgy találta, hogy az orosz diplomata jobban hasonlít hozzá, mint ahogy ő ezt egy szovjet államférfiről föltételezte. A második körülmény, mely Amerikában nagy figyelmet keltett az volt, hogy az amerikai sajtó semmiképpen sem tudta Gromikot bábként beállítani, melyet Moszkvából irányítanak. Gromiko természetesen kormánya

na a gyerek kudarca sro-

kolt... Amikor nagykövetté nevezték ki, az amerikai közvélemény nem győzött eleget csodálkozni fiatal korán. „Hány évesnek kell lenni Amerikában, hogy elég öreg legyen az ember?” — kérdezte Gromiko, aki akkor már sokkal öregebbnek festett, mint amennyi volt, úgyhogy az amerikai lapok tréfásan az „világ legöregebb fiatalemberé”-nek nevezték.

utasításait követte, azonban a Biztonsági Tanács jegyzőkönyveit bizonyították, hogy szabad elhatározásából is igen jelentős munkát végzett, igen gyakran saját felelősségére cselekedett. A helyszínen rögtönzött ajánlatokat, javaslatokat és így bebizonyította önálló biztos diplomáciai színtartás képességét. A nemzetközi diplomáciai szakértők megállapították, hogy nemcsak Gromikot irányították Moszkvából, hanem erős határozott egyéniségével ő is irányította Moszkvát.

Gromiko meteorszerű karrieri futott be, ami az orosz diplomáciában teljességgel példátlan. Már harmincöt éves korában tagja a Legfelső Szovjetnek. Kétszer tüntették ki a Lenin renddel. Sztalin teljes mértékben megbízott benne, az új urak eleinte féltelték, most azonban a front hadvonalába állították.

A szuezi Lesseps

(Charles Beatty könyve)

Ferdinand de Lesseps, a Szezi csatorna építőjének óriási bronzsobra 60 éven át állott Port Szaidban. Decemberben, amint az egyiptomi tüntetők diadalmában ünnepelték az angol-francia inváziós csapatok kivonulását, felrobbantották a szobrot, hogy ezzel is kifejezést adjanak az európai kultúrával szembeni gyűlöletüknek. A nagy építész, ha élne, egyáltalán nem lenne meglepve és még csak nem is haragudna. Hosszú életén át küzdött az erőszak, az árulás és a megaláztatások ellen, anélkül, hogy elvesztette volna határtalan optimizmusát és az ember alapvető jóságába és a nemzetek harmonikus együttélésébe vetett megrendíthetetlen hitét.

Ferdinand de Lesseps ideális 19-ik századi ember volt, a „kapitalizmus költészetének” élő megtestesülése. Optimista jelszavát, — „Nyissátok meg a világot a népeknek!” — a korabeli nagyiparosok és pénzemberek boldogan vették át. A Szezi csatorna csak kezdet lett volna: De Lesseps a Szahara megtermékenyítéséről álmodott és óriási nemzetközi vasutal akarta összekötni Párizst Moszkvával, Pekinggel és Bombayval.

A kövér trónörökös

A Szezi csatorna ötlete már 27 éves korában felgyújtotta De Lesseps képzeletét. A francia diplomata családból származó De Lesseps 1805-ben született. Mint követségi tiszviselő érkezett Alexandriába, ahol régi memoárok között lapozgatva kezebe került a Szezi csatorna megépítésének terve, melyet 34 évvel azelőtt Napoleon egyik mérnök készítetett elő. Megbarátkozott Szaiddal az egyiptomi trón elhízott örökösével, éspedig úgy, hogy titokban meghívta őt a követség konyhájára ebédelni. (A fiú harcias apja fogyókúrára kényszerítette a trónörökösöt, ami a falánk Szaidnak komoly szenvedést okozott). Tizenhat év telt el, amíg Szaid és De Lesseps ismét találkoztak. A kövér trónörökösből időközben Egyiptom uralkodója lett, Lessepsből pedig mérnök, aki kilépett a külügyminisztérium szolgálatából. Szaid Pasa meghívta régi barátját Egyiptomba és a francia mérnök tervét lelkesen magáévá tette.

A csatorna megépítése 453 millió aranyfrankba került. A tíz évig tartó munkálatok alatt több, mint egy millió köbméter földet kellett elmozdítani. Lesseps egy időben rabszolgáimunka alkalmazásával vádolták. A világ közvéleményének nyomása alatt a kényszermunka rendszert beszüntették és kiderült, hogy szabad munkásokkal és a gőzhajtásos kotrógépek gyors fejlődésével a munka sokkal gyorsabban halad. De Lesseps munkájának igazi akadályai nem a szinájai sivatag szikláiban és homokjában feküdtek, hanem az európai minisztériumokban és szalónokban. Franciaországban az irigy vetélytársak — az u. n. saint-simoni szocialisták — el akarták venni a csatornát De Lesseps-től. Londonban az egymást követő brit kormányok először neveltségessé tették a tervet, aztán megpróbálták megakadályozni a csatorna építését, majd felvásárolták a csatorna társaság részvényeit, végül pedig elfoglalták Egyiptomot, hogy biztosítsák az új indiai ut katonai ellenőrzését. De Lesseps több időt töltött az európai lenyodalmak rendezésével, mint a csatorna-ásással. De a csatorna

végülis elkészült, Anglia megbékült és 1869-ben a Földközi és Vörös tengerek vízei egyesültek — több, mint 3000 évvel az első ismert kísérlet után, mikoris Sesostris farao a Nilus folyó bekapcsolásával akarta a tervet megvalósítani.

A panamai flaskó

De Lesseps megánéletében is a cselekvés hive volt. Kétszer nősült és 17 gyermeket nevelt (az utolsót 80 éves korában). 74 éves korában lelkesen vállalta a Panama csatorna megépítését, de ez a kísérlet kudarcba fulladt. A kor nem puhította meg, ellenkezőleg csak elbizakodottabbá tette. Sargaláz, korrupció és saját makacssága (ragaszkodott hozzá, hogy a csatornát zsillipek nélkül építsék meg, dacára, hogy a vízutnak hegyeken és folyókön kellett áthaladnia) tíz éves kimerítő munka után tönkretették a tervet. De Lesseps kénytelen volt beismerni a flaskót és a mérnököt csak Charles fia-nak üzentlen bátorsága, aki magára vállalta a felelősséget terhet, mentette meg a bőrtöntől. De 25 évvel később elkészült a Panama csatorna is.

A könyv szerzője, Charles Beatty, Earl Beatty admirális, az első világháború tengeri hőseinek fia szenvedélyesen védelmére kel Ferdinánd de Lessepsnek és az életjáziro csodálata eltakarja az embert a könyv hőse alatt. De kétszegtelen, hogy Lesseps és műve óriási hatással volt nemcsak korára, de korunkra is. A világ még most is viaskodik azokkal a problémákkal, amelyeket a csatornaépítő átlított fel és olyan emberekre lenne szükség, mint De Lesseps, aki „ellenségek helyett mindig barátokra számított, mégis mindig kardot viselt, hogy megvédje személyes meggyőződését: hogy az ember alapjában véve jó, hogy a jó legyőzi a rosszat és, hogy végsőfokán a háború át fogja adni a teret a béke világnak.” (Time)

KERESZTRETJTVÉNY 200

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16		17	18	19		20		21					
22	23		24		25	26	27							
28			29		30	31			32					
	33	34	35		36	37		38	39	40				
41	42		43	44	45		46		47	48	49			
49			50	51			52			53				
54				55			56				57			
58			59				60		61		62			
63			64				65		66	67	68			
	69			70				71	72					
73				74				75	76	77				
78				79				80		81	82			
83				84	85		86		87		88			
89								90						

Vízszintes: 1. A 3000 méteres akadály versenytűtás angol olimpiai bajnoka. — 6. Izraeli komikus, Bárony Rózi volt partnere. 16. Idegen tojás. 17. Jugoszláv város. 19. Fontos táplálék. — 20. Azonos betűk. 21. Etyi. 22. Kolumbusz. 26. Somroni kibuc. — 28. Amerikai filmvállalat. — 29. Bekötött fejű. 31. Hajnalhasadás színinimájának mássalhangzó. — 32. Felfogja (ékezet hiány). 33. Héber nép. 35. Veszély része. 36. Iskolai értesítés. 38. Francia arany. 40. Idegen művészet. — 41. Vissza: asztalos szakkifejezés. — 44. Virág. 46. Nem friss. 48. Maro része. 49. Két korral kapcsolatos melléknév, egyik a másik ellentéte. 51. Héber napilap. 52. Rembrandt keszrelme. 54. Mápáj-párti Keszret-képviselő, a Szochnut volt társelnöke. 56. Bőrgyógyász. 58. V-vel latin élet. 59. Híres betűi keverve. — 60. Szekta - héberül. 61. Magyar költő — fordítva. 62. Nem ki. 63. Irányhatározó. 64. Vissza: ilyen Pál is van. 65. S-sel a végén Pisistrates fia, Athén királya. 67. Szállítási költség — fordítva. — 69. I. V. Z. L. R. 70. Arab város. 72. Vissza: Rettentetes. 73. Héber író (Chedva és én). 75. Ért — latinul. 77. Francia város, fonetik.

78. Nagy olasz költő, a vétegen egy felesleges római százasa. — 79. Francia zeneszerző. 82. Angol tagadás. 83. Magyar komikus (Sándor). 84. Kavics. 86. Francia művészet. 87. Fordított női név. — 89. Izraeli zeneszerző, több művét külföldön is bemutatták. 90. Zenei tétel.

Függőleges: 1. Legendás-hírt amerikai kalandor. — 2. Idegen női név (2-ik és 3-ik betű felcserélve). — 3. Idegen hajó (fon). 4. R-rel tisztességes. 5. Az utolsó római néprüh. 7. Sójaj. 8. Titokban mond. 9. Vissza: a tulsó partra juttat (ék. hiány). 10. Faruk elődje volt. 11. Ismert amerikai rúdugró, második lett az olimpiáson. 12. T-vel talán. 13. Izraeli kávéház. 14. Szlovénváros. 15. Az arab-barát orosz politika bukott nagysága. 18. A leghíresebb neveli kibuc. 23. Megyek latinul. 24. E. E. E. 25. Azonos magánhangzók. — 27.

Vissza: kutya rablánc. 30. Nagy német költő (fonet). 34. Daily. . . . 37. I-vel borbély teszi. 39. Ilyen munkás dolgozik a kikötőben. — 42. Gardner detektív-regények gyakori címszava. 43. Amerikai újságíró, a nevéri neveztek el a legfontosabb amerikai irodalmi díjat (két utolsó betű felcserélve). — 45. Ilyen számlálás is van. 46. Azonos betűk. 47. Szomorú foglalkozást üző aszszony. 50. Angol filozófus. 52. Idegen stílus, fonetikus. 53. Héber hónap. — 55. Elemelni. 56. Rossz színben van. 57. Ismert orosz zongoraművész. 60. Elkuzálja. 64. Nem ismeri el a váltót. 65. Héber emigrálás. 66. Fonetikus evőeszköz-fajta. — 68. R. T. L. 69. Hindu betűi keverve. 70. Héber észrevétel betűi keverve. 71. A rézsim. 73. Azonos betűk. — 74. M. S. 76. Héber család, megrövidítés. 78. A-vel szín. 80. Francia R. T. 81. S. R. G. 85. Megszólítás. 88. Aida fele.

UJ KELET REJTVENYPÁLYAZAT SZELVENY 200

Partnereiveli Napilap

Név: _____

Cím: _____

PÉNZ NÉLKÜL
tanul szakmát és teljesen díjtalanul, ha résztvesz egy **SZABÓ-ÉS VARRÓ-TANFOLYAMON**

a **„VOGUE”** ISKOLÁBAN.
Új kurzus kezdődik szeptemberben, február 27-ikén. Tanulás közben ruhákat szabad és varr sajátmagának és másoknak és ezzel megtakarítja a tandíjat.

Tanfolyamok egész nap, este 9 óráig.

Tanítás magyar nyelven is.
Tel-Aviv, Keren Kájiemet 81. Autóbuszok: 5, 6, 7, 13, 22, 61, 62 és 64.

ÖZVEGY HUGOMAT
— Bivenes, fiatalos, szeretetre méltó, végtelen jó és ügyes, modern-vállalásos asszony, ifjúgesei bitorozott kompl. lakással.

FÉRJHEZADNÁM
öt értékes ériemberhez. Cím: Jeruzsálem, POB. 90.

8 Uj Kelet 1957 II 22

מרת מרת ירחון 7K
KALAPOT CSAK
Hesil Schwarcz-NAL
VEGYEN.
T.-A., Nachlat Benjamin 40.
TISZTITAS • JAVITAS.

Előosztályu
elektrotechnikus
30 éves gyakorlati, most érkezett az országba, vállalja mindenfajta elektromos gép, készülék karbantartását és javítását.
Hajszárító bura-specialista
Szükség esetén óvatosan a helyszínre megy.
KISS GYULA SLOMO
TEL-AVIV, HAJARKON-U. 35.
MŰHELY (GYULA-U. SAROK)

ELSŐOSZTÁLYU,
mindenfélét étel főzésében kitűnő
szakácsnőt keresünk
szigorúan kóser konyhához.
JÓ FELTÉTELEK.

Személyes jelentkezés: naponta délelőtt 10—12-ig a „CARLTON” kávéház és étteremben.
T.-A., Sár. Rothschild 9.

VÁLTOZÁSOK

Amerika bevándorlási politikájában?

Azokat az elnöki javaslatokat, amelyek a bevándorlási szabályozó törvények megváltoztatását indítványozták (mint amint a múlt héten Eisenhower terjesztette a kongresszus elé), a szakértők szkeptikusan fogadják, mert úgy sem lesz belőlük semmi. Az amerikai népesség faji összetétele az a terület, amelyen a kongresszus különösen illetékesnek érzi magát. A bevándorlási politika terén az elnökök általában liberálisabb fogadást tanúsítanak, mint a törvény-

hozás, amely érzékenyebben reagál a vidéki területek elítélésére (ellentétben a városokkal, ahol a faji csoportok külön tömbökbé tömörülnek). A kongresszus ugyancsak szem előtt tartja, hogy az angol-szász Dél- és a Középnagy német és skandináv leszármazású „váltókat” ellenszenvvel viseltetik a kelet- és déleuropai „új olé” iránt és hogy a szakértők általában féltik a jövőbeni idegenek konkurrenciájától.

lyeznek. Az elmúlt év folyamán 149 különleges esetben adtak ki izraelieknek kvótát kivül vízumot - a szerk.)

Az elnök humánusabb kezelést kér

Ezen alapvető javaslatokon kívül, amelyek megváltoztatnák a MacCarran-Walter-törvény egész tendenciáját, az elnök számos kisebb változtatást ajánl, amely humánus szellemet vezetne be az amerikai bevándorlási politikába. Így például számos menekült volt kénytelen hamis iratokat kiállítani, hogy elkerülje a vasfüggöny mögé való deportációt és a hamisítás következtében bevándorlási kérvényeiket automatikusan megsemmisítették. Ilyen esetekben az elnök liberálisabb bánásmó-

A szabad bevándorlástól a McCarran törvényig

A szabad bevándorlás korszakában az 1907-es év vette el a pálmát, amikor több, mint egy és negyedmillió ember ugrott fejest a legendás amerikai „olvasztó kemencébe”. 1890 óta Németország és Skandinávia után a bevándorlók zöme Olasz- és Oroszországból, valamint a Balkán-államokból kerültek ki, de az egymást követő idegenellenes mozgalmak eltolására, 1921-ig lényeges korlátozó törvénykezést nem hoztak. Azóta az amerikai törvényhozás rendkívül megrev és a faji megkülönböztetést alig leplező bevándorlási politikát folytat és Amerika „Isten hozott”-ját nem Bedoes szigete, — ahol a szabadság szobra áll — hanem — egészen a legutóbbi időkig — Ellis Island szimbólizálta, ahová a meg nem felelő iratú idegeneket internálták.

A jelenlegi érvényben levő úgynevezett MacCarran-Walter idegen-törvény, amelyet 1952-ben Truman vétója ellenére szavaztak meg, kimondottan faji jellegű. Azon a feltételezésen alapul, hogy az irek, svédék és németek könnyebben asszimilálhatók, mint az olaszok, görögök, vagy az oroszok és hogy az „amerikai nép szabadságjogai” csak úgy őrizhetők meg, ha „kulturális tisztaságát” állandósítják. Statisztikai szempontból kétségbevonható számtani mutatóval a 1920-as amerikai lakosság „nemzeti eredetét” és bevándorlási kvótákat állapítottak meg minden idegen állam számára. A kvóta arányos viszonyban volt a fennálló nemzeti struktúrával. Az évi kvóta végösszegét az 1920-ban Amerikában élő fehér lakosság 0,6 százalékában, vagyis körülbelül 155.000 főben állapították meg.

A bevándorlási engedélyek túlnyomó többségét Anglia, Németország és Irország részére tartják fenn. Főleg, mert az angolok és az irek városlól sem merítik ki a megengedett számot.

Megjegyzendő, hogy a kvótán kívül legalább 155.000 más bevándorló is érkezik évente az Egyesült Államokba, akik menekültekből és amerikai állampolgárok feleségeiből és gyermekeiből állnak, továbbá a nyugati földtelek lakosából, akikre ezek a bevándorlási korlátozások nem vonatkoznak. — Tény, hogy a háború óta, a DP-kre és a menekültekre vonatkozó különleges törvénykezesek értelmében, az Egyesült Államok szerény formában hozzájárult korunk kényszervándorainak letelepítéséhez.

308 görög

De azok az államok, amelyek legjobban szenvednek saját népesség-többletük miatt és amelyek közül egyesek, mint Olasz- és Görögország szövetséges viszonyban vannak az Egyesült Államokkal, még mindig alacsony kvótákkal és ennél fogva hosszabb várólistával rendelkeznek. Mint azt nemrégiben a kongresszus igazságügyi bizottságának egyik tagja a legnagyobb megdöbbenéssel tapasztalta, „minden görög iskolásgyermek ismeri a

308-as számot”, amj nem más mint az Amerikába évente beengedett görögök kvótája. A valóságban azonban még ez a szám sem korrekt, tekintve, hogy a görög kvóta felét már egészen 2018-ig „elzálogosították”. Az történt ugyanis, hogy amikor a háború után, a kongresszus különleges törvénykezesek alapján több ezer görög DP-t fogadott be, számukat leírta a jövő évek kvótájából, hogy vigyázzon a nemzet „kulturális összetételére”.

Senki sem hiszi, hogy Amerika valaha is vissza fog térni a szabad bevándorlás rendszeréhez. A liberális gondolkodású törvényhozók a Truman-bizottság adataira támaszkodva, a nemzetiség alapján történő bevándorlás elvnek eltörölését javasolják és 250.000 főnyi „egységesített évi kvótát” követelnek. Eisenhower legutóbbi javaslata igen közel áll a liberálisok elgondolásához, anélkül azonban, hogy a Mac-

Jelenlegi évi kvóta: 154,657 személy

Anglia	65,361
Németország	25,814
Irország	17,756
Lengyelország	6,488
Olaszország	5,645
Más országok	—
összesen	33,593

Várólista 1956 végén

	Személy	Évi kvóta
Kínai	5,240	105
Görög	104,200	308
Olasz	131,520	5,645
Német	42,230	25,814
Francia	21,710	3,069
Angol	—	65,361

Carran-Walter-törvény teljes eltörölését kérné. Javaslatainak legfontosabb pontjai, amelyeknek keresztülvitele egyben a legkevésbé valószínű: a kvótának az 1950-es és nem a harminc évvel ezelőtti népszámlálásra való alapítása, ami az összkvótát 65 ezer fővel emelné; a fel nem használt kvóták szétosztása azon államok között, amelyeknek arra a legnagyobb szükségük van; és a kihasználatlan helyeknek a következő évre való átvitele. Ezek a javaslatok a kvóta szerinti bevándorlók létszámát a jelenlegi évi 80 ezerrel 222 ezerre emelnék fel.

Ezenkívül az elzálogosított nemzeti kvóták elzálogosításával, az elnök további 8000 személy bevándorlását engedélyezné évente. Végül pedig legalizálná az érvényben lévő törvények megkerülésével behozott és csak ideiglenes státusszal rendelkező új magyarországi menekültek helyzetét. Az elnök a jövőben évi 60 ezer, a magyarokhoz hasonló helyzetben lévő menekült számára óhajt beutazást biztosítani oly módon, hogy végleges letelepedési engedélyüket a főállam-ügység adja meg, feltéve, ha valamelyik kérvényező letelepedése ellen a kongresszus nem emel vétót.

(Harminc izraeli bevándorló-kvóta vízum maradt kihasználatlanul 1956 folyamán. Az amerikai bevándorló törvények izraeli állampolgároknak évi 100 bevándorló-vízumot engedé-

A fűtött villamosok és autóbuzok (sőt taxik is), az önműködő liftek és az áruházak mozgólépcsői, a rengeteg sok utcai automata, általában a technikának az a sokféle csodája, amit ennek a tudományának a művelői itt a mindennapi élet kényelmére alkalmaznak, néhány nap múlva unalmasakká válnak. Az ember azon veszi észre magát, hogy kezd vágyódni a 31-es autóbusz után, amely pedig arra mifelénk, elég zsúfoltság és elég ritkán közlekedik.

A technikát a mindennapi élet minden területén ott találod. A Jelmoli áruház mellékhelyiségében rájövök, hogy a törülköző attól olyan meleg, mert pontosan a törülközőtartó mögötti falba erre a célra egy láthatatlan fűtőtest van beépítve. — A Bahnhof épületében lévő Swisssair-iroda bejáratánál egy rácsra lépek és a két-szárnyas üvegajtó egyszerre kitarul előttem. Micsoda remek szórakozás volna ez a kis izraeli szábréknak.

Gombnyomásra van beállítva az átlag svájci ember állata az egész vonalon, az állatközlésben és a háztartásban is. Minden meghatározott séma szerint bonyolódik le náluk. A gyógyszerárak kirakatai is éppen „üblich” hashajtó, epehajtó, hajnövesztő, köszvény-ellenes és idegmegnyugtató szerekkel vannak tele. Azt hiszem, az átlag svájci ember, ha este a munkájából hazatér, tulajdonképpen szörnyen unatkozik. Nincs semmi problémája. A mi életünk e tekintetben mindenképpen sokkal változatosabb. Lehet, hogy sok svájci szívesen cserélné velünk.

Az unatkozás természetesen nem vonatkozik ezekre a januári napokra, amikor itten az általános kiürítés folyik. Minden áruházban és majdnem minden üzletben. Van Saison-Ausverkauf, Gros ser Ausverkauf és Ausnahme Ausverkauf. A háromféle szonkiürítés között tulajdonképpen nincs különbség. Az üzletek és áruházak 10-20 méteres kirakatai mind öles plakátokkal vannak — igen izléseken — sűrűn tele- ragasztva és minden áruház bejáratánál és mozgólépcsői előtt százas tömegek várakoznak arra, hogy a „féligenyen” vesztegetett portékához végre hozzájussanak. Azt hiszem, a kiürítés szorosan hozzátartozik a svájci élet rituáléjához.

Ugy, mint az osztrák, a svájci nép is egyszerű gondolkodású. Szereti a spontán jótékonyságot, ami bürokratizmus nélkül bonyolódik le. Azért van nagy keletje náluk most a menekültsegélye-

dot kár. Ezenkívül szeretnéd az ideiglenes látogatókra vonatkozó merev törvényeket is megváltoztatni, amely törvény számos esetben okozott kellemetlenségeket. — Kéri, hogy szüntessék meg ezekben az esetekben az újjilyenomat vételét és hogy az egyszerű átutazók esetében mondjanak le a szigorú bizton-sági vizsgálatról. Mint ismeretes, e bürokratikus bizton-sági intézkedések miatt a múltban számos nagy nemzetközi konferenciát az Egyesült Államokon kívül kellett megtartani.

A magyarországi események miatt és talán azért is, mert MacCarran szenátor halála óta a bevándorlási politika terén a szenátus sokkal liberálisabb álláspontot helyezkedett, lehetséges hogy sikerül keresztülvinni a menekültek helyzetét enyhítő néhány kisebb törvénymódosítást. De alapvető változásokra csak akkor kerülhet sor, ha a Fehér Ház hajlandó lesz komolyan harcolni értük.

(The Economist)

Színfoltok a téli Zürichből

Irta: Salamon Mihály

zének. És talán, mert a 12 évvel ezelőtti részben elmulasztott menekültsegélyezést némiképpen expiálni akarják. A magyar menekült diákok segélyezésére külön nagyszabású komité alakult. A legújabb akció eredményeképpen a svájci szállodaiparosok szövetségének határozata értelmében, ezentúl minden szálloda egy szobáját egy magyar menekült számára tartja rezerválva, ellátással együtt, minden fillérért. A kezdeti felbuzdulás természetesen még ennél is nagyobb volt. Az első magyar menekültek megérkezése után a zürichiiek nyilvános utcai gyűjtéseket rendeztek. Egy ilyen akció alkalmából a Zentral-Bahnhof előtti hatalmas szökőkút működését a város teljesen leállította. A szökőkút mellett összetűdött hatalmas tömeg előtt állandó alkalmi szónokok léptek fel s esténként az üres medence olyan nagytömegű ezüst- és papírpénzzel volt tele, hogy lapáttal kellett belőle a pénz tömeget összeszedni.

A zürichiiek spontán jótékonyságáról a héten a Brükli Platz hóval fedett sétányán is meggyőződhettem. Egy játékoskedvű szobrászököndék a tér közepén hóból egy gyönyörű fogatot formált ki egy krinolin korabeli fiatal párral, cilinderes kocsissal és két ragyogó paripával. A hóból készült szobor-csoportot az állandóan nagy tömeg veszi körül — külföldi lapok riporterei is állandóan fotografálják — és a lovak lábja elé, meg a hintó belsejébe is sűrűn dobálják a zürichiiek az ezüst frankokat.

Dr. Landoltal, a zürichi polgármesterrel akarok beszélni. Interjú akarok tőle kapni. Nagy meglepetésemre ő maga veszi fel a telefont, nem a titkárnője. Nem hiszem, hogy a mi polgármestereinkkel is ilyen egyszerűen lehet kapcsolást kapni. Ami nem azt jelenti, hogy nálunk nem elég nagy a demokrácia. Demokrácia illetően, azt hiszem, Izrael felveheti a versenyt bármelyik európai állammal, még Svájc-al is. De az ilyen gesztusban egy hallatlanul egyszerű polgármesternek egyszerűség a törekvés látom, minden bürokratizmusnak a lebagatellizálását, ami a város polgárságára rendkívül jó hatással van. És ebből a szempontból az ilyen gesztusokra bizony nekünk is nagy szükségünk volna.

A zürichi zsidók az itteni lakosságnak Izráellel szemben való különös barátságos-

Mennyire voltak bűnösök a zsidó kollaboránsok ?

Ezt a kérdést világítja meg, mint reflektor fénycsóvjává, pszichológiai alaposággal

Gerő Sándor éreldekesítő regénye:

a XVII. transzport

Kapható az Új Kelet összes árusítóinál.

Képeslap

beállítottát is nagyrészt a „cionista” dr. Landolt működésének tudják be. De van nek más momentumok is. Hónapok óta szerepel az itteni Schauspielhaus műsora a kis Anna Frank naplója. A darabot eddig is már sok ezer keresztény néző látta. A szerepeket a színház szántszándékkal mind keresztény színészekre osztotta ki. A hatás, amit a darab kivált, valóságosan lenyűgöző. Előadás után a közönség perecekig nem mozdul s utána a legnagyobb némasággal hagyja el a termet.

A svájciak Izrael-barátságának megnyilatkozását jól láthatam a héten az egyik híradó-moziban. A franciák és angolok port-szaidi kivonulását lehetett a képen látni és utána azt a jelenetet, amikor egy egyiptomi katonai osztag Lesseps szobrát levegőbe röpíti. Ezt az utóbbi képet a híradó bemondója ezekkel a szavakkal kommentálta: „Es most következik az egyiptomi hadsereg első nagy haditénye.”

Ha bárhol Európában otthon akarom magamat érezni, az El-Al irodájába megyek be. Lehet, hogy ez onnan is van, mert még eddig egyetlen El-Al képviselőt irodájában sem voltam bent, ahol első percben egy magyar-zsidó leánnyal, vagy hivatalnokkal nem találkoztam volna. És mi, magyar zsidók tudvalevőleg életünk végéig javithatlan magyar patrioták maradtunk. A zürichi El-Al irodája különösen vonzó, sőt elegáns helyiség — és főleg, jó meleg, nekünk izraelieknek a kemény európai tél bizony már nehezünkre esik, — a személyzet pedig az európai előzékenység és udvariasság legmagasabb fokát nyújtja.

A svájciak ilyenkor, februárban, már csak azért sem unatkoznak, mert közel éjfélig rádió mellett ülnek. Nem éppen a nagy politika miatt. Van valami, ami őket ennél is jobban érdekli és ez a „Wetterbericht”. Az időjárásjelentésnek a sportolók, meg turisták számára óriási jelentősége van. Svájcban mindenki sportol, ha pedig nem, úgy az idegenforgalomban van érdekelve. Így mindenkinek nagyon fontos tudnia, hogy Arosában, vagy St. Moritzban milyen idő várható. Percenként ezelőtt, éjféltől egy órával, hangzott el éppen a rádióban az utolsó időjárásjelentés: „A magasabb hegységekben, de különösen Wallisban és Engadinban napsütéses idő várható, a hegyek lejtőit mindentűt kintűnő porhó fedti.”

A svájciak ez éjszaka biztosan kintűnően fognak aludni.

Egy 15 éves Bognor Regis-i (Anglia) diák felajánlotta — egyéb földi javak híján — a magyar segélyakció számára Nikita Chruscsev autogramját, amelyet egy évvel ezelőtt sikerült megszereznie, amikor Nikita Chruscsev Angliában járt. (N. Y. Post).

A worchestei (Massachusetts állam) Holy Cross College három hónapra mentesítette a 45 éves Joseph J. Hastingset, takarított teendőinek ellátása alól és megbízta őt — közgazdasági előadások tartásával.

Hastings eddig magántanfolyamokat adott a vizsgákra készülő diákoknak és nyilvános előadásokat tartott, melyekkel olyan nagy sikere volt, hogy a főiskola igazgatósága is meghívta, egyelőre három hónapra, próbaleadások tartására a főiskolára. (Time, Csikágó)

Az ausztráliai hadsereg fiatal pilótajelöltjeinek töb-bek között ezt a vizsgakérdést is feltették: „Mit csinálna, ha II. Erzsébet királynő kiesne a mag-a által vezetett repülőgépből?”

A pilótajelöltek válasza: „Bukórepüléssel igyekeznék utólráni őfelségét és röp-tében elkapni!” „Öngyilkos lennék!” „Írányt vennék a Szovjet-unióba!” (Die Weltwoche, Zürich)

Az irodában vihar van. Valaki kegyetlenül ordít. A látogató megkérdezi: — Ki kiabál odabenn? — Oh, semmi, kérem — adja meg a felvilágosítást a cégtulajdonos — csak a csendes társam... (Aufbau, New-York)

A patersoni (New Jersey állam) „News” című lapban ez a nyílt téri közlemény jelent meg: „Miatán feleségem, Anna De Marco elhagyta ágyamat és asztalomat, nem vállaltok felelősséget az 1957. január hó 15-ike után keletkezett adósságaiért — Alphonse De Marco.”

Két nap múlva ez a nyílt-téri válaszközlemény jelent meg ugyanabban a lapban: „Alphonse De Marco! Olvastam nyílt téri közleményedet és fontosnak tartom, hogy felfrissítem kissé az emlékezetedet. Te sohasem fizelted ki az én adósságaimat, sohasem gondoskodtál sem a gyerekeinkről, sem pedig rólam. Hát akkor mit igaznak Téged most az adósságaim? — Anna De Marco.” (Time, Csikágó)

(76)

— Mama, itt a legfőbb ideje már! — Josefina belépett.
— De nem találom a kis cédulát — sóhajtottam. — Nem adhatnád kölcsön nekem a tiedet?
— A hulló csillag meg volt döbbenve.
— Mama, nekem nincsen cédulám! Az embernek meg kell jegyeznie a saját bűnait.
— A bűnök nincsenek a fehéremű alatt, felséges asszony — jelentette Yvette. Átmentünk a kis szalonba. Itt várakozott Oscar, aki diszgyeháza volt.
— Tényleg nem gondoltam volna, hogy a mamád megkoronázása olyan nagy lelkesedést fog kiváltani. Még a legkisebb hegyi falvakban is ünnepelek. Oscar, nézz le, az utca fekete az emberektől — mondta Jean Baptiste. Mindketten a függöny mögött lestek ki az utcára, nem akarták észrevenni magukat.
— Mama rendkívül népszerű — állapította meg Oscar.
— Te nem is tudod, hogy mama mit jelent nekünk.
— Valóban? — mondta Jean Baptiste és rám mosolygott. De aztán nyomban haragos arcot vágott:
— Siessetek már, Désirée és Josefina, akármegvannak a bűnök, akár nem.
— Nincsenek meg — mondtam és kimerülten ledőltem a szőfára. — És Josefina nem akarja az övét kölcsönadni. Milyer bűnöd van Josefina?
— Ezt csak a gyóntató atyának fogom bevallani — mondta a hulló csillag és csukott ajkakkal, kissé oldalra hajtott fejjel mosolygott.
— Hát neked mi a bűnöd, Jean Baptiste? — kérdeztem.
— Én a protestáns egyház gyermeke vagyok — morgta álszentül Jean Baptiste. — Talán Josefina az úton még kiséghet téged egy pár bűnnel, de most már menetek kell!
Yvette felém nyújtotta a fátyolt és a kesztyűket.
— Az ember a legkisebb segítséget sem kaphatja meg a családjától — állapítottam meg elkeseredetten.
— En tudom a megoldást, mama! Te évek óta bűnös viszonyban élsz egy férfival — mondta Oscar.
— Ez a tréfa túl erős — kiáltott fel Jean Baptiste. De megnyugtattam.
— Hagyd őt kibeszélni, Jean Baptiste. — Mire gondolsz kedvesem?
— A katolikus vallás nem ismeri a polgári házasságot. Mondd, mama, papával az anyakönyvvezető előtt vagy pedig templomban esküdöttél össze?
— Csak anyakönyvvezető előtt — mondtam. És súlyos köcsöt le a szívemről.
— Hát pedig ez egyenlő a bűnnel, még pedig nagyval, amely évek óta tart.
Elindultunk és még idejében érkezünk a gyónáshoz. Aztán lélekszakadva érkezünk vissza. Szalonomban már az egész udvar összegyűlt. Most gyorsan át kell öltöznöm. Végig szaladtam a hajjongók sora előtt.
— Néni, már csak nagyon kevés idő van — mondta Marceline a budoáromban. És az én Marie-m — örege, félig nyomorék és határozottan letépte rólam a ruhát. Yvette rámdobott egy fésűlködő köpenyt.
— Hagyjatok, kérlek, hagyjatok egyedül egy pár pillanatra — könyörgöttem.
— Néni, az éreks már vár rád a templomban — figyelmeztetett megint Marceline. És aztán végleg eltűnt.
Ha az ember hiú és naponta nézi az arcát a tükörben, akkor nem ijed meg, ha megöregszik. Én most negyvenkilenc éves vagyok és már olyan sokat sírtam és nevettem, hogy sok kis ránc gyűlt össze a szemem körül. És két vonal vezet le a szájam szögletéig. Azóta, hogy Jean Baptiste a lipcei csatát vívta... Rózsakrémet kentem a homlokomra és arcomra. Kis kefével végigsimítottam a szemöldökömön, amelyet Yvette már vékony vonalra formált a csipesszel. Aztán aranyfestéket tettem a szemhéjaimra. Mindent úgy, ahogy a nagy Josephine tanácsolta nekem... Hány levél és küldetés érkezett az ország összes tartományából! Mintha Svédország már évek óta készült volna koronázására. Jean Baptiste nem tudja megérteni. Talán azt hiszi, elegendő az ő felesége lenni, hogy királyné legyenek? Nem tudja, hogy a megkoronázásom a beleegyezésemet jelenti? Jean Baptiste, ez a menyasszony ígérete. Ez alkalommal templomban is megyek és oltár előtt fogok megesküdni, hogy jóban-rosszban hűséges maradok és szolgálni fogom... És minthogy a menyasszonynak szépek és fiatalnak kell lennie, sok rúzsot kentem az ajkaimra is. Az utcán az emberek már reggel öt óra óta kezdtek gyülekezni, hogy lássák a felvonulást. Nem szeretném, ha csatlakoznának bennem. A legtöbb nő megteheti, hogy negyvennyolc éves korában már ne legyen fiatal. Gyerekeik felnőttek, férjeik céhoz értek. Csak én nem engedhetem ezt meg magamnak. Mert én dinasztát alapítottam... Világosbarna rizsponnal püderiztem be az orromat. Sírnifogok, ha majd az orgona megszólal, mert én mindig sírok, amikor orgonajátékot hallok. És aztán az orrom vörös lesz. Szeretnék legalább egyszer, legalább ma királynőnek látszani. Nagyon félek...
— Milyen fiatal vagy Désirée, — nincs egy ősz hajszálad se! Jean Baptiste állt háтам mögött. Megcsókolta a hajamat. Nevetnem kellett:
— Sok ősz hajam van, Jean Baptiste. Most először megfestettem. Tetszik neked?
Nincs válasz. Körülnéztem. Jean Baptiste nehéz hermelinköpenyt viselt és homlokát a svéd királyok koronája szorította. Hirtelen nagyon idegennek, nagyon nagy-nak tűnt nekem. Ez nem az én Jean Baptiste-om, hanem XIV. Károly János. A király...
A király rámeredt a keretben lévő elsőárgúttal. Még soha nem vette észre, pedig már régen budoáromban van.
— Mi ez, kislány? — kérdezte.
— Egy régi újságkép, Jean Baptiste. A legelső, amelyre az emberi jogokat kinyomtatták.

A Kelet 1957 II 22

Jean Baptiste homlokán mély ráncok keletkeztek.
— Apám vette ezt már nagyon régen. Akkor még nedves volt... A szöveget kívülről kellett megtanulnom. Most ez a sárga lap ad nekem erőt. Pedig most sok erőre van szükségem. — Könnyek csurogtak le frissen sminkelt arcomon — te tudod, hogy nem születtem királynőnek. Ujra be kellett püderiznem az arcomat.
— Yvette!
Jean Baptiste megkérdezte:
— Szabad itt maradnom? — és leült mellém a toalettasztalhoz. Yvette a tüzes vasakkal elkezdte a hajamat sütni.
— Ne felejtse el, Yvette, hogy a felséges asszony haja teljesen sima kell legyen, mert különben a korona nem ül rajta biztonságban — mondta Jean Baptiste. És zsebből kihúzott egy iv papírt.
— Bűneid listája, Jean Baptiste? Hoosszú lista!
— Nem, a koronázási szertartásra vonatkozó feljegyzések. Ismételd meg nekem mindent?
Bólintottam.
— Idefigyelj! A koronázási menetét apródk és heroldok nyitják meg, és pedig azokban a kosztümökben, amelyeket az én koronázásomra készítettek nekik. Egyébként nagyon csinos kosztümök, csodálkozni fogsz majd. A heroldoknak hosszú trombiták vannak. Mögöttük lépdelnek a kormány tagjai. Aztán a képviselők. Végül a norvég küldöttség. Egyidejűleg Norvégia királynőjévé is megkoronáznak. Gondolom arra, hogy talán még egyszer meg kellene téged koronázni. Tudniillik Christiániában. Az a túlaradó öröm, amelyet a te koronázásod Svédországban kiváltott, arra indított, hogy...
— Nem. Christiániában nem. Semmi körülmények közt sem.

— És miért nem?
— Desideria, a kívánatos. Itt igen, de nem Norvégiában. Sohase felejtse el, hogy Norvégiát kényszeríteni kellett a Svédországgal való egyesítésre.
— Ez szükséges volt, Désirée!
— Az unió talán fennmarad még Oscar idejében is. De nem sokkal tovább. És akkor teljesen közömbös...
— Tisztában vagy azzal, hogy most tulajdonképpen hazaárulást követesz el? Tíz percel a koronázás előtt?
— Száz év múlva mindketten egy kedves, kis felhő fogunk ülni az égben és majd folytatni fogjuk a beszélgetésünket. És akkor a norvégiek függetlenek akarnak majd lenni és hogy a svédeket bosszantsák, egy dán herceget fognak királyuknak választani. És mi ketten, a felhőkön ülve majd jót nevetünk ezen. Mert annak a dán hercegnek ereiben lesz bizonyára néhány csepp a mi Bernadotte vérünkéből is. Szomszédgyerekek közt nagyon gyakoriak a házasságok... Yvette, hívd Mariet, segítsen felvenni a koronázási ruhámat!
Marceline és Marie egyszerre rohantak a szobamba. Ledobtam magamról a fésűlködő köpenyt. Marie előttem állt a koronázási ruhával. A legszebb ruha volt, amit életben láttam.
— És mi történik aztán? Ki megy a norvég küldöttség mögött?
— A te két grófné a birodalmi jelvényekkel. Kék selyempárnán.

INNEN — ONNAN

Zsukov orosz marsall dicsőítő szavakkal tiszteltgette az elhunyt von Paulus német tábornagy emlékének, aki Sztálingrádnál volt az ellenfele. Kiemelte rendkívüli katonai képességeit és a nagy német katonai tradíciót, amelyet képviselt.

A svéd korona 1948 óta értékeinek 65 százalékát veszítette el.

Weisbadenben az amerikai katonaság visszaszolgáltatót egy hotel a tulajdonosoknak. A porcelánkészlet 42.000 darabjából csak 28 maradt.

Charles angol trónörökösnek a protokollfőnök egy tiltakozást, hogy a fotókat ne engedjék ki a sajtó számára. Később két tejfogja.

Magyarországon a lázadás leverése óta 600 újságíró vonakodik újból írni az újságokban. Pedig a lapok már Hemingway, Stefan Zweig írásait és más nyugati írók cikkeket hozták. Mi több, Lolobrigida is megjelent már a mozis műsorában.

A Welt am Sonntag közlése szerint Németország megkezdte a plasztikból készült tankok gyártását. — Golyóállóbbak és olcsóbbak, mint az acélharcokcsik.

A cambridgei professzorok már kikísérleteztek a Nobot (Nylon oil barges). Ez egy 200 méter hosszúságú, kolbász alakú, nylonból készült olajtartály, amely a hajóhoz kötve szállítaná az olajat. — Lánye, hogy tízszer olcsóbb, mint a tankhajók, hogy üresen az utat repülőgépen tenné meg, mert csak 20 tóna súlyú. Az angolok véleménye szerint rövidesen vége az olajhajó társaságok diktatúrájának.

— Emlékszel, hogyan vittem Josephine zsebajándékát végig a Notre Dameban? És micsoda izgalom volt, mert Napoleon nem tudott tiz érintetlen szűzét találni?
— A birodalmi jelvényeket tulajdonképpen a legfőbb állami tisztviselőknek kellett volna vinniük — mondta Jean Baptiste — de te ragaszkodtál a lovagjaidhoz.
— Igen, azt akartam, hogy gróf Brahe és Rosen vigyék őket. Mert mindketten nemesi származásúak és nekik egész súlyát latba vetették, hogy Svédország meg-szokjon engem, a selyemkereskedő lányát.
— Mögöttük lovagol az általad kivánt hölgy a koronával. A korona piros selyempárnán nyugszik — mondta Jean Baptiste.
— Talán elégedetlen vagy a választással? Sehol sincs megírva, hogy az a hölgy érintetlen szűz kell legyen. Csak nemesi családból származzék. Ezért ajánlottam erre a tisztségre Mariana Koskull udvarhölgyet. — Jean Baptiste-ra kacintottam. — Különös tekintettel a Vasa és Bernadotte dinasztiáknak tett szolgálataira.
Jean Baptiste most érdeklődéssel hajolt a koronák felé. Átsimítottam a nagy gyűrűket. Végül felvettem nyakamra a nagy briliánsokat, kicsit kaparták a bőröm, hidegek voltak és idegenek.
— Marceline, közölkéted a szalonban, hogy kész vagyok!
Marie vállaimra akarta tenni a bíborköpenyt, de Jean Baptiste elvette tőle. Gyöngéden, nagyon gyöngéden tette ráam. Egymás mellett álltunk a nagy tükör előtt.
— Mint a mesében, volt egyszer egy nagy király és egy kis királyné — suttogtam. És aztán hirtelen megfordultam.

— Jean Baptiste — a röpiratot!
Nyugodt mozdulattal levette a keretet a falról és királyi palástjában, Svédország koronájával a fején, felém nyújtotta. Mélyen lehajtottam a fejem és megcsókoltam az üveglapot az emberi jogok elsőárgúttal. Amikor felnéztem, Jean Baptiste arca fehér volt az izgalmától.

A szalonba vezető szárnyas ajtó felkárult. Josefina elhozta a gyerekeket. A hároméves Károly hozzám rohant és aztán riadtan megállt:

— Ez nem a nagymama, ez egy királyné! — mondta és lágyan végigsimított bíborköpenyem. Josefina rösztyű selyemben tartotta felém a csecsemőt, Oscart. A gyereket karjaimba vettem, teste nagyon meleg volt, csodálkozó kék szemek tágra nyitak és alig volt hajja. Erted is — gondoltam — kis második Oscar, érted is, megkoronáztam magam...
A csukott ajlakokon kívül, a tompa zúgás arra az éjszakára emlékeztetett, amikor a rue d'Anjou-beli házunk előtt a fátylak lobogtak...
— Mit kiáltoznak kinn, miért nem nyitják ki az ajlakot? — kérdezte Jean Baptiste.

— En tudtam — franciául kiáltott a nép. Az én svédjeim értésemre akarták adni, hogy ók is olvastak arról a bizonyos éjszakáról és ezt kiáltották fel nekem: „Notre Dame de la Paix, a béke boldogszonnya!” A csecsemőt nyomban visszaadtam Josefínának, mert egész testemben remekelni kezdtem.
Minden, ami ezután történt, úgy játszódott le, mint az álomban szokott történni. Az apródk és heroldok valószínűleg már elhagyták a kastélyt. Mögöttük a miniszterek és a norvég küldöttség is útnak indultak. Amikor a márványlépcsőkön lefelé haladtunk, még láthattuk Brahe és Rosen grófokat a birodalmi jelvényekkel. Gróf Rosen a szememet kereste és én észrevétlenül intettem neki. A Malmaból Párizsba vezető útra gondoltam... és Villattera... Lassú menetben már mi is elhagytuk a királyi kastélyt. Egy második terepördékéig a Koskull selyempárnán csillogott. A Koskull nagyon boldognak látszott, büszke volt, hogy nem feledkeztek meg róla és nem tudta, mennyire elvirágozott. Aztán Josefina és Oscar is beszálltak a nyitott kocsiba. Utoljára hajtott elő feleségéék koronázási hintója.

— Legutolsónak érkezem a templomba, mint egy menyasszony — mondtam még. De két oldalról már összecsaptak felettünk az údváltások. Láttam, hogy Jean Baptiste mosolyog és intget. Én is mosolyogni és intgetni akartam, de mintha megbénultam volna. Mert a svédek csak nekem kiáltottak, csak nekem: „Länge leve Drottningen... Drottningen...” és éreztem, hogy sírom kell és ésen már nem segíthetek.
A templom előtt maga Jean Baptiste igazította meg bíborköpenyem redőit és a bejáratához vezetett. Ott várt rám a hercegérsek Svédország összes püspökeivel.
— Áldott legyen az, aki Isten nevében jön — ezekkel a szavakkal fogadott. Aztán felzúgott az orgona és csak akkor tudtam megint világosan gondolkodni, amikor a hercegérsek a koronát a fejemre tette. Milyen nehéz, gondoltam, nagyon nehéz...
Késő éjjel van már és mindenki azt hiszi, már régen aludni mentem, hogy a holdnapi nagy ünnepekre ma-aludtam magam. Holnap egész Svédország és Norvégia ünnepli Desideria királynét. De én még egyszer ami akartam a naplómba. Milyen különös, hogy éppen az utolsó oldalra érkeztem el a könyvemben. Valamikor minden lapja üres, fehér volt és a napló születésnapj asztalomon feküdt. Akkor tizennégy éves lettem és tudni akartam, hogy mit írjak belé. És papa ezt válaszolta: „Bernadine Eugénie Désirée Clary francia polgárnő történetét!”
Papa, megírtam benne az egész történetet és némi több hozzáfűzni valóm. Mert ennek a polgárnőnek története most már befejeződött és a királynő története kezdődik. Sohasem fogom tudni megérteni, mindez hogyan történhetett meg? De megígérem neked, papa, mindent el fogok követni, hogy ne hozzak szégyent a fejedre és sohasem fogom elfelejteni, hogy te egész életedben nagyon tekintélyes selyemkereskedő voltál.

— V R G E —

Fordította: Dr. KENNEDY FERENCZ.

Hogyan pusztult el a legnagyobb zsidó hazafi?

Budapest, a legvadabb kommunizmus idején, 1952-ben ismertem meg őt. Róla lesz szó ebben a kis történetben és így illő, hogy Önöknek is bemutassam. Neve, de ez nem is lényeges, adjunk neki valami képletes nevet, mondjuk, Magabiztos Lajos. Született, mert ml-t is tehetett volna egyebet, harmincegyhárom évesen, de annál szegényebb szülőktől. Nem akarom tovább nyújtani elbeszélésem fonálát és így a tárgyra térek.

Az a nap, amelyen megismertem, semmiben sem különbözött a többi, talán csak annyiban, hogy találkoztam Magabiztos úrral. Egy barátom, aki bemutatta, ezekkel a szavakkal kísérte: ő az, aki mindent ért, mindent tud és mindent megmagyaráz. Magabiztos úr, hogy igazolja ezt a kommentárt, megszólalt: Üdvözlöm, fiatal barátom, hallottam, Ön az a zseni korban levő újságíró, aki meg akarja váltani a világot. Tanulja meg, fiatal ember (és e szavaknál megveregette a vállamat), hogy a messiások korszaka lejárt. Új idők járnak feletünk és mindenkinek át kell éreznie az új idők szavait. Oh, tudom — mondta fölényesen — mi, zsidók egy kicsit mindig álmódóva élünk, de érted meg (miért tegez, csak tudnám!), a szocializmus szava minket is szólít. Megnyugtattam, hogy nem akarok merényletet elkövetni a szocializmus ellen, csak szabadon szeretnék írni, gondolkodni és élni.

Felölt hosszabb vitába bocsátkoztam volna vele, fejét csóválva, elbűsűzött. A

Irtta: Velvart Richárd

következő találkozásunkig eltelt jó pár év és akkor, a forradalom második szabad napján beszéltem vele ismét. En az egyik lapnál dolgoztam, amely a forradalom szolgálatában állt. Egy riportot írtam éppen, amikor betoppant. Uraim — mondotta — eljött a mi időnk végre. Mikor észrevett, felderült a pillantása. Szervusz, barátom — úgy-e megjósoltam, — szolt és megveregette a vállam. Ez a vállveregetés a mániája. Egy cikket hoztam nektek — és leterítettém egy kéziratot. Tudod, én nem vagyok írómber, de ez a szép, tiszta forradalom még engem is megihletett. Olvassátok el és lehetőleg a holnap esti számban közöljétek. A honoráriumot felajánlom jótékony célra. — Aztán meghatva saját jószívűségétől, könnyes szemmel eltávozott.

Talán mondanom sem kell, hogy a cikk, amely a régi rendszer becstelenségét és a forradalom tisztaságát dicsérette, csapnivaló volt. Ha bókolni akarnék, azt mondanám, hogy nem ütötte meg a legyek szellemi nivóját. Másnap meghívás nélkül beállított hozzánk. Szervusz — mondotta — megnéztelek, hogy élsz (vállveregetés). Egy kicsit beszélgetünk, jó? Már ment is be a szobába és helyetfoglatat kezdett fo- telemben. Foglaj helyet nálam — mondotta szellemesen — és kiitta a kávémat. A villamoszékbe is szivesebben ültem volna, mint vele szembe, de mit tehettem. Lássuk a medvét, mondtam, mert úgy gondoltam, hogy

az állathasonlat közel áll az ő lelkivilágához.

Tudod — kezdte — szeretném kikérni a véleményed a disszidálókról. Mert akkoriban már megindult az áradat. — Szerintem a legnagyobb gyávaság volna most lithagyni ezt az országot. Most van ránk szükség és mi mutassuk meg, hogy nem vagyunk hátatlanok a magyar néppel szemben, amely oithont adott. Nem törődünk a félrevezetett antiszemita csöcselékekkel. Még beszélt vagy egy félórát, de tekintve, hogy alig válaszoltam, megsérte elbűsűzött. Nagyon megbánhattam, mert meg sem veregette a vállam.

Gondoltam, nem látom többet, de valamivel magamra haragíthattam Sorsistennőt, mert aznap, hogy átszöktem a határon, Bécsben a Kai Ringen találkoztunk. Már azt felesleges is leírnom, hogy vállonveretett és berángatott egy espressoba. Hová-hová? — kérdezte. Ausztrália, USA, New-Zealand, nekem minden iratom készen van az USA-ba — így ő. Nagyon halkán és nagyon bizonytalanul válaszoltam — Izráelbe megyek. Mintha nem hallotta volna, úgy folytatta: — Öregem, New-York a világ legnagyobb városa, felhőkarcolók, mulatók százai és a nők (vállveregetés). Hallottál már valamit Sophie Lorenról? Ő a „vörös atom”. Egy ilyen atomot én is elfogadnék — mondta, s nevetett a viccén. Aztán elkomorodott, tűnődött egy kicsit és így szolt: — Mit mondtál, Izráelbe megy? —

Bólintottam, ha nem is nagyon határozottan. Hát csak ez kellett neki. Öregem (ez volt a tizenharmadik öregem ma, már kezdett kicsit idegesíteni) neked elment az eszed. Tudod mi van ott? — Tudom, azért megyek oda. — Meg sem hallotta, máris folytatta — háború, éhség, munkanélküliség, betegségek halmaza. Aprópó, betegségek. Mielőtt Izráelbe érsz, a hajón beoltanak vagy ötféle szerrummal. Kolerá, tifusz, lepra, tbc., hamarjában nem tudok többet összeszedni. Söcherság ellen nem oltanak be? — kérdeztem. Rám-nézett, azt hittem, felnyársal a pillantása, de csak megvonta a vállát, felállt és köszönés nélkül otthagyt. A számlát, persze, én fizettem ki. Úgy kell nekem, miert haragítottam magamra.

Pár nap múlva elindultam, nem túl magabiztosan, de elindultam Izráelbe. Még a történeti hűség kedvéért meg kell jegyeznem azt is,

AZ OROSZ DIPLOMATÁK GOLFOZNAK

Orosz diplomata körökben nagy feltűnést keltett Dimitrij Sepilov külügyminiszter legutóbbi körlevele, melyben azt ajánlja az orosz diplomatáknak, hogy záros határidőn belül tanuljanak meg — golfozni. Ez az intézkedés azért is meglepő, mert Sepilov külügyminiszter hivatali elődjei, Visinszky és Molotov külügyminiszterek nagyon rossz véleménnyel voltak erről a sportágról és azt a dekadens Nyugat időpocsékolásának tekintették. Ennek megfelelően sem Moszkvában, sennpedig annak környékén eddig nem voltak golfpályák, sőt amikor az egyik amerikai diplomata ezt szóvá tette Molotovnál, az orosz külügyminiszter ezt válaszolta: — Ha tőlem függne, sohasem lennének Oroszországban golfpályák.

— Ez nagy kár, — válaszolta az amerikai diplomata — mert országuk nagyon is alkalmas a golfjátékra. Elvégre a föld hatód részét foglalja magába...

hogy négy csodálatosan szép napot töltöttem Olaszországban s majd, tekintve, hogy Neptun úrral sosem állhatuk ki egymást, öt napig hanykolódtam a tengeren.

Három napra rá sétáltam a telavivi Allenbyn, amikor valaki a vállamra csapott és harsány hangon így szolt: — Csókollak, öregem, úgy-e megmondtam. Ez a mi világunk. Ki lehetett más ez, mint ő, az én kedves, jóbarátom, hogy az a... Alig, hogy magamhoz tértem, már bent is voltunk az espressóban és rendelt két feketét és két gint a vizsontlátás öröme. Most vigyázhatok, magamra ne haragítsam, mert elrohan fizetés nélkül. Ezt a trükkjét még Bécsből ismerem. Öregem — kezdte — (válloncsapás nem volt, túl távol ültünk egymástól) nekünk, zsidóknak itt a helyünk, a mi hazánkban. Épitünk kell, ki kell vívniuk a világ csodálatát a zsidó néppel szemben. Emlékszel, mint mondtam Bécsben neked? Egy ország vár minket, Izráel. De ezt már nem birtam tovább. Agyonvertem...

A jövő héten lesz a tárgyalásom. Az ügyész vádbeszédének címe: Hogyan pusztult el a legnagyobb zsidó hazafi.

ZENÉÉLETT

André Navarra

A Filharmonikusok remek csellistájának szolo-estje az Ohel Sémiben előszlatta azokat a kis kételyeket, melyeket zenekari szereplési alkalmával támasztott. Sokoldalú műsórát Couperin és Locatelli műveivel nyitotta meg, majd Pártos Ödön remek előadásából az eddig brácsa-átíratban ismert Arpeggione-szonátát hallottuk Schubertől. Az arpeggione hathúru hangszer, melyet a múlt század elején egy bécsi mester, Stauffer szerkesztett a viola de gamba mintájára; Schubert gyönyörű szonátájával kívánta népszerűsíteni — s ime, a mű megmaradt, a hangszer azonban régen leűt már. Az első tétel két romantikus témája szonátáformában van feldolgozva, az adagio lelketmelegítő dal és az utolsó tétel virtuozán könnyed rondó. — A romantikus Schumann „Phantasie-Stücke” című háromtételű műve eredetileg klarinétre és zongorára van írva, s csak később helyettesítette a fuvolszhangszert cselló. — Navarra műsórát Kodály Zoltánnak 1915-ben írott szonátájára zárta le. E műnek egyik legkitűnőbb előadója, Kodály egykori zeneszerző-növendéke, Hermann Pál volt, ki a háború előtt Hollandiában telepedett le s onnan hurcolták el a náci korszak kezdetén fiatal előadónak. Kodály akkori stílusára jellemzően rendkívül tömörrellyel van megírva — a lassu tétel (con grande espressione) elmélyedő, töprengő gondolatokkal telített, — míg az erdélyi román népdal-motívum alapuló zárótétel Kodály polifón szerkesztő-művészetének legszebb példáját mutatja.

André Navarra kimagasló művésze minden stílusban egyformán fölényes és tökéletes. Ragyogó vonókezelése, briliáns ujjtechnikája, páratlan hangszer-tudása minden nehézséget áthidal, de mindez csupán alárendelt szerepet játszik szellemes, bámulatosan világos és magávalragadó előadásában. Egy-egy odatett futam, egy csodálatosan plasztikus díszítés vagy frázis színpompázó természetességgel ömlik hangszeréből. Hangversenye, melynek műsórát három ráadásal kellett meghosszabbítani, a közönség viharos lelkesedését váltotta ki.

RADIO-OPERA

A Kol Jiszráel érdekes kísérletként hétúton bemutatja Jehuda Wohl izráeli zeneszerző „A szögcsodálat” (Hágádér) c. egyfelvonásos rádió-operáját, melynek szövegét is ő maga írta. A koncentrációs táborban játszódik le, melynek három lakója víziókban éli ki magát és álmodik a szabadságról. A legjobban sikerültek Micháel énekszámai, szinte az egyedüli dallamos részei a műnek, míg a zenekar részétől eltekintve, eléggé plasztikusan kifejezni a drámai eseményeket, melyek a szögcsodálat mögött lejátszódnak. Hiányzik a feszültség, a tárgyának megfelelő kifejező-

LEGJOBB KISZOLGÁLÁS • PONTOS FELVILÁGOSÍTÁS

Bárhová utazik a világon

FORDULJON UTAZÁSI IRODÁNKHOZ: »TRAVA« (ISRAEL) LTD. TEL-AVIV, ACHAD HAAM II • TELEFON: 4275 Magyarul beszélünk.

Angol ulpán

INTENZIV OKTATÁS kezdőknek és haladóknak, továbbá TARSALGÁS HALADÓKNAK, ANGLIABÓL JÖTT OKTATÓK UTJÁN, vasárnap és hétfőn (február 24. és 25-én) kezdődnek a „KADIMAH” nyelviskolában, Tel-Aviv, Ben Jehuda 74. sz. Ezenkívül ivrit, angol és francia kurzusok minden fokon. 2. ANGOL CSOPORTOK DIÁKOKNAK (kezdőknek, haladóknak) Beiratkozás: délelőtt 9-12. délután 4-9-ig (péntek kivételével).

Szezonvégi kiárusítás

Téli szövetek árából 50% engedmény
Dús választék, kitűnő tweed kosztülmányokban, brokát ruháknak • Gyapjú-cibelin • Occasion néhány napig: 2 1/2 m. bukli, 140 széles 12.500 font; 3 1/2 m. tweed, 90 széles 7 font.
Lea TEL-AVIV, ALLENBY 85. (Eckmann-ház, udvar, I. em.)

erő, s mindenekelőtt, a dal- lam-invenciója. A négy szólista: Rema Samsonov (mezzo), Cháim Flaszner (tenor), Joszef Pollák (basszon) és Rafael Rosenblatt (basszus), — igen jól állta meg a helyét s a Kol Jiszráel vezénylő Georg Singer is igyekezett életet önteni az inkább melodramatikus, mint operaszerű műbe.

A VÁROSI ZENEKAR HANGVERSENYE

Tel-Aviv-Jaffa város alkalmasított Heinz Freudenthal vezényele mellett a Fiharmonikusok 5-ik rendkívül sorozatában Schumann csellóversenyét játszotta; az első tételt még kissé önkényesen túldeklamálva, a lassúnak poézisét mélyen át- érezve és fölényes virtuozitással és nagyszerű lendül- lettel a zárótételt. — A műsoron két ritkán hallható mű is szerepelt: Mozart u. n. nyitány-szimfóniája (K. 318), melyet vagy egy Bianchi nevű olasz zeneszerző dalmű- hez, vagy saját „Zaide” című operájához írt, s hogy annak idején milyen népszerűség- nek örvendett, bizonyítja, hogy az egyetlen zenekari mű, melynek partitúráját még szerzője életében nyom- tattak ki. A másik előadott mű Brahms fiatalkori D-dúr szerenádja, mellyel „köny- nyű” zenét akart írni, ami brahmisi vonatkozásban sike- rült is; bájos és szórakozta- tó, hol klasszicizáló modor- dallamokat dolgoz fel kora stílusában. Kár, hogy a kul- turált Freudenthal oly ke- véssé elevenen közvetítette mindkét rendkívül szép mű- vet, s így inkább hozzá kel- lett képzelnünk, milyen szép is lehetne, ha a szerző el- gondolásához hűen adnák elő...

KÜLFÖLDI VENDÉGEK

René Leibovitz, híres francia zenetudós, a modern zene egyik legnagyobb teo- retikusa, a Kol Jiszráel ven- dégeként két hétre Izráelbe érkezett s két hangversenyt vezényel az YMCA-ban. — Jövő kedden Arnold Schön- berg: „Aki túlélte a varsói gettót” c. művét mutatja be Efraim Dror ivrit-fordításá- ban.

Somogyi László, az Európa-szerte ismert kiváló budapesti karmester, leg- utóbbi olaszországi vendég- szereplése folyamán a római Operaházban Mozart „Szők- tetés”-ét vezényelte. Olyan nagy sikert aratott, hogy úgy Rómába, mint Firenzébe újabb szerződést kötöttek vele. — Kentner Lajos, a húsz év óta Londonban élő híres magyar zongora- művész, aki most befejezett amerikai turnéján igen nagy sikerrel szerepelt, a Filhar- monikusok vendégeként meg- érkezett.

Pataki László
1957 II 22 Uj Kelet 9

A HETI SZIDRA Vájákhél

Mózes egybegyűjtötte Izráel fiainak egész köz- ségét és így szolt: „Ezt parancsolta az Örökkévaló, hogy megtegyétek: hat napon át végezzétek munká- tokat, de a hetedik nap szent legyen nálatok, szom- bati nyugalom az Örökkévaló tiszteletére; aki azon a napon munkát végez, halál fia legyen. Ne gyűjtsa- tok tüzet lakóhelyeitekben a szombat napján.” (Semot 35, 1-3.)

Bölcsseink messzemenő kö- vetkeztetéseket vontak le abból, hogy a két fontos fe- jezet — a Szentély építése és a szombat — egymás mel- lé kerül.

A Szentély építése — az áldozathozatallal ellentétben — nem volt időhöz kötve, ezért szombaton szüneteltet- ték a munkát. Sőt, bölcsseink tovább mennek: „Csak az a munka tilos szombaton — mondja a Talmud (Sábbát, 49), — amely a Szentély építésével volt kapcsolatos”. Ugyanakkor kimutatják, hogy a 39 fő munkafajta (á, v, m, l, á, h) — úgymint szántás, vetés, aratás, örlés, gyúrás, sütés, festés, csomó- zás, kalapálás, stb. — szer- ves részét képezte a Szentély építésének.

Az Irás szerint a szombat a világ teremtésére emlékez- tet: „zecher Pmáaszé b'risit”. Váson a talmudi legenda a tíz feltalálását Adámnak tu- lajdonítja. „Az első szombat kimenetele után egymáshoz ültött két kódarabot, a ki- pattanó szikrából tüzet gyűj- tott és elmondta felette az áldást: „boré m'oré háés”.

Rabbi Jonátán Elibenschütz ezzel kapcsolatban a követ- kezőket jegyzi meg: „Logika szerint feltételezhető, hogy a tűzgyújtás nem tartozik a 39 ösmunkához, amelyet szombaton tilos elvégezni, ezért jön az Irás és külön elküncre köti: „Ne gyűjt- satok tüzet a szombat nap- ján”.

A tilalom — mondja az Akádát Jicchák mű szerzője — a tűzgyújtás más formá- békét a földön...

ra is vonatkozik. Tudott do- log ugyanis, hogy a zsidók- nál a szombat kritikus nap: a legtöbb háborúskodás ak- kor robban ki. Az emberek együtt vannak, figyelmeik a közügyekre terelődik. Itt a legjobb alkalom a veszeked-ésre. Ezért mondja az Irás, ne gyűjtsatok tüzet szom- bati — a gyűlölet lángját se gyűjtsátok meg...

Nem véletlen, hogy az ima- könyv szerkesztői az „Amár Rabbi Eliezer” kezdetű szö-veget is beiktatták. Ugy in- tézkedtek, hogy szombati napon kétszer mondják ezt a szöveget: „Tálmidé chá- chámim márbim sálom bá- olám” — az irástudók ter- jesztik a békét a földön. Emlékeztükbe vesik, egyet- len pillanatra se feledkezzé- nek meg, mi a kötelessé- gük...

A Tóra nem követeli meg senkitől sem, hogy tün-tesen a szombatért és szítsa a gyűlöletet és haragot. El- lenkezőleg, az igazi irástudó az jellemzi, hogy terjeszti a békét a földön...

Dicsérni szigorúan tilos...

Írta: Sauber-Michájlovics Sándor

Több, mint húsz évvel ezelőtt megadítottam az első társadalmi és kritikai hetilapot az akkori Palesztinában. Ebben a minőségben törzsvendég voltam az első telavivi kávéházban, ahol reb Avruhom Lézer Gdán-szki éjjel sajátkezűleg süttötte a turósbélest és naplós felcséje egy piastereit árulta darabjait az akkori irodalmi élet prominenseinek. Odajárt Bialik, Csernichovszki, Kármán, Avigdor Hám-méiri és mindenki, aki az irodalmi életben valamit számított, vagy azt hitte magáról, hogy számít.

A felpiaszteres tea mellett, amelyet szinkronizálva ittak és a hozzáharapott kockacukordarabokat mesterialon forgatták szájukban szüresülés közben, órákon keresztül vitakoztak különböző nyelvtani és irodalmi kérdésekről, vagy még hangsúlyosabban veszekedtek a saktábla mellett. A heves vitát a kockacukor hangos szopogatásával festették alá. Odajárt a tragikus körülmények között elpusztult Lipe Levjátán, az első Izraeli sporthírlapíró is (mert abban az időben még minden és mindenki első volt), akinek sportkritikáit a szerkesztők nem méltányolták kellőképpen. Az akkori héber lapok szerkesztői főleg az orosz gettókból neveltek és ahogy sem értették meg a sport ifjúsági és nemzetnevelő jelentőségét. Megjelentek ugyan a sporttal kapcsolatosan többnyire boszorkányos cikkek is, de azok nem a labdarugás technikájáról szóltak, hanem arról vitakoztak, hogy szabad-e szombaton futballozni, vagy sem.

Szegény Levjátán végösszeírésében sportírodalommal volt kénytelen foglalkozni. Ő volt az első (újra első), aki héber nyelven kiadta a labdarugás szócikkeit és a sportbíráskodás törvényeit, paragrafusokba szedve. Ő volt a szerkesztő és a kiadó egy személyben. Mert hol akadt volna abban az időben olyan könnyelmű kiadó, aki ilyesmibe pénz fektetett volna? Ő befektetett. A Ruttenberg-művek első pénzbeszedő volt és szinte a sajátját elvont piastereket költötte művének kiadására. Neki az irodalmi kávéházban sajátos koncessziója volt. A turósbélest levágot szellett magának kötötte le napi egy piastert ellenében. Naponta több kiló bélestörmelék gyűlt össze és négy órákor, amikor befejezte munkáját, percek alatt elfogyasztotta ezt a kizárólagosnak mondható táplálékát.

Levjátán a fiatal gardához tartozott, aki öblös hangjával gyakran tulharogta az öreg irodalmárokat és költők vitáit. Nem egyszer szót rá Bialik: „De-rech-erec, skuceim” (Tisztelet, suhancok!) A fiatal gardához tartozott többek között a halkszavú, kifinomult modora Uri Készári, a Há-árec mai munkatársa és jómagam is. Készári az egyéniségnek megfelelő, mindenképp dicsérő képeslapot szerkesztett, én pedig egy társadalmi és kritikai hetilapot, amelynek minden számában több jisuvi tekintély került a boncaszáltra.

Egy alkalommal megkérdeztém Készári kollégáit hangon, magyarázzam meg neki, mi a népszerűségem titka és miért van annyi barátom, annak ellenére, hogy kiméletlenül bánok az emberekkel, míg vele szemben általában hüvelyen viselkednek, bár ő mindenkiről csak jót igyekszik írni.

— Eppen ezért — mondtam. — Ha te valakit megdicsérsz, akkor ő, a felesége és közeli családtagjai örülnek neki, míg az ismerősök nagyrésze bosszankodik rajta. Ezzel szemben, ha nekimegyek az Angol-Palesztina Bank igazgatójának (ez gyakran előfordult), ő, a felesége és családtagjai mérgelődnek ugyan, de mindazok, akiknek váltóját a bank megővöztette (és ilyenek igen tekintélyes számban élnek a városban), szintén hangosan tapsolnak és hálásak, mert jó napot szereztem nekik.

Igy volt ez régen. De úgy látszik, hogy az új alijja megindulásával ezek a törvények is megváltoztak. A múlt héten, nem is tudom mi történt velem, megszállt a péntekesti hangulat és elhatároztam, hogy kicicsérem a magyar jisuvi kitűnő tagjait, akik rövid idő alatt nagy érdemeket szereztek a vendéglátóipar terén, főleg az esti órákban. Ebből az egy dicsérő cikkből több kellemetlenségem támadt, mint a sokszáz más cikemből, melyekben lehetőleg nem dicsértem senkit, amíg élt.

Kedden este felé, ahogy a HOH kulturelőadására mentem a Róma kávéházhoz érttem, ott állt Vili, az elegáns menedzser, napoleoni búrburru öltözetben és köszönés helyett keserű mosollyal így szólt hozzám:

— Jól kicsinált maga emezzel a cikkel. — Hogy-hogy, Viliakém? Hát úgy agyondicsértem magát, mint senki mását életbenem.

— Ez igaz, de a kántorságot elhallgathatta volna. Tudja, mennyi bajom van ebből? Azóta a nők azzal fogadnak, mikor megyek előimádkozni. Egyesek pedig egyenesen felszólítanak, hogy szakállt viseljek. Másoknál dicséretet jelent, ha valakinek jó hangja van és tud előimádkozni. De maga a magyarokat nem ismeri. Különösen a nőknél degradálást jelent az ilyen egyházi funkció gyakorlása.

Próbálom nyugtatni Vili barátomat, hogy a sokoldalú, mennyire fontos egy menedzsernél a hőstenorhang valóságos Isten áldása. Ha terhére volna, én beszerzési áron szívesen átveszem.

Abban a pillanatban belép az eszpresszóba a Pilz kávéház ruhatárosnője, aki köszönésére csak annyit mond ridegen: „Ezt a reklámot megköszöntem volna magának”. — Talán csak nem sértődött meg, mert megírtam, hogy rendes katolikus úri-lányból lett zsidó. No meg

ki se írtam a nevét — próbálók mentetgetőzni. — Azonkívül minden szavam dicsőhimnusz volt.

— De maga azt írta, a „mozgásomról” látni, hogy átképzett ruhatárosnő vagyok. Az olvasók azt hiszik, hogy valami trampiról van szó. Pedig ez nem igaz, nézzem rá.

— Szívesen néznem magát akár hajnalig, de miután sírtémem kell, inkább elhalasztom ezt máskorra.

És egyenesen a Budapest vendéglőbe térek be megvendőrizni. Ott találom Kovács bácsit, aki úgy viszonozza köszönésemet, mint egy bankigazgató, amikor a szegény kliens kölcsönért, vagy váltóprongolásért fordul hozzá.

— Hogy van, Kovács bácsi?

— Megvolsz, köszönöm kérdését. De honnan vette, hogy hatvankilenc éves vagyok én? Alig múltam ötvenkilenc. Hogy lehet engem tíz évvel öregíteni?

A tévedést a szedőre, illetve a korrektora próbálom rákenni és megnyugtatom, hogy a hetvenedik születésnapjára szánt gyönyörű cikemet nem jövöre, hanem tizenegy év múlva fogom megjelentetni.

A Ríska című kínai vendéglőbe, már fel sem merek menni. Minden okom meg van rá. Hiszen róla igazán jót írtam. Majdnem elhatároztam, hogy újabb kellemetlenségek elkerülése végett e héten egy sort sem írok. Nem érdemes egy szombati cikk miatt, egy hétre való ellenséget szerezni.

Francia író, az Academie Française halhatatlanja. A 73 éves világhírű író és filozófus, aki mellékesen sebészorvos, zeneszakértő és amatőr kertész, a „Civilisation”, a „Salavin” regénysorozat, a „Pasquier család krónikája” és számos más remekmű szerzője, a legújabb francia nyelv, eszprit és raison képviselője és a küzdő kismember igaz barátja a Makkabi hall szüfőlégi megtelet közönsége szünni nem akaró óvációjában részesítette. Az idős mester könnyes szemekkel köszönte meg az ünneplést.

M. Georges Duhamel és felesége az állam vendégeként érkeztek tíz napos Izraeli látogatásra. „22 évvel

BILLY GRAHAM a sátán citadellája ellen

Mint Babilon, Szodoma és a császárságbeli Róma modern változata, New-York az Isten emberére vár, aki a bűnös várost végre térére kényszeríti. Legalábbis így látja a dolgot Billy Graham, a milliókat megtérítő vándor hittérítő. Amióta az evangélista Graham megkezdte világszerte hittérítő munkáját, New York Cityt mint a sátán citadelláját könyvelte el, amelyet egy nap le kell győznie. Elhatározta, hogy a nagy küzdelem ez év tavaszán kezd meg.

Billy, a modern világ legmodernebb papja tizenkét tagú együttesével Május 15-től október közepéig kibérelte a Madison Square Gardent, hogy prédikálja az üdvözítést a newyorkiaknak, miután ahogy azt prédikálta Londonban, Glasgoban, Stockholmban, Berlinben, Párizsban, Tokióban és New Delhiben. A múlt héten a Christian Life (Keresztény Élet) című evangélista folyóiratban Graham megmagyarázta, miért választotta el oly sokáig New Yorkot és miért szánta rá magát pont most a nagy küzdelemre.

„Ugy éreztük, hogy a mi különleges kereszties hadjáratunk e hatalmas városnak még a felületét sem karcolná meg”, írja Billy. „Valahányszor a liktető város közepén állottunk, éreztük, hogy nem fogadjuk el a kihívást... A protestantizmus New Yorkban elenyésző kisebbség csupán (New York City 8 millió lakosa közül 54,9 százalék semmiféle hitközseghöz nem tartozik, 27 százalék római katolikus, 10,6 százalék zsidó, 7,5 százalék protestáns). Azokat a léritőket, akik vissza akar-

lák vezetni a várost az Isten útjára a kudarcok és csulódások sorzata kedvtelenítette el... Am azok a papok is, akik más templomokban imádják az Istent, most hajlandók együttműködni velünk, mert úgy látják, ez az egyetlen mód, hogy hozzáférfjenek a város lelkismere téhez. Legutóbb egy newyorki pap kijelentette, az az érzése, hogy a mi kereszties hadjáratunk alkalmasint Isten utolsó felhívása New-Yorkhoz.”

Graham és társai többet „sirtak, imádkoztak és gyórtódtak” New-York felett, mint minden más városért. „Az ellenség itt olyan kemény ellenállást fejt ki, mint másutt sehol. A Sátán erejével kell megküzde-nünk, melyet csak Isten hatalmával és népének hozzá-intézett imájával győzhetünk le”. Graham közli, hogy Hong-Kongban, Indiában és Londonban vallásos csoportok mindennap imádkoznak a newyorki térítő hadjárat sikeréért. Azután utasítást ad a Christian Life olvasóinak, hogyan segíthetnek: ● Kérje fel barátait és egyházát, hogy rendszeresen imádkozzanak a térítő hadjárat sikeréért.

● Irjon minden barátjának vagy ismerősének New-York Citybe és birja rá őket, hogy vegyenek részt a valóságos nagygyűléseken. Különösen azokat igyekezzék meggyőzni, akik semmiféle vallást nem gyakorolnak... Irjon üzleti összeköttetéseinek is. Reméljük, hogy közreműködésével sokan fogják megtalálni a megváltó útját.

● Töltse legközelebbi nyári szabadságát New-Yorkban és legyen részt a térítő hadjáratban.

EZ AZ A REGÉNY, MELYET NEM LEHET LETENNI A KÉZBŐL!

A RA 2.400 MINDENÜTT KAPHATÓ!!!

A CHUG KADIMA

eztön hozza tagjai, valamint a párt magyar nyelvterületéről származó barátai tudomására, hogy Tel-Aviv, King George 38. sz. alatti helyiségében az elnökség, valamint a titkárság naponta délután 4-7ig hivatalos fogadóórát tart és készséggel áll tagjaink rendelkezésére.

Chugunknak módjában áll tagjaink és barátaink Magyarországon levő rokoni részere vámtmentes segélycsomagot küldeni. Tagjaink rendelkezésére állunk nemzetországi kártérítési igények érvényesítésében, továbbá ez ügyben díjtalan felvilágosítással és tanácsadással szolgálunk.

Módunkban áll továbbá megfelelő feltételek mellett — kölcsönök megszerzésében segítséget nyújtani. Uj elők részere kltabizottságunk udvari különhelyiségében, a fenti időpontban szívesen áll rendelkezésére.

Intézköbtsétségünk f. hó 26-án, kedden este fél 8-kor gyűlést tart. A megjelenés kötelező.

HEINE SZOBRA TULONBAN

Pár héttel ezelőtt leplezték le Heinrich Heine szobrát Toulonban.

Hogy került Heine szobra Toulonba, ahol pedig a költő soha nem járt?

A touloni ünneptélyes szoborleplezésnél véget ért Heine szobrának furcsa világgjárása és viszontsági-
Lágjárása. Heine lelkes tisztelője emeltette 1890-ban és azt achilleioni kastélyának a parkjában állították fel, Korfa szigetén. Erzsébet királynő meggyilkolása után a kastélyt II. Vilmos császár vásárolta meg, aki gyűlölte Heinet és első dolga az volt, hogy a szobrot eltávolíttatta a kastély parkjából. Ekkor a szobor Hamburgba került, ahol 25 évig volt, Hitler uralomrajutásáig, amikor a Campe család pincéjébe vándorolt. A Campe család egyik nótája Bouchard touloni gyároshoz ment feleségül és csodálattal módon sikerült a Heine-szobrot — két nappal a második világháború kitörése előtt Toulonba kltuttatni. A háború után nem vándorolt vissza Németországha Heine szobra, hanem az most Mou-rillon, a touloni felszigeten áll és onnan tekint a Földközi-tenger hullámaira...

Szükség lenne a Szellemi Civilizáció Tanácsának a felállítására, amely tanácsnak semmi köze nem lenne az UNO-hoz és amely többek között gondoskodna arról, hogy a törvénykezés világ-szerte lépést tartson a technika fejlődésével. Franciaország és Izrael fontos szerepet tölthetnének be e tanácsban — vélte az előadó.

Ragyogóan felépített, végig kristálytiszt és nemes humorral átítatott előadása során, az író gyakran tért el előkészített szövegétől, helyenként kedves nyelvtani magyarázatokkal is szövegével és állandó kontaktust tartva a közönséggel, melynek soraiban képviselve volt a konzultáti kar, a papság és a kikötőváros szellemi életének színe-java.

„Elvezet önk előtt előadást tartani, remekül reagálnak minden kitélre. Az Izraeli közönség olyan értelmes, mint a holland vagy a japán, de sokkal élénkbb és — gyorsabban kapcsol” — bókolt előadása végén a szerző.

Georges Duhamelt, Alfred Lebard ügyvéd, az est kezdője, az Alliance Française haital képviselője vezette a Székely István

A szellemi kultura jövője

Georges Duhamel előadása

A jövő generáció kultúráját a gépesítés veszedelme fenyegeti; a moz, rádió, televízió és a „kondenzált” (Digest) irodalom kiszorítja a könyvet — különösen a klasszikus könyvet — a modern ember életéből. Az ismeretek szédületes bősége specializálásra kényszeríti a tudóst, az intellektuelt és szük határok közé szorítja az érdeklődést; a tömeg-gondolkodás elsöpri a individualistát, a sportterület káros hatással van az ifjúságra, az egyre terjeszkedő burokrácia a szellemi kultura legnagyobb ellensége — ezeket a problémákat fejtegette grandiózus, de lebilincselően közvetlen haital előadásá során, Georges Duhamel

Francia író, az Academie Française halhatatlanja.

A 73 éves világhírű író és filozófus, aki mellékesen sebészorvos, zeneszakértő és amatőr kertész, a „Civilisation”, a „Salavin” regénysorozat, a „Pasquier család krónikája” és számos más remekmű szerzője, a legújabb francia nyelv, eszprit és raison képviselője és a küzdő kismember igaz barátja a Makkabi hall szüfőlégi megtelet közönsége szünni nem akaró óvációjában részesítette. Az idős mester könnyes szemekkel köszönte meg az ünneplést.

M. Georges Duhamel és felesége az állam vendégeként érkeztek tíz napos Izraeli látogatásra. „22 évvel ezelőtt jártam utoljára Palesztinában... Az országra nem lehet ráismerni, valóban rendkívüli, amit önk itt műveltek”, — mondotta a mester.

„Ha életben akarjuk tartani a civilizációt, vissza kell térnünk a könyvhöz, amely az „élet receptjét” tartalmazza és mint a közepkorban, meg kell teremteni az elmélkedés és az intelligencia „szentélyeit”. A latin és a görög nyelvek tanulása éppen azért kitűnő, mert hasznatlanannak tűnik. Szükség van arra, hogy látszólag hasznatlan munkát is végezzünk: a humanista tudományok azon emberi emóciók összessége, amelyeket nem lehet a közvetlen gyakorlatban felhasználni”.

A könyvön kívül, a szellemi kultura jövőjének a pillérei: a tanító oktatása, amit nem lehet helyettesíteni, a zene, az egyéni munka és az önálló gondolkodás gyakorlata. A pontosság a leglogikusabb erény.

Szükség lenne a Szellemi Civilizáció Tanácsának a felállítására, amely tanácsnak semmi köze nem lenne az UNO-hoz és amely többek között gondoskodna arról, hogy a törvénykezés világ-szerte lépést tartson a technika fejlődésével. Franciaország és Izrael fontos szerepet tölthetnének be e tanácsban — vélte az előadó.

Ragyogóan felépített, végig kristálytiszt és nemes humorral átítatott előadása során, az író gyakran tért el előkészített szövegétől, helyenként kedves nyelvtani magyarázatokkal is szövegével és állandó kontaktust tartva a közönséggel, melynek soraiban képviselve volt a konzultáti kar, a papság és a kikötőváros szellemi életének színe-java.

„Elvezet önk előtt előadást tartani, remekül reagálnak minden kitélre. Az Izraeli közönség olyan értelmes, mint a holland vagy a japán, de sokkal élénkbb és — gyorsabban kapcsol” — bókolt előadása végén a szerző.

Georges Duhamelt, Alfred Lebard ügyvéd, az est kezdője, az Alliance Française haital képviselője vezette a Székely István

Az egyéni kártérítési igények bejelentésének határideje

Németországgal szemben, a jelenleg érvényben levő törvények szerint

folyó évi október hó elsejével lejár.

Eddig a határideig az igényeknek regisztrálva kell lenniük a német hatóságoknál. Használja ki a még rendelkezésére álló időt és jelentse be igényét

A MAGYAR KÖLCSÖNPENZTÁR KÁRTÉRITÉSI OSZTÁLYANAL

TEL-AVIV, Allenby-út 120. (Bank Igud Lejiszrűel)

HAIFAN: Székely A., Herzl-u. 16., Bét Hákránót.

PETÁCH-TIKVÁN: Engel Ábrahám, Jabotinsky-u. 3.

BEÉR-SEVÁN: Adler Mór, Sikun Miskánót 64.

Mindazok, akik az I. G. Farbenindustrie gyáraiban kényszer munkát végeztek, ezen munkájukért bejelenthetik külön kártérítési igényüket. Ez az igény 2000—5000 német márkáig terjed.

Az 1953. év után Izraelbe érkezettek kártérítési igénye, bizonyos törvényes feltételek igazolása mellett, szintén követelhető és ezekre vonatkozólag azoknak, akik akár személyesen, akár levélben hozzájuk fordulnak, teljesen díjtalanul adunk felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS - VÉTEL

UJ „ZIK-ZAK” továbbá Singer-
varrógépek, minden fajtában, meg-
érkeztek. Ing. Hirschensohn,
Jaffa, Busztrusz-u. 12. Tel. 82563.

ALKALOMI UJ luxusbútor, reká-
mék, fotelek, olcsón eladó. —
Tel-Aviv, Allenby 97. II. lépcső-
ház, III. emelet, 13-as sz. ajtó,
(12-4, 7-9).

ELECTRO-PRAGA vagy A. E. G.
VILLANYTŰTŰ venni. Gross
László, Hádár József, 820/54.

BUTOR ALKALMI VÉTELEK, reká-
mék, fotelek, bútorok, könyv-
szekrények, asztalok, székek, fo-
telek, ágycműtűtűk, frigidárok.
Tervek kivételre 12 havi rész-
letfizetésre. Wagenberg, Tel-Aviv,
Hamban-u. 8.

MISZADA OLCSÓN ELADÓ
Magyarul könyvek. Érdeklődni:
„FORTUNA” irodában, Tel-Aviv,
Idelson-u. 20.

Jól bevettelt MISZADA eladó,
Érdeklődni: Mózes R., Tel Aviv,
Nesz Clona-u. 7.

AMERIKAI NŐI RUBAK nagy
választékban. Ksentovskij, T. A.,
Bar Giora-u. 8. (Dizengoff 66-nál)

LAKÁS - BERLET

LAKASAT, ÜZLETHELYISÉGET
bérbeadjuk, eladunk gyorsan, For-
dúnál bízalommal a Weinberg
irodában, Tel-Aviv, Merkáz Bááié
Meláché-utca 12. — Telefon: 4923.
(10-1, 4-7-ig)

LAKÁS, ÜZLETHELYISÉG a köz-
ismert „Express” iroda átján,
Tel-Aviv, Merkáz Bááié Meláché
5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6-ig)

JERUZSÁLEMBEN

LAKASAT
üzletét bérbeadjuk, eladja

WILLIAM
LAKÁSKÖZVETÍTŐ IRODA
Jeruzsálem, Ben Jehuda 5. I. e.

Eladó alkalmi áron 2-SZOBÁS
LUXUSLAKÁS, Sd. Melech David,
I. emelet, front, II. 12.000.—
Baum, Tel-Aviv, Allenby 108. sz.,
telefon 6127 (Maldan).

UJ OLEKNAK engedmenyvel köz-
vevett lakásokat a közismert Rin-
gel irodában, Tel-Aviv, Neschel Ben-
Jamin 39. Telefon 9713.

Gyakorlott KONFERKCIÓ GÉP-
VARRÓNŐT, KEZIMUNKAST és
FANULÓLÁNYT keres. „La Robe”
Tel-Aviv, Sheinkin-u. 34., Jozsef
Hámaszi-sarok.

JERUZSÁLEMBEN 1-4 szobás
lakások, üzlethelyiségek. „Emu-
na” lakásközvetítő, — Princess
Miry 14., Tel. 3156. Fogadók:
d. e. 10-12-ig, d. u. 4-5-ig.

OKTATÁS

KEDDIG! —
lehet beiratkozni az új
szakmai, MÉRTEK- és
KONFERKCIÓ - SZABA-
SZATI KURZUSRA. —
Ezenkívül kurzus indul
kezdőknek.

LEONORE
T. A., Siomo Hámelech 72
Beiratkozás 9-1 és 4-8

Tanuljon gyorsan és jutányosan
TESTMÁSSZÁSI diplomát párisi
masszázst. Tel-Aviv, Perce
Chajot-u. 31.

Angol-francia
nyelvoktatás
YVONNE ZUCKER
okleveles tanár,
TEL-AVIV, Jehoš-u. 18.
Mapu mellett.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK

MOTZKIN, BIALIK, KIRJAT-
CHAJIMBAN magánházasok és
lakásokat keresek megbízóim ré-
szére. Hauser, Kirjat Motzkin,
Devora 3.

KEZIPASZKA NYJTASBAN
gyakorlott nőket, 8.- font napi
fizetéssel, felvez: Gross, Haifa,
Kirjat Eiljáhu, Al Adris 3. Jelent-
kezés vasárnap reggel 7-11-ig.

KFAR ATAN átadó azonnali két-
szobás-hallos lakás, kedvező fel-
telekkel. Slikun Amidár 46.

NAGY KETSZOBÁS, komfortos,
egyedülálló lakás, óriási terrasz-
szal, 12 méteres utcai balko-
na, azonnali átadó. Haifa,
Stanton-u. 26. emelet.

HÁZVARRÓNŐT keresek husa-
nosabb időre. Haifa, Jaffa-u.
11/1. em.

BOYSZOBÁS OSSEKOMFORTOS
lakás eladó. — Hamburg, Neve-
Shanna, (Haifa), Hágáhi-u. 109

Levelzés ♦ Házasság

„FORTUNA”

HÁZASSÁGKÖZVETÍTŐ IRODA
Tel-Aviv, Idelson 20. (10-9),
Szombaton 5-10-ig.
Haifa, Becelei 6., III. e. (4-8)

A LEGJOBB HÁZASSÁGOKAT
közvetíti, szigorú diszkrecióval

48 éves KERESKEDŐ — kiscsiga
és kétszobás lakása van — meg-
ismerkedne házasság céljából
hozzáillő nővel, 38-ig. „Egy gyer-
mek nem akadály” jellegre a ki-
adóba.

KÖSZÖNET a magyar-
ajku jüsvának, amelynek tagjai
irodám megnyitása alkalmából
bizalmukkal így számosan meg-
tisztelték.

Szilágyi, az „EXCLUSIVE”
házasságközvetítő iroda vezetője
Tel-Aviv, Ben Jehuda II.
(10-1-ig, 4-9-ig,
szombaton 6-9-ig)

Akiket kifárasztottak a házasság-
közvetítők, biztosra mehetnek a
„NEEMAN”, MAURICE ALSAP-
RANA felelős és komoly irodájá-
hoz (23 éve az országban), Haifa,
Herzlia-u. 34., tel. 4142. Fogad:
10-12, 16-20. — Biztos lehet,
megkapja azt, amit keres.

William
a közismert házasságközvetítő
iroda, előzetes költészek nélkül
ajánl elsősorú pártikat, jobb
körülményben — diszkretnen, ered-
ményesen.

Még ma írjon:
JERUZSÁLEM,
Ben Jehuda 5. I. em. POB 1423

JÖMEGJELENÉSÜ, saját által
bő, övegy nővérem részére ke-
resek házasság céljából finom és
nemeslelkű úriembert, 60-65-ig.
Kimerítő levelet „Kihűtő házi-
asszony” jellegre a kiadóhivatal-
ba kérem.

32 éves
gyémántcsiszoló
öröklakással,
keres csinos hölgyet házasa-
ság céljából.
Ezenkívül több előjegyzés,
mindenfélé korban.

HÁZASSÁGKÖZVETÍTŐ
IRODA
Tel-Aviv, Rásl utca 42. sz.
ajtó: 3. (Este 7-9-ig)

GNÁLLO, jömegejelentés, 29 éves,
rendezett viszonyok között, keres
csinos, házias feleséget. „Modern-
vállalás” jelleg. Grünberger ir-
dóiroda, Haifa, Shapira 13.

ÁLLÁS
FOGLALKOZÁS

HAZTARTÁSI SZEMÉLYZETÉ,
METAPELETEREK hávezetőnő-
ket, tisztviselőket, pincéreket és
mindenfélé állást követő „EX-
PRESS”, Tel-Aviv, Merkáz Bááié
Meláché 5. tel. 5376 (9-1, 4-6)

ÖZEREKTEREK, hávezetőnőket,
metapeletereket keres, közvetíti:
Erna David, állásközvetítő, T. A.,
Ben Jehuda 218. (10-12, 4-6)

BETEGPÉNZTÁR
keres
gyakorlattal rendelkező,
magyarajku új olé

belgyógyász orvost.
Ajánlközás: „2920/57” jel-
legre a kiadóhivatalba.

Bnét-Brák központjában haláleset
miatt megüresedett, képekkel fel-
szerelt CIPESZMÜHELY havi-
bérrel kiadó, vagy társat keres.
— esetleg kombináció is lehetsé-
ges. Szeleg, Bnét-Brák, Avodá-u.
23. sz.

VASZESTERGÁLYOST és auto-
mataműleg szakembereket, új
olékat keresek. „Automata mér-
leggyár” jellegre a kiadóba.

KÖZMETIKA

SOPHIE KÖZMETIKAI SZALON,
Tel-Aviv, Gordon-u. 20. Kiföldi
diploma. Szakmai kiképzés, esti
és nappali kurzusok, jutányos
árok. — Ránctalanítás, végleges
szőrtelenítés. Délelőtt 9-6h dé-
lután 6-ig.

Könyvek - Könyvtárak

JÓ ES UJ KÖNYVEKET olvasni
Jámbor EISEVA KÖZKÖNYV-
tárából. Tel-Aviv, Allenby 84. sz.
udvarban. Könyveket a legmag-
sabb áron veszek.

Kölessönkönyvtáraknak bérbeadó
MÁGYAR, ROMÁN, NEMET- és
LENGYEL KÖNYVEKET, válassz-
ás szerint: „SZEIFERNU”, Ludó,
Mem 35., az emelet az új szakkal.

KIRJAT-AMALBAN új, modern,
magyar, német, román, írvt, an-
gol, francia kölessönkönyvtár nyitni
a munkában, postával szemben
a Nyákpécs utcében.

Vasárnap már 6 oldalon
jelenik meg az

IZRAELI Sportlap

a Reuter iroda

- legfrissebb külföldi
sporthíreivel
- sport-keresztrejtvény-
nyel
- a belföldi szombati
sporteredmények köz-
lésével.

Ára változatlanul 250 pr.

Keresünk

1. gyakorlott
pincért
2. pincérnőket
3. szobalányokat
(bentlakás feltétel)

Csak személyes jelentkezés:

Sharon Hotel
HERZLIA ON SEA
Tel.: Tel-Aviv 67894/5/6

T Á R S

TOKESTÁRSAT KERESK
füző és mellátó kisüzemben és
nagyban konfekcionálására. —
„2337/57” jellegre a kiadóba.

KÁVÉPORKOLÓ GÉPEIMET
bérbeadom, vagy társulni ri-
sajonnal rendelkező szakemberek-
rel. „2337/57” jellegre a kiadóba.

CIPPELŐSZEKESZÍTŐ
előszörű tűző-társat keresek. Tel-
Aviv, Mose Cordevero-utca 22.,
stancser-műhely.

KERESÉSEK

KASSAI VOLT MUNKASZOLGA-
LATOST KERESK, aki Pesten
szabadult, kölessős igazolás vé-
gett. Galan, Jeruzsálem, Háper-
im 26.

LAZAR JANOST KARCAGROL
keresl Zimmermann Sándor, Kibuc
Kfar Hachover.

1943 márciusban KISVARDAN
vasútépítő-üzemében, PARRÁNY-
NANAN felszabadult bajtársakat
keresek kölessős igazolásra. —
Taub (Hubert), Párdesz Cháná,
Eged-kioszok.

PETŐ JOZSEFET, feleségét szül.
LICHTENSTEIN MANCIT, vala-
mint férkét, KOLTAI PÉPÉRT,
keresl: Gabi Berényi, Tel-Aviv,
Ben Jehuda 46.

101/39 SZAZADBAN 1942-től —
Vác, Szentlőrinc, Sárospatak, Bus-
tyaháza, Bükkszállás, Lengyel-
ország, aztán kassai téglagyárból
Harkóra deportáltak — velem volt
bajtársakat keresek kölessős ig-
azolásra. — Herskovits Alexander,
Chedera, Slikun Brandes 35/2.

1944 márciusban ANSCHUTSA de-
portált, Peterswaldam szabadult
légértársakat keresek kölessős ig-
azolással. Kösztökeget megírt-
tem. — Gottlieb (Bekeš) Judit,
Kibuc Maoz Chajim, Emek Bét-
Sáán.

108/23-ES MUNKASSZAZADBELI
bajtársaimat felkerem, tudassák
velem címüket. — Grünfeld Lajos,
Kibuc Dan, Doár Na, Hágáhi
Háclon.

KOLOZSVARIÁK! Keresek tanu-
kat, akik ismerik PUTTER BEL-
LAT A KOLOZSVARI GETTÓBÓL
és együtt voltak valam a thorni
lágertben — kölessős igazolás vé-
gett. Cím: Cipora Klein, Kibuc
Dan, Hágáhi Háclon.

Felkerem azokat, akik együtt
voltak velem munkatársakban, tu-
dassák velem címüket. FRANKEL
PAL, Kibuc Dan, Hágáhi Háclon.

KRAUSZ KATÓT (Wilmerné) —
Husztróli, keresem Daisy
Schwiger (Brandné), Kibuc Dan,
Hágáhi Háclon.

MUNKASZOLGALATOSOK, akik-
kel 105/4, később 100/6-ban KOP-
HAZAN is együtt voltunk, kö-
lessős igazolás céljából írjanak
ENGLMAN (Malacki) JOZSEF,
Kibuc Dan, Hágáhi Háclon.

Kérem HOCHBAUER FIVERE-
KET (Tabró), adják le címüket,
Wellinger (Sifokróli), Rámát-
Jisák.

NOE NATAN, született Kistarna
1917, utolsó lakhelye Cserna
foglalkozása mérnök, 1941 szept-
emberében bevontul Nagybányá-
ra, onnan Abanuzsántóra, majd
1942 márciusában Ukrajnába vit-
ték, ahol elűnt. Övegy keres
vált bajtársait, adják meg cím-
üket tanvállalás végett: Haifa,
POB. 5293. emre.

HAMBURG, Lunberg, Leipzig-
repülőgépgyárban dolgozott légt-
társaimat keresek kölessős ig-
azolásra. Bremer Mirjam, Híd-
nájáról. Cím: Gadol Ráchelnei,
Haifa, Hermon-u. 92.

HÍREK

5717 Adár 21.
1957 február 22., péntek.

Gyertyagyújtás:
Jeruzsálem 4.58
Tel-Aviv 5.13
Haifa 5.06

5717 Adár 22.
1957 február 23., szombat.

Heti szidra: Vajákhel.
Haftara: Moláchim I. 7. 40-50.
„Vajáász Chiron”.
Szombat kimentele:
Jeruzsálem 6.07
Tel-Aviv 6.03
Haifa 6.05

— Moch francia exminisz-
ter együtt jött Aha Evannel.
Jules Moch volt francia mi-
nister tegnap ugyanazzal a
repülőgéppel, amellyel Aha
Even, Izraelbe érkezett. A
repülőtéren Pierre Gilbert
francia nagykövét fogadta a
vendéget.

— Az államelnöki pár ül-
teti el a jeruzsálemi erdő el-
sőt fát. Tudósítónk jelenti:
Jicchák Ben-Cvi államelnök
és felesége fogják elűtteni
az első fát a jeruzsálemi
erdőben. A jövő kedden meg
tartandó ünnepélyes felűt-
tési szertartáson megrende-
zik a 4500 dunám területre
kiterjedő Jeruzsálem-erdő
ültetési munkálatait, amely
egy millió fából fog állni.

— Jeruzsálem készül a pu-
rimi gyermekkarnevalra. —
Jeruzsálemi tudósítónk jel-
enti: Háromezer ötszáz gyer-
mek fog résztvenni a Jeru-
zsálemben megrendezendő
purimi karnevalon. A város-
háza már előkészíteteket
tett erre az ünnepségre és
több, mint 40 iskola, vala-
mint köztintézmények ves-
znek részt a színes felvonulá-
son, ahol többek között a
különböző népviseleteket is
be fogják mutatni.

— A magyarországi men-
külteket segélyező bizottság
felkéri a bné-brákiakat,
hogy a pénzeséglyt a követ-
kező helyekre adják le:
Singer és Weiss, reh. Rabbi
Akiba 72. vagy Friedmann
ékszerész, reh. Rabbi Aki-
ba 52.

— Önök a legjobb kell?
Olvasson „Hadash” köny-
vet! — Közvetlen autóbussz
Jaffa, Givát-Alijja, Rámát-
Gámból. „Hadash” kölesső-
könyvtár - könyvesbolt, Tel-
Aviv, Hajarkon utca ötven-
kilenc.

— Kentner Lajos fog zong-
orázni Somogyi László ve-
zenyletével. Kentner Lajos,
az Angliában élő világhírű
magyar-zsidó zongoraművész
tegnap Izraelbe érkezett. —
Kentner a filharmonikus ze-
nekár 7-ik hangversenysoro-
zatának szolistaja lesz So-
mogyi László vezénylétevel

— Megjött M. Kirschblum
rabbi. — Mordecháj Kirsch-
blum rabbi a Sochnut vez-
zetőségének tagja Izraelbe
érkezett, hogy résztvegyen
a Cionista Akciónakomitének
március 3-án Jeruzsálemben
megnyitott ülésén. „Az
Egyesült Államokban. —
mondotta a közhangulat Iz-
rael mellett nyilatkozik meg
ami nagy morális győzelmet
jelent Izrael és az Egyesült
Államok zsidósága számára
Az amerikai zsidóság legna-
gyobb mértékben meg van
elégedve az Egyesült Álla-
mok nagy napilapjainak ma-
gattartásával, amely teljesen
Izrael-barát. Az amerikai
nép megérti Izrael helyzetét
és az a véleménye, egy olyan
embert, aki épp most szabadult
el a bitó alól nem lehet
arra kényszeríteni, hogy fe-
jét a kötéi hürkába tegye és
jobb megoldásra várjon.”

— A Mizráchi — Poél Há-
mizráchi jeruzsálemi magyar
tagozata f. hó 25-én hétfőn
este 7 órakor Jesájahu-u. 84
sz. a. (Edison mozi mellett),
a volt Mizráchi helyiségében
Dr. Márton Lajos, a rádió
magyar adásainak igazgató-
ja tart előadást „barangolás
a magyar-zsidó multban”
címmel.

— Reiter Ilonka meghalt.
Most kaptuk Romániából a
hírt, hogy Reiter Ilonka, má-
sodik férje nevének Elek Mik-
sáné rövid szenvedés után,
hirtelen fellépött gyógyítha-
talan betegségben meghalt.
Reiter Ilonka az erdélyi cio-
nista mozgalomban közis-
mert személyiség volt. A ma-
rosvásárhelyi, később a te-
mesvári cionista szervezet
titkára volt és fontos szere-
pet töltött be az erdélyi cio-
nista cserkészmozgalom-
ban. Első férje Reiter Ernő,
a közkedvelt ifjúsági vezér
1939-ben halt meg. Reiter
Ilonka halálát Izraelben is
kiterjedt rokoni és baráti
kör gyászolja.

— Haifa legújabb kölesső-
könyvtára „Tarbut”, Arlozo-
roff kettő. (UHJA-féle se-
gélycsomagokra előjegyzést
felveszünk.)

— Parkot neveznek el
Wallenbergről a Kármelen.
Haifa város parkot nevez
el a Kármelhegyen Raoul
Wallenbergről, a tragikus
svéd diplomatáról, aki a nyil-
las terror idején a zsidók ez-
reit mentette meg Budape-
sten. Kevesen tudják, hogy
Wallenberg 1936-ban néhány
hónapot Haifán töltött mint
a Holland Union Bank tiszt-
viselője. Akik emlékeznek
rá, azt mondják, hogy Wal-
lenberg itt szerette meg ig-
azán a zsidó népet.

— A repülőgépen született
gyermek. Bécsből jelenti:
Az ELAL repülőgépén múlt
héten született csecsemőt
tegnap az izraelből küldött
Jordán-vízrel megkeresztel-
tek. A kislánynak az eredeti
tervezett Brigitta neven
kivül az Aliza nevet is ad-
ták. Aliza Fletsher izraeli
stewardess után, aki a gyer-
mek szülésénél segédkezett.

— Magyar kölessőkönyv-
tár, Jád Eiljáhu. Modern
könyvek, kedvező feltételek.
Margolin-u. 7., második be-
járás.

— Transzjordánia elrende-
lte párisi nagykövetségének
bezárasát. Ammanból jel-
enti: A transzjordán kormány
végelesen elrendelte párisi
nagykövetségének bezárasát,
miután megszakította diplo-
máciai kapcsolatát Francia-
országgal. Ezentul a libáno-
ni nagykövét képviseli Jor-
dánia érdekeit Párisban. Li-
bánon annakidején elutasít-
totta az Arab Liga követel-
ését, hogy a szuezi támadás
miatt szakítsa meg a diplo-
máciai kapcsolatokat Fran-
ciaországgal.

— A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

RISON LEICION:
A HOH rész-cionai helyes-
portjának vezetősége pályázatot hirdet
a klub és a kerthelyiség bűt-
térítései átvételére. Ezen pályá-
zatra minden rész-cionai magyarájku
igényt tarthat. Az ajánlat folyó hó
25-ig a gazdasági tanácsos, Spreng
Elielzerhez, Herzl-u. 15. sz. át-
adandó le. ahol a feltételek irás-
ban megkaphatók.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

A büffe-bizottság
NESZ-CIONA

A HOH rész-cionai helyes-
portja ezúton tisztelettel meg-
hívja tagjait a f. hó 23-án dé-
lután 5 órakor megtartandó
kultúrlelőadására.

Előadó: Schwab M., rész-cionai
közéleti titkár. Vendégeket szöve-
slegesen várunk. A vezetés.

— Szenes Chana emlékezt
a Bnét Herzhben. Eensőségek
lélekemelő estben volt ré-
sze az elmúlt héten a Bnét
Herzl közölességének. A kul-
turbizottság az idén is meg-
rendezte a „Szenes Chana”
emlékűnn

Befejeződött Száhár rendőrparancsnok nyolcnapos kihallgatása

A rendőrség is igénybe vette a Surát Hámitnádvim nyomozó vizsgálatát

Az Amosz Ben Gurion és a Surát Hámitnádvim pérenben tegnap befejeződött Jechezkel Száhárnak, a rendőrség országos főparancsnokának a kihallgatása, aki nyolc napig állott a védelem kérdéseinek pergelőzében. Az utolsó napon is az Irso-ügy aktáiról folyt a faggatás és Támir ügyvéd azt kérte a törvényszéktől, utasítsa Száhárt további iratok benyújtására. A törvényszék a kérést elutasította.

Arra a kérdésre, miért szüntették meg az Irso-üggyel kapcsolatban az eljárását Sájke Járkonival szemben, Száhár kijelentette, hogy semmiféle terhelés nem fedezték fel ellene. Az ügyet nem tették „ad acta”, csak ideiglenesen zárták le az iratosmót, mert kiderült, hogy a tranzakció izraeli partnerei nem követelték el kihágást. Támir ügyvéd erre Sájke Járkoni

egyéni dossziéjának benyújtását kérte, amit a törvényszék ugyancsak elutasított.

A továbbiakban Appelbaum ügyvéd, a Surát egyik tagjának védője intézett kérdéseket Száhárhoz. A. Ben Gurion lakásai ügyében. Száhár elmondotta, hogy a rendőrparancsnok-ság kénytelen volt foglalkozni a magasrangú rendőrtisztek lekásügyeivel, mert a nehéz viszonyok és az alacsony fizetések miatt a rendőrök nem tudtak egyedül gondoskodni magukról. Száhár kijelentette, hogy nem történt semmi kivétel-ezés Amosz Ben Gurionnal, mert más magasrangú, sőt alacsonyabb fokozatu rendőrtiszttal számára is ugyanakkor szereztek lakást és szerveztek sikunépitést. Száhár azt is cáfolta, hogy Amosz Ben Guriont kivétel-elesen léptették volna elő, mert egyetlen fokozatot sem

ugrott át a kinevezése során. Katonai és egyéb képesítése szerint a jelenlegi pozíció megilleti őt.

Száhár ezután a Surát Hámitnádvim és a rendőrség kapcsolatairól beszélt s elismerte, hogy rendőrség eleinte még igénybe is vette

Jövő héten befejeződnék a Salk-oltások

Hol lehet a második oltást megkapni?

A Salk-oltások második fázisát egy héten belül befejezik. A hatóságok felhívják a közönség figyelmét, hogy az első oltás nem elegendő a gyermekparalízis elleni immunitáshoz és a második oltásra feltétlenül szükség van. Jeruzsálemben és Tel-Avivban valamennyi oltóállomás rendelkezésre áll. Rámát-Gában vasárnaptól csütörtökig a Ben-Joszéf után lévő egészségügyi irodában, valamint a Kupát Cholim rendelőiben lesz oltás.

Bát Jámban hétfőtől a Kedosé Káhir utcán lévő Kupát Cholim-rendelőben lehet a gyermekeket beoltani. Bné Brákbán a párdesz-katzi Sikun Amami-negyed Kupát Cholim rendelőjében vasárnaptól kezdve három napig oltanak.

Kirját Motzkinban és Kir-

a Surát segítségét. Az ellentétek akkor kezdődtek, amikor a Surát Hámitnádvim olyan magányomozásokat kezdett, amelyhez sem joga, sem lehetősége nincs és csak igaztalan rágalmakat terjeszthetett, mert nem állhatott módjában az általa ismert tényeket bizonyítani is, — mondotta a rendőrség országos főparancsnoka.

Végül Kászi ügyvéd, a magánvád képviselője tett ellenkérdéseket a tanuhoz, majd a tárgyalást vasárnap reggelre napoltál el.

Ját Jámban ma bezárják az állomásokat, de Kirját Chájim Gimelben a Kupát Cholim rendelőjében vasárnap és hétfőn be lehet oltani a gyermekeket.

Cfátban már befejeződtek az oltások, de azok a szülők, akik még nem oltatták be gyermekeiket, vasárnap elhozhatják őket az 1-es számú állomásra.

A miniszterelnök válasza Eisenhowernek

(Folyt. az 1. oldalról)

minden erőszak és kényszer nélkül. De nem vagyunk kötelesek áment mondani mindarra, amit az Egyesült Államok kormánya tesz és az amerikai kormány negatív javaslatával szembeni ellenállásunk miben sem fogja csökkenteni az amerikai néppel szemben érzett elismerésünket és barátságunkat.

A zsidó nép konfliktusa Angliával

Ben Gurion arra hivatkozott, hogy a zsidó nép hasonló konfliktusban állott évekkel ezelőtt az angol kormánnyal, amely 1917-től az állam megalakulásáig rendszeresen megszegte a zsidóságnak tett ígéreteit, mindamellett a zsidó nép és a jisiv mindig a legnagyobb elismeréssel adózott az angol népeknek, amely sokáig egyedül állt ellen Hitlernek. Éppen így, ha most az a szerencsétlenség következne, hogy a világ hatalmasai közvetlenül, vagy közvetve megkérdőjeleznék nyujtanak annak a fondorlatnak, amelyet az arab uralkodók szövetségeseik révén készítenek elő Izráel ellen, nem fogadjuk el ezt az ítéletet és harcolni fogunk ellene minden erkölcsi erőnkkel. Hiszem, hogy nem leszünk ebben a harcban egyedül. Minden országban és népben élnek lelkiismeretes emberek, akik nem tűrik a nemzetközi diszkriminációt egy kis nép ellen, amely emberfeletti erőfeszítésekkel építi ősi és lerombolt hazáját és a menekültek százait fogadja be.

Hol volt akkor az UNO?

A miniszterelnök ezután az Izráel és az arab államok között fennálló viszállyra vetett történelmi visszapillantást és rámutatott arra, hogy amikor az arab államok 1948 májusában betörték Izráel területére, sem az UNO, sem a Biztonsági Tanács nem követelte tőlük, hogy visszavonuljanak, hanem a kis jisiv fiainak és lányainak önfeláldozásával kellett őket kivernünk az országból.

Az Egyiptommal kötött fegyverszüneti egyezmény világos rendelkezéseivel szembeállva a kairói kormány arra az állapontra helyezkedett, hogy hadiállapotban van Izráellel és ezen a címen akadályozta meg az izraeli hajókat a Szezi csatornán való átkelésben, holott erre vonatkozólag a B. T. ügy 1951-ben, mint 1956 október 13-án világosan tiltó határozatot hozott. Ezeknek a határozatoknak elhanyagolása után azonban Egyiptom ismétellen kijelentette, hogy nem engedí keresztül az izraeli hajókat és az UNO intézkényei egyetlen lépést

FLEISCHER PAPANÜZEM,
TEL AVIV, PINSKER-U. 31.

Purimra lepje meg családját a nálam készült pehely- vagy vattapaplannal, melyet az Ön jelenlétében készítek. — Ágynemű és paplanhuzatok izléses előállítására.

Húsz magyarországi menekült érkezett az „Izráel” hajóval

Két bebörtönözött románai cionista is jött

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). — Két románai bebörtönözött cionista: dr. Jechák Itzaru Bukarestből és Auscher Ernő Temesvárról volt a tegnap este Haifára érkezett „Izráel”-hajó utasai között. Auscher Ernő, aki Klára nevű feleségével érkezett, egyenesen Tel-Avivba utazott tovább.

A hajó összesen 150 utast és turistát, 20 magyarországi és 150, főleg kelet-európai olét hozott. Az olék ma reggel szállnak partra.

A magyarországi olék névsora: Szabolcsi Antal Budapestről (műszerész); Váti (Weiler) Sándor Celdömök

le magát a Szináj-hadjáratban.

Egyiptom a gázai övezetben semmit nem tett a lakosság érdekében és megakadályozta a menekültkérdés konstruktív megoldását. Ezzel szemben Izráel elleni támadóbázissá használta fel az övezetet és azok az okmányok, amelyek Gáza elfoglalásakor kezünkbe kerültek, feltárták azokat a fondorlatokat és támadó terveket, amelyeket az egyiptomi diktátor szőtt Izráel ellen még évekkel a Szináj-hadjárat előtt. Az egyiptomi diktátor úgy tekintette és kezelte a fegyverszüneti egyezményt, mint minőségi ígéretét és nemzetközi kötelezettségét, értéktelen papirdarabkába tette. A diktátor érvénytelenítette voltaképpen a fegyverszüneti egyezményt és nem lehet tőlünk bízhatatlannak az övezetben azon egyezmény alapján, amelyet ő maga semmisített meg.

Izráel ellen tud állani a nyomásnak

A két hét óta folyó amerikai diplomáciai nyomás egyes lépéseinek ismertetése után Ben Gurion így fejezte be az exozéját.

— Az Egyesült Államok elnöke tegnap beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az UNO-nak nyomást kell gyakorolnia Izráelre. Izráel népe bebizonyította, hogy a történelem megpróbáltatásai során mintha erőlyes nyomásnak elient tudott állani, akkor is, amikor máglyával kényszerítették, hogy feladja hitét és meggyőződését. Most is, ha olyan tragikus helyzetbe kerülünk, hogy szembe kell szállnunk a nemzetközi szerveret erőlyes nyomásával, meg fogjuk ezt tenni, mert az országot és igaz jogainkat védjük, Izráel ereje pedig az igazság védelmében van.

Washingtoni nagykövetségünk — folytatta Dávid Ben Gurion — holnap (pénteken) délelőtt visszautazik az Egyesült Államokba és magával viszi Izráel kormányának javaslatát az elnök felhívására. Reméljük, hogy nyitva marad az ajtó a tárgyalások számára. Világos, hogy amíg az UNO, amely nyolc évig tűrte az Izráel elleni nyílt ellenségeskedéseket, nem fogja egyenlő módon kezelni Egyiptomot és Izráelt, nem járulhatunk hozzá a kétféle bánásmódhoz és nem áldozhatjuk fel az ország szuverenitását, békéjét és biztonságát.

A miniszterelnök beszéde után a Kneszet ülését be-rekesztették, hogy a kormány tagjai újabb ülésen tárgyalják meg a tegnap este Amerikából érkezett legújabb jelentéseket.

Egy gázai arab fiú zsidó anyjához akar menni Jeruzsálembé

Kéri, hogy ismerjék el izraeli állampolgárnak

Abd El-Rachman Fardana Gázán élő 15 éves arab fiú azzal a kéréssel fordult a hatóságokhoz, hogy engedjék visszatérni Jeruzsálemben élő anyjához és ismerjék el izraeli állampolgárságot. A népjóléti minisztériumhoz intézett levelében a fiú elmondja, hogy anyja zsidó, aki arabhoz ment feleségül és ő ebből a házasságból született. Apja azonban második feleséget vett magának, mire a zsidó feleség elhagyta. Az apa és családja Faludzsába költöztek és a függetlenségi háború idején Gázára menekült.

A gyermek azt állítja, hogy nyolcnapos korában szabályosan körülmelték, a szerelést Jeruzsálemben zsidó mohel hajította végre és rokonai, valamint ismerősei zsidónak tekintik. Amikor Izráel elfoglalta a gázai övezetet, a rokonai zsidó kiváltsággal bosszantották, de az övezet izraeli hatóságai továbbra is arabnak tekintik. Ö maga azonban hangsúlyozza, hogy zsidónak és izraelinek tekint magát és kéri a hatóságokat, engedjék visszatérni és helyezték el kib-

Izráel-barát hangok

(Folyt. az 1. oldalról)

pattal kiürítésének árát.

Sir Anthony Eden volt miniszterelnök az újzélandi Oaklandban kijelentette az újságírók előtt, hogy a nyugati világ érdekeit szolgálja, ha kölajvezetékét fektetnék le a Bjlát és Haifa között. Az újságírók kérdésére válaszolva

Eden hangsúlyozta, hogy biztosítani kell az éjláti öbölben a szabad hajózást,

Egyiptom nem követel kártérítést...

Kairó, (Reuter). — Az egyik egyiptomi hétlap szerint az egyiptomi kormány elhatározta, hogy nem követel kártérítést Izráeltől a „cionista bandák által a Szináj félszigeten okozott károkokért”, miután nem ismeri el Izráel állami létét. Az Izráel által okozott károkokat az Anglia és Franciaország ellen támasztandó kártérítési követelésbe foglalják be. — Egyiptom többek között 72 millió fontot követel utak és más közlekedési eszközök elpusztításáért.

IZRAEL ALLAMA
Köszöntőbeszéd a miniszterelnök Nyelvtörvényes osztály

Tanulj héberül a natanjai Akiba-ulpánon

(azelőtt nánáriai ulpán)

Az új tanfolyam március 3-án kezdődik

A héber nyelv és kultúra tanulásának központja, az izraeli társadalom légkörében

ÚJ OLEK, VÁTIKOK ÉS TURISTÁK SZÁMARA

BEJÁRÓ ÉS BENNLAKÓ NYENDEKÉKNEK
Különleges engedmények új olék számára
Négy hónaps tartó Intenzív kurzus, valamint havi tanfolyamok kezdőknek, haladóknak és továbbképzőknek.

A natanjai Akiba-ulpán szép, kellemes helyen fekszik, olyan kényelmet nyújt, mint a penzión, jó koszt, kóser konyha.

Akiba-ulpán, telefon 447 (Elté-Pezszi) Párdesz Hágódn, Natanja.

Az Akiba-ulpán 2200 végzett növendéke hív hogy csatlakozzunk hozzájuk.

ÚJ OLE!

Te sem akarsz egy életen át új olé maradni! Csak egy út vezet a tisztességes keresethez, normális élethez, szellemi egyenjóságához — a héber nyelvre.

Aki nem tanul meg héberül — másodrendű polgára marad Izráelnek.

A gyerekek kinevetik a szülőt, aki nem tud héberül beszélni és az unokák nem értik meg a nagyszülőket.

Olé jelentkezzél héber kurzusra!

Február 28-án, csütörtökön délután 5 órakor Grosz Eliezer tanár a Héber-Magyar Szótár szerzője új esti kurzust nyit meg az olék számára. Jelentkezés minden nap (kedd kivételével) Tel-Aviv, Hásáchar utca 2 szám alatt este 6 és 9 óra között. Február 28-án jönnek el a fenti címre azok is, akik már előzőleg jelentkeztek. Ugyanott héber kurzusokat tartanak haladók számára is.

Sofför,

teherautóhoz és mindenféle autózhoz értő, aki MIGA JAVITJA IS A KOCSIT

elhelyezkedés keres.

Ajánlatokat „Benjamin” jellegére a kiadóhivatalba kér.